

W A P
w Białymstoku

Z.M.B-stok

64

64

Zarząd Miejski w Białymstoku
Wydział Organizacyjny

Sprawozdania z działalności instytucji
i przedsiębiorstw z terenu miasta
za rok 1949

1949-1950

Ubezpieczalnia Społeczna
w Białymstoku
Znak III.4.1379/49

Białystok, dnia 23.IX.1949 r

Do
Miejskiej Rady Narodowej

w Białymstoku.

Ubezpieczalnia Społeczna w Białymstoku w załączeniu przesyła sprawozdanie z działalności Ubezpieczalni za okres od dnia 1 stycznia do 31 sierpnia 1949 r.

p.o. Dyrektora

H. Poliński

S P R A W O Z D A N I E

z działalności Ubezpieczalni Społecznej w r. 1949

w Białymstoku

Wydział Lecznictwa

Zdolność produkcyjna świata pracy i jej wydajność, los tej części świata pracy, która już lub jeszcze nie może uczestniczyć w procesie produkcji, uzależnione są od tego, w jakiej mierze - Ubezpieczalnie Społeczne spełniają swe zadania. Potężny ruch reform społecznych z ubezpieczeniem chorobowym na czele zmienił całkowicie i bezpowrotnie oblicze dotychczasowej praktyki lekarskiej. Ruch ten stwarza w porównaniu z latami ubiegłymi warunki, gdzie życie samo, produkcja świata pracy, a za tym i wymogi tego świata daleko wyprzedziły produkcję człowieka zawodu w każdej dziedzinie, a zwłaszcza w lecznictwie. Mała ilość przedewszystkim lekarzy staje przed ogromem zadań nieraz bezradnie co się staje przedewszystkiem zauważyć w lecznictwie ubezpieczeniowym, które przecież jest ostatnim etapem przed powszechną służbą zdrowia.

Działalność Ubezpieczalni Społecznej w Białymstoku w r. 1949-tym nie da się wprost porównać z jej działalnością w latach naszego wyzwolenia. Pomimo wielkich prawie nieprzezwyciężonych trudności obywatele, którym leżało na sercu dobro naszej Ojczyzny Ludowej stanęli w szeregi, by ciągnąć po przez szereg lat pracę nad wywyższeniem kraju z gruzów.

Jednym z czołowych zagadnień ogólnie państwowych i społecznych było organizowanie lecznictwa dla najszerszych mas społeczeństwa wogóle i ubezpieczeniowego dla świata pracy.- Jakżeż mało było zrozumienia dla tych zagadnień wówczas w społeczeństwie, jakież nikłe było podejście społeczne nawet wśród świata lekarskiego.

Stały jednak wzrost ubezpieczonych stawiał i obecnie stawia przed Ubezpieczalnią nowe zadania.

Dla zorientowania się we wzroście ilości ubezpieczonych podajemy orientacyjną tabelę;

	Ilość ubez.	Pracown.umysł.	Prac.fizycz.
31.XII.44 r.	6.973	2.303	4.670
31.XII.45 r.	22.019	8.524	13.495
31.XII.46 r.	27.827	9.455	18.372
31.XII.47 r.	30.478	11.611	18.867
31.XII.48 r.	37.618	14.684	22.934
31.VIII.49r.	43.628	16.301	27.327

Rozwój i organizacja Ubezpieczalni jako instytucji jest ściśle związane z rozwojem gospodarczym i odbudową ziem województwa, a w szczególności miasta Białegostoku i jego przemysłu oraz innych ośrodków przemysłowych i gospodarczych na terenie powiatów. W okresie działalności Ubezpieczalni obserwujemy również stały wzrost zakładów pracy, których liczba

w grudniu 1946 r.	wyniosła	1.230	
" 1947 r.	"	1.720	
" 1948 r.	"	2.067	zaś
w sierpniu 1949 r.	"	2265	zakładów pracy.

Ze wzrostem zakładów pracy wzrastała też proporcjonalnie i liczba ubezpieczonych (patrz wyżej). Pomimo tak znacznie zwiększonej ilości zakładów i ubezpieczonych w latach 1945-1949 stan personelu lekarskiego i pomocniczo lekarskiego wzrósł b.nieznacznie co się tłumaczy znacznymi jeszcze niedociągnięciami w samym lecznictwie tak w mieście jak i w terenie.

Nie został zatem jeszcze w zupełności rozwiązany problem przystosowania aparatu leczniczego do narastających wciąż zadań. Nie mniej jednak w r.1948/1949 zaopatrzone gabinety lekarskie i ambulatoria U.S. w uzupełniający inwentarz, brakujące instrumentaria lekarskie, utworzono dodatkowo gabinety specjalistyczne, utworzono gabinety dentytyczne w mieście i w terenie, zwiększono ilość lekarzy pediatrów, również zwiększono liczbę godzin niektórym lekarzom U.S.

Ustawiono aparat małoobrazkowy dla masowych zdjęć, zakupiono nowy aparat diagnostyczny, zwiększono ilość aut dla lekarzy przy obsługi chorych ubezpieczonych w domu, uruchomiono karetki sanitarne celem przewożenia chorych z domu w mieście i z terenu do Szpitala co znacznie usprawniło obsługiwanie chorych.

Dla dobra ubezpieczonych uruchomiono w godzinach popołudniowych gabinet lekarza domowego, urzędującego w Ambulatorium U.S., utworzono gabinet zabiegów. Do dnia 1.VIII.r.b. gabinet dentytyczny w Ambulatorium obsługiwał ubezpieczonych również i w godzinach popołudniowych obecnie po kilku miesięcznej przerwie ordynowania lekarza dentyty tychże godzinach zostanie wznowiona.

Gabinet fizykoterapii uzupełniono przez jedną krótkofalówkę, lampę kwarcową, budy i wanny elektryczne. Obecnie już gabinet ten posiada 9 aparatów czynnych i kilka nieczynnych, które po naprawie służyły ubezpieczonym. Szczupłość lokalu przy ul. Legionowej 42 nie pozwala U.S. na rozwinięcie należycie pracy w gabinecie fizykoterapii. Poza tym jeszcze w r.1948-ym uruchomiono poradnię weneryczno-skórną w której ordynuje dwóch lekarzy specjalistów. W zakresie wykonywania analiz U.S. ma zawartą umowę z P.Z.H. Ostatnio Ubezpieczalnia uruchamia własne laboratorium analityczne celem sprawnego i szybszego wykonywania analiz. Celem zwalczania chorób społecznych - drogą profilaktyki, U.S. skordynowała pracę z miejskimi i powiatowymi Ośrodkami Zrownia w Białymstoku, Hajnówce, Suwałkach, Augustowie i Bielsku-Podlaskim, przeznaczając na ten cel zł.190.000 miesięcznie.

Dzięki powyższemu przystosowaniu potrzeb aparatu leczniczego, Lecznictwo Ubezpieczalni Społecznej mogło w dużej mierze w okresie sprawozdawczym wypełnić włożone nań zadanie.

Ostatnio przystąpiono do rozbudowy Lecznictwa ubezpieczeniowego budując przy ul.1-go Maja 53 nowy dom, który pomieści w sobie aptekę U.S. oraz gabinety lekarzy specjalistów, dentytykę i administrację Wydziału Lecznictwa U.S. Z braku odpowiedniego garażu przystąpiono budowy nowego, obszernego garażu celem umieszczenia w nim aut osobowych, karetek sanitarnych i ciężarowych.

Ubezpieczalnia jak w latach ubiegłych zasięgiem swej działalności obejmuje miasto Białystok na powiaty: białostocki, suwalski, augustowski i bielsk-podlaski z ogólną ilością mieszkańców 626.150.

Przemysł na terenie Białegostoku i jego pobliskich okolic przeważnie włókienniczy, zaś w powiatach drzewny i innego rodzaju przemysł drobny. Do większych ośrodków przemysłowych na terenie powiatów należą miejscowości: Hajnówkę, Czarną-Wieś, Siemiatycze, Nurzec, Mileczyce, Orla, Płociczno, Lipowiec i inne. Ludność powiatów trudni się przeważnie rolnictwem. Za wyjątkiem miejscowości w których rozwija się miejscowy przemysł.

W skład Wydziału Lecznictwa wchodzi następujące jednostki administracyjne:

- a/ Biuro Naczelnego Lekarza
- b/ Apteka U.S.
- c/ Ambulatorium Specjalistyczne w Białymstoku
- d/ Lekarze domowi
- e/ ambulatoria w terenie
- f/ punkty lecznicze w terenie
- g/ Poradnia Weneryczno-skórna w Białymstoku, zaś w najbliższym

miesiącu zostanie uruchomione laboratorium analityczne i protezownia ostatnia rozpoczęła swą pracę od dnia 1.IX.1949 r.

W okresie sprawozdawczym istnieje;

a/ Na terenie Białegostoku 7 rejonów lekarzy domowych internistów i 4 rejonu lekarzy pediatrów.-

b/ Poradnia Wenerożczno-Skórna z 2 lekarzami specjalistami i 2-ma pielęgniarkami.

c/ Ambulatorium specjalistyczne z gabinetami;
chirurgicznym z 2-ma lekarzami
ginekologicznym z 2-ma lekarzami
ocznym vacat (lekarz zmarł) ciężkie przypadki załatwia
lekarz Dr. Ambrożkiewicz
laryngologicznym z 1-ym lekarzem
urologicznym - z 1-ym lekarzem
neurologicznym - z 1-ym lekarzem.

Nowo utworzony rejon lekarza domowego internisty i pediatry przeniesiono do nowoodremontowanego domu na Wygodzie, przez co odciażyło się Ambulatorium Specjalistyczne od ogromnego napływu dziennego ubezpieczonych, wytwarzających ścisk i tłok na korytarzach ambulatorium. Dalej gabinet Roentgenowski z jednym lekarzem, fizykoterapii z jednym lekarzem oraz dentystryczny z jednym, obecnie lekarzem, pozatem trzech dentystów obsługuje ubezpieczonych w swoich gabinetach prywatnych, oraz 4-ech w ambulatorium U.S. w terenie; Augustowie, Bielsku-Podlaskim, Hajnówce i Suwałkach.

Ambulatoria, zaopatrzone w punkty rozdawnictwa leków, odpowiedni inwentarz i instrumentarium, a w niektórych w lampy kwarcowe i sollux istnieją w Suwałkach, Augustowie, Hajnówce, Bielsku-Podlaskim i Sokółce.-

Jeżeli chodzi o punkty lecznicze U.S. to takowe istnieją; pow. Białostocki; w Wasilkowie, Starosielcach, Gródku, Michałowie, Zabłudowie, Knyszynie, Czarnej-Wsi, Supraślu, Kozłowszczyźnie (Księżyno), Choroszczy.

pow. Suwalski; Sejny i Płociczno.

pow. Augustowski; z powodu braku lekarzy w terenie U.S. nie posiada punktu lekarskiego, poza podrejonem w Lipowcu z dojazdem 2 razy w tygodniu lekarza z Augustowa.-

pow. Sokółski; w Dąbrowie i Krynkach.

pow. Bielsku-podlaskim; w Siemiatyczach, Narwi, Narewce, Hajnówce, Boćkach, Kleszczelach, Czeremsze, Orli, Białowieży, Nurcu, Ciechanowcu, Drohiczyźnie i Milejczycach.

5 Ekspozytur U.S. rozmieszczono; w Bielsku-Podlaskim,

w Hajnówce,

w Augustowie,

w Suwałkach,

w Sokółce.-

Ubezpieczeni i Zakłady Pracy;

obowiązkowi ubezpieczenia podlegają wszyscy pozostający w stosunku najmu pracy oraz emeryci.

Wyłączeni są z pod tego obowiązku

a/ etatowi pracownicy P.K.P.

b/ funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej

c/ " Urzędów Bezpieczeństwa.-

Pracownicy Rolni zatrudnieni w gospodarstwach rolnych o obszarze ponad 30 ha, objęci zostali ubezpieczeniem już od 1.III.1947 r.

Liczba zakładów pracy i ubezpieczonych w dniu 31.XII.1946 r. w dniu 31.XII.1947 r., w dniu 31.XII.48 r. i na dzień 31.VIII.1949 r. wynosiła;

Ilość zakładów pracy				Ilość ubezpieczonych			
1946	1947	1948	1949 31.VIII.	1946	1947	1948	1949 31.
1.230	1.720	2.067	2.265	27.827	30.478	37.618	43.628

Referat Orzecznictwa:

	1947	1948	1949 31.
1/ Wydano orzeczeń o obowiązku ubezp.	54	105	118
2/ Wydano orzeczeń o nieistn.obow.ubezp.	19	49	52

Podstawy działalności finansowej:

Zródłem dochodu, w którym Ubezpieczalnia dysponuje w ramach obowiązujących ustaw są wpływy składek z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa. Podstawą wymiaru składek są zarobki ubezpieczonych, zgłaszane przez pracodawców indywidualnie z każdego pracownika.

Przypis składek, Za obowiązkowe ubezpiecz. na wypadek choroby i macierzyństwa

wynosił w roku 1947

w r.1948

30% do 31.VIII.49 r.

zł.90.473.713

zł.132.317.297

208.007.973

Pobór składek; Wpływy składek są uzależnione od zdolności płatniczej pracodawcy, sprężystości pracy organów inkasenckich Ubezpieczalni oraz od funkcjonowania aparatu egzekucyjnego Urzędów Skarbowych.

Ściągalność składek w r.1947,1948 i do dnia 31.VIII.1949 r. przedstawia się następująco;

Suma przypisu			Suma wpływu		
1947	1948	do 31.8.1949 r.	1947	1948	do 31.8.1949 r.
247.068.492	874.584.177	693.359.913	235.577.334	767.917.050	658.691.916

Lecznictwo ubezpieczeniowe ma za zadanie zapewnić pomoc leczniczą ubezpieczonym i członkom ich rodzin, oraz zapewnić środki utrzymania w wypadku niezdolności do pracy przez udzielanie zasiłków pieniężnych, a ponadto brać czynny udział w akcji profilaktycznej. Organizacja lecznictwa w zasadzie jest oparta na systemie lekarza domowego, jako lekarza ogólnoleczącego. W poszczególnych wypadkach chorzy są kierowani do lekarzy specjalistów bądź do zakładów leczniczych.

Dla całkowitego usprawnienia lecznictwa brak jest na terenie U.S. lekarzy internistów, okulistów, laryngologów, lekarzy dentystów i farmaceutów a przede wszystkim odpowiednich dla nich pomieszczeń.

Opieka lekarska w świetle cyfr przedstawia się jak następuje;

Lekarze	Udzielono porad lekarskich					
	w gabinetach lekarzy			w domu chorego		
	1947	1948	31.8.49	1947	1948	31.8.49
Lekarze dom.spec.	215.073	216.291	171.048	12907	13718	15051
Lek.dent.	7.270	17.799	17.184	-	-	-
					7270	17799
	222.343	234.090	188.232	12907	13718	15051
					235.250	247808
						20320

Dzieci przyjęto; w gab.dentystycznym; w r.1948 - 1.096 osób i do 31.VIII.
622 dz. Dononano zabiegów roentgenowskich;

<u>w r.1946</u>	<u>w r.1947</u>	<u>w r.1948</u>	<u>do dn.31.VIII.49r.</u>
9.565	9.786	13.012	6.692

Wydano przekazów szpitalnych;

<u>w r.1946</u>	<u>w r.1947</u>	<u>w r.1948</u>	<u>do 31.8.49 r.</u>
2.939	5.251	5.847	7.163

Wydano skierowań do sanatoriów gruźliczych;

<u>w r.1946</u>	<u>w r.1947</u>	<u>w r.1948</u>	<u>do 31.8.49r.</u>
38	121	180	149

Do uzdrowisk;

<u>w r.1946</u>	<u>w r.1947</u>	<u>w r.1948</u>	<u>do 31.8.49r.</u>
43	126	190	292

Gdy rozbijemy sumę wysłanych w r.1948 i do dnia 31.VIII.1949 r. do sanatoriów i uzdrowisk na grupy "R" i "U" to otrzymamy następujące dane statystyczne;

Na leczenie sanator.gruźlicze;

Na leczenie zdrojowe

	<u>1948 do 31.8.49</u>		<u>1948 do 31.8.49r.</u>
bezp.z kat."U"	41 os. 59	Ubezp.z kat."U"	80 os. 49
czł.rodz."U"	50 " 26	czł.rodz."U"	27 " 6
bezp.z kat."R"	30 " 35	Ubezp.z kat."R"	72 " 220
czł.rodz."R"	59 " 29	czł.rodz."R"	11 " 17
	180 os. 149		190 os. 292 os.

Do prewentorium wysłano w 1949 r. do 31.VIII. dzieci -

148

Dokonano zabiegów w gabinecie fizykoterapii;

<u>w r.1946</u>	<u>w r.1947</u>	<u>w r.1948</u>	<u>do 30.VIII.49</u>
9.015	11.629	12.352	7.762

Personel pomocniczo-lekarski dokonał zabiegów;

	<u>w r.1946</u>	<u>w r.1947</u>	<u>w r.1948</u>	<u>do 31.8.49r.</u>
w gab.lekarsk.	33.228	75.722	98.732	189.414
w domu chorego	4.380	5.219	5.788	4.700
R a z e m;	37.608	80.941	104.520	94.114

Liczba wydanych leków;

	<u>w r.1946</u>	<u>w r.1947</u>	<u>w r.1948</u>	<u>do 31.8.49r.</u>
z apteki własnej	118.947	167.945	211.605	200.704
z aptek obcych	23.491	160.570	82.185	71.158
z punk.rozdaw.leków	52.671	54.850	35.121	52.029
	185.109	388.365	328.811	333.811

Liczba protez zębnych wydana ubezpieczonym, wynosi;

w r.1948

do 31.8.49r.

383

248

Wydano okularów ubezpieczonym;

w r.1947

w r.1948

do 31.8.49r.

956

1.410

806

Profilaktyka: W leczeniu profilaktycznym Ubezpieczalnia Społeczna po swoją akcją współpracowała w okresie sprawozdawczym z Ośrodkami Zdrowia istniejącymi na terenie jej działalności.- Znakiem tej współpracy było udzielanie Ośrodkom Zdrowia subwencji na akcję przez nie prowadzone, również przyznawano subwencje na prowadzenie Kolonii i półkolonii letnich dla dzieci.- Ponadto U.S. współpracowała z Wojewódzkim Komitetem Przeciwigruźliczym, przyznając na okres dwu miesięcy na cele administracyjne i personalne 40 tysięcy zł.-

Na powyższe akcje przyznano w r.1947

w r.1948

do 31.8.1949r.

2.940.000

3.820.000

3.496.000

Świadczenia pieniężne: Świadczenia pieniężne Ubezpieczalnia wypłaca w postaci zasiłków chorobowych, domowych i szpitalnych, oraz jako wyniszczenia ustawodawstwa społecznego-roztoczenia opieki nad matką i dzieckiem - zasiłki pokarmowe i położowe. Wypłacane są zasiłki w następującej wysokości;

a/ chorobowy	- 70% zarobku	
b/ domowy	- 35%	"
c/ szpitalny	- 14%	"
d/ położowy	- 100%	"
e/ dla karmiących ubezpiecz.	- wartość 1 litra mleka	
f/ " " "	- czł.rodz. 1/2 litra mleka.-	

Zasiłki chorobowe przyznają lekarze wzgl.komisja lekarska. Tytułem zasiłków Ubezpieczalnia wypłaciła

Rodzaj zasiłków;

kwoty wypł.w 1947r.

w r.1948

do 31.8.49r.

1) Chorobowe	5.505.109	10.679.000	20.070.331
2) Domowe i szpit.	512.193	890.000	2.658.825
3) Dla położnic	308.181	1.200.000	2.731.167
4) Dla karmiących	466.572	920.000	1.129.089
5) Pogrzebowe	1.373.862	1.590.000	5.130.406
	8.165.917	15.279.000	31.719.818

Wydatki na świadczenia, a więc zasiłki, opieka lekarska, środki lecznicze i pomocnicze, szpitale i inne zakłady, leczenie i profilaktyka, wynosiły;

w r.1946

w r.1947

w r.1948

w r.1949 do 31.8.

23.693.451

75.353.849

129.983.200

188.907.348

Jak widzimy więc z niniejszego zestawienia wydatki na świadczenia stale wzrastały. Mając na uwadze stały wzrost ubezpieczonych Ubezpieczalnia, przewidywała na rok 1949-ty na świadczenia sumę zł.208.951.300.-

Zasiłki: Ze wzrostem ubezpieczonych - wzrasta ilość zachorowań. Na zasiłki więc chorobowe, domowe i szpitalne przewidziano na rok 1949 sumę zł.19.639.200.-

Należy tutaj nadmienić nieracjonalne wydawanie nieraz przez lekarzy zwolnień z pracy i skierowań na leczenie szpitalne, a mianowicie

a/obciążeni w swych gabinetach pracą lekarza U.S. mają w poczekalniach różnego rodzaju schorzenia, nad badaniem których muszą poświęcić mniejszą lub większą ilość czasu, mają również pacjentów t.zw. "zdrowych", którzy pragną w ten lub inny sposób dostać zwolnienie z pracy. Należałoby więc łącznie ze Związkami Zawodowymi i innymi organizacjami uzgodnić sposób skierowywania ubezpieczonych z miejsca pracy do lekarza, by każdy pragnący odwiedzić rejon uprzednio był choćby przez pielęgniarkę fabryczną zbadany i która stwierdziłaby konieczność udania się do lekarza U.S.

b/do szpitali miejskich i w terenie są skierowywani nieraz chorzy nie potrzebujący leczenia szpitalnego, a więc znowuż wchodzi tu w grę ogromny brak lekarzy i przeciążenia gabinetów już istniejących ogromną frekwencją chorych, których lekarz nie jest w stanie dokładnie i przez dłuższy czas leczyć, wzgl. sumiennie przebadać, skierować na badanie dodatkowe i t.p. by mieć wyraźny obraz choroby i rozpoznanie jednostki chorobowej, kwalifikującej się na leczenie czy to ambulatoryjne czy też szpitalne.-

Zaplanowanie;

a/zwiększyć ilość lekarzy rejonowych,

b/wyjednać względnie mieć przygotowane locum dla nowozaangażowanych lekarzy,

c/dążyć do rozszerzenia i udoskonalenia lecznictwa otwartego.

d/dążyć do spopularyzowania akcji, celem zwiększenia ilości szpitali względnie ilości łóżek w poszczególnych szpitalach miasta i w terenie.

e/zwiększyć ilość wykwalifikowanego personelu pomocniczo-lekarskiego;

f/dążyć łącznie ze Związkami Zawodowymi do spopularyzowania zrozumienia przez ubezpieczonych koniecznych wypadków, zmuszających chorego udania się do lekarza, by rzeczywiście chory mógł być sumiennie i starannie zbadany, przez to pominęłoby się mylnych skierowań do lekarzy specjalistów i szpitali,

g/wpłynąć na lekarzy, dentystów i personel pomocniczo-lekarski by z większym zrozumieniem społecznym, większą obowiązkowością ordynowali i ustosunkowywali się do chorych ubezpieczonych, potrzebujących tej pomocy lekarskiej.

Na zasiłki dla położnic i dla karmiących zapreliminowano na r.1949 sumę zł.4.054.500.-

Zasadniczo wskazanym jest by obecnie przy tak małej ilości położnych w miastach i terenie, położnica rodziła w szpitalu. Jednak najczęściej z braku miejsc, położnica zmuszona jest rodzić w domu. Przeważnie poród przyjmuje "babka" co powoduje, iż ta sama położnica trafia do szpitala, lecz nie poto - by rodzić, lecz po to by się leczyć, ma zakażenie połogowe, spowodowane przez niefachową siłę, udzielającą pomoc przy porodzie. Takie postępowanie pociąga za sobą narażenie zdrowia, a nie raz życia ciężarnych, a następnie duże koszty ponoszone przez instytucję w związku z dłuższym przebywaniem chorej w szpitalu.

Projektuje się łącznie z Wojewódzkim Wydziałem Zdrowia oraz czynnikami społecznymi dążyć do nasilenia terenu, a zwłaszcza gmin przez położne, wówczas i zachorowalność by się zmniejszyła wśród ciężarnych, a jedynie porody patologiczne trafiałyby do szpitali.

Na zasiłki pogrzebowe zapreliminowano zł.2.265.300.-

Opieka lekarska. Zapreliminowano na rok 1949 - zł.54.747.000.-

Ilość lekarzy zaangażowana przez Ubezpieczalnię Społeczną jest niewystarczająca.

Cały szereg lekarzy pomimo usiłowania zaangażowania ich do prac lecznictwa społecznego - nie zgłasza się do niej, przeciwnie starając się wszelkimi możliwymi sposobami odseperować się od ponoszenia społecznego obowiązku zgłoszenia choćby kilku godzin ordynacji w Ambulatorium U.S. Ten stosunek lekarzy wywołuje ogromne przeżenie i wyczerpanie nerwowe lekarzy pracujących już w Ubezpieczalni co się ujemnie odbija na samym leczeniu.

Ubezpieczalnia Społeczna łącznie z powołanymi czynnikami będzie dążyć do wywarcia wpływu na uchylających się lekarzy, by pewną ilość czasu poświęcili leczeniu ubezpieczeniowemu.

Sama pomoc lekarska dzięki dużej ilości ubezpieczonych, a małej ilości personelu lekarskiego i pomocniczego nie stoi w zupełności na wysokości zadania.

Nie dopomysłenia jest w dalszym ciągu tolerować, by lekarze w ciągu 3-ech godzin mogli nadal przyjmować od 40 - 60 chorych ubezpieczonych. Piszę przyjmować, gdyż nie można to nazwać badaniem. Nie sposób je dokładnie zbadać przy tak dużej frekwencji chorych. Lekarze komulując szereg posad nie są w stanie poświęcić większej ilości godzin dla naszej instytucji.

Projektuje się dążyć do zwiększenia ilości godzin lekarzom ordynującym w Ambulatoriach U.S. zwiększenie ilości rejonów, uruchomienia terenów nowych punktów lekarskich. Łącznie z miarodajnymi czynnikami dążyć do przydzielenia, wydzierżawienia wzgl. odremontowywania mieszkań dla lekarzy i na rejonów lekarskich. Zwiększenia ilości rejonów w Białymstoku do 9 z obecnej ilości 7-miu, oraz zwiększenia ilości rejonów w terenie;

w powiecie suwalskim w Filipowie
w powiecie augustowskim w Sztabinie, Lipsku i Augustowie,
w powiecie suwalskim w Janowie
powiaty Bielsk-Podlaski i białostocki są w dostatecznej ilości zaopatrzone w pomoc lekarską, jednak w miarę napływu nowych sił lekarskich - nowe ośrodki będą obsadzone przez lekarzy.

Same gabinety lekarskie i ambulatoria, aczkolwiek są zaopatrzone w najniezbędniejsze instrumentarium, to jednak należałoby uzupełnić je w aparaturę fizykoterapeutyczną oraz środki lokomocji w celu sprawniejszego obsługiwanie ubezpieczonych w ich ramach, w wypadku ostatnim należałoby współpracować z P.C.K., który w r. 1949 ma zaopatrzyć swe Oddziały w karetki sanitarne, celem przewożenia ciężko chorych do szpitali.

Jedną z największych bolączek w dalszym ciągu jest obsada ambulatorium U.S. w personel dentystyczny. Duży brak dentystów dotkliwie odbija się na uzębieniu ubezpieczonych, zwłaszcza młodzieży i robotników. Ignorancje ze strony dentystów ich społeczne podejście do bolączek świata pracy stwarza warunki niedostatecznego obsługiwanie ubezpieczonych.

Należałoby zmusić lekarzy dentystów na terenie Okręgu by poświęcili po kilka godzin na leczenie zębów ubezpieczonym, gdyż dotychczas pomoc dentystyczna na terenie Okręgu wygląda następująco;

m. Białystok - obsługiwane przez 4 lekarzy dentystów - pomoc niedostateczna.

pow. suwalski - na praktykujące 3 dentystki - żadna nie chce pracować w U.S.

pow. augustowski - zaangażowany jeden lekarz dentysta

pow. bielsko-podl. zaangażowana jedna dentystka

1586

pow. sokólski - lekarz niezaangażowany, gdyż nie ma uprawnień, jednak zwroty ubezpieczonym za zabiegi dentystyczne są dokonywane jednostkowo na podstawie złożonych rachunków w myśl obowiązującego cennika.

Na logóć pomoc dentystyczna jest niedostateczna i należy poczynić staranie, by wszyscy lekarze na terenie Okręgu poświęcili część swych godzin na pracę w Ubezpieczalni.

Środki lecznicze i pomocnicze.

Na ten cel zařrelinowano na rok 1949 sumę zł. 42.896.000.-
Aczkolwiek Apteka U.S. jest zaopatrywana w dość znaczny kontyngent leków, to jednak ogromna frekwencja recept powoduje, iż zasadniczo leków jest nie wystarczająca ilość i U.S. jest zmuszona zakupywać je w firmach państwowych farmaceutycznych, by zaspokoić zapotrzebowanie recept. Obsługa pomimo, że wypełnia ilość etatów zaprelinowanych, jest niedostateczna, a wypełniając normę, pracując na dwie zmiany nie jest w stanie wykonać w dniu wpływu recept. Ostatnio, przedłużając otwarcie apteki o godzinę - usprawniło wykonywanie recept, zmniejszając zaległość.

W bardzo dużej mierze usprawniło obsługiwanie chorych zaopatrzenia ambulatorium U.S. w punkty rozdawnictwa leków.

Dla usprawnienia wydawania leków ubezpieczonym w dniu złożenia recepty, należy przedsięwziąć kroki, by wszystkie apteki w terenie, a zwłaszcza w Białymstoku wykonywały recepty niezależniąc braku danego leku w Apteczce U.S. co usprawni i zadowolili świat pracy, otrzymując leki w tym że dniu, gdyż nieraz zrealizowanie recepty w kilku dni po złożeniu jej w apteczce mija się z celem samego leczenia. Następnie należy zmusić apteki prywatne, by każdy lek został wydany ubezpieczonemu na receptę U.S., nie zaś ukrywany za ladą, a chętnie sprzedawany na recepty prywatne.

~~Sam lokal Apteki U.S. jest za mały~~ Sam lokal Apteki U.S. jest za mały w stosunku do potrzeb i zapotrzebowań.

Profilaktyka i inne wydatki sanitarne.

Zaprelinowano na rok 1949 sumę zł. 4.678 tys. zł.

Dotychczasowa akcja profilaktyczna U.S. ograniczyła się w subsydiowanie kolonii, półkolonii oraz ośrodków zdrowia.

W roku 1950 projektuje U.S. uruchomienie swojej kolonii, wzgl. półkolonii dla dzieci ubezpieczonych, rozszerzyć bardziej akcję tranową i zaprojektować dożywianie dzieci, współpracować w akcji profilaktyczno-dentystycznej w szkołach wśród młodzieży, zwalczając próchnicę niszczącą uzębienie, dbając o stan sanitarny wśród ubezpieczonych, prowadząc akcję sanitarno-profilaktyczną przez wywiady w domu ubezpieczonego i w miejscu pracy, dając do obsadzenia warsztatów pracy przez lekarzy względnie wykwalifikowane pielęgniarki, współpracując z Inspektorem Pracy, co ułatwi, a jednocześnie odciąży pracę lekarzy U.S. Współpracować z Wojewódzkim Komitetem do Walki z Gruźlicą, prześwietlając młodzież i pracujących aparatem małoobrazkowym, skierowując zagrożonych do prewentiów, uzdrowisk, i sanatoriów, a również wysyłając na wczasy w ramach urlopu wypoczynkowego z prawem leczenia uzdrowiskowego.

Akcja sanatoryjno-uzdrowiskowa stale się nasila przez przydzielanie co raz to większego kontyngentu miejsc przez Zakład U.S. Ubezpiec. Społ. w roku sprawozdawczym, zwłaszcza w drugim półroczu skierowała w 80-90% ubezpieczonych z kat. "R" na leczenie uzdrowiskowe.

Reasumując powyższe - zadaniami Wydziału Lecznictwa U.S.
na rok 1949/50 będą;

- 1/ Uzupełnienie gabinetów lekarskich w inwentarz i instrumentarium lekarskie, a zwłaszcza gabinety specjalistów.
- 2/ Utworzyć większą ilość gabinetów dentystycznych w mieście i te-
- 3/ Usprawnić działalność gabinetów pediatrycznych, zwłaszcza w nie-
le i dnie świąteczne.
- 4/ W związku z usprawnieniem leczenia internistycznego - zwiększyć
ilość rejonów, względnie zwiększyć ilość godzin ordynacji lekar-
pracującym w U.S.
- 5/ Usprawnić działalność gabinetu rentgenowskiego i fizykoterapeut-
nego przez zaangażowanie jeszcze jednego lekarza rentgenologa.
- 6/ Zwiększyć ilość lekarzy dyżurnych w godzinach popołudnio-
wych dla usprawnienia obsługi ubezpieczonych przez to
samo odciążenie godzin ordynacji przedpołudniowych.
- 7/ Rozszerzyć działalność gabinetu zabiegów przez przydzielenie
jeszcze jednej pielęgniarki, by ubezpieczeni bez szkody dla
wydajności pracy mogli uczęszczać na zabiegi w godzinach po-
południowych.
- 8/ Zaopatrzyć gabinet fizykoterapeutyczny w dodatkowe aparaty
by ubezpieczeni mogli korzystać z nich na miejscu, nie wyjeż-
dzając do klinik.
- 9/ Zorganizować własne laboratorium analityczne, gdyż dotych-
czasowe laboratorium P.Z.H. obciążone - nie jest w stanie
na czas wykonywać zleconych analiz.
- 10/ W związku z koordynacją prac leczniczych - popierać akcję
uruchomienia w Ośrodku Zdrowia, Poradni ogólnych, co również
w znacznej mierze odciążyło by gabinety lekarskie U.S.
- 11/ Usprawnić akcję leczniczą w terenie przez zakładanie rejonów
lekarskich U.S. w miarę napływu lekarzy w ośrodkach skupiają-
cych większą ilość ubezpieczonych.
- 12/ Współpracując ze Związkami Zawodowymi, wywierać wpływ na każ-
dy lekarz poświęcił pewną ilość czasu na przyjmowanie ubezpie-
czonych tak w mieście, jak i w terenie.
- 13/ Wszcząć starania, celem wyszukiwania, wydzierżawiania wzgl.
odremontowywania pomieszczeń dla rejonów i lekarzy.
- 14/ Usprawnić działalność punktów rozdawnictwa leków.
- 15/ Roztoczyć troskliwą opiekę nad kobietą ciężarną i matką.
- 16/ Roztoczyć ścisłą kontrolę w związku z zasiłkami pieniężnymi
przy wydawaniu zwolnień z pracy przez lekarzy, by nie miało
miejsca szafowanie zwolnieniami, powodującymi uszczerbek w
wydajności pracy.
- 17/ Zwalczać nieracjonalne skierowywanie chorych do szpitali.
- 18/ Roztoczyć profilaktyczną opiekę nad uzębieniem dzieci ubez-
pieczonych w Wiek szkolnym.
- 19/ Ścisłe współpracować z Wojewódzkim Komitetem do Walki z
Gruźlicą, związkami Zawodowymi i Poradnią Przeciwigruźliczą
w związku ze skierowywaniem zagrożonych na gruźlicę do sa-
natoriów i prewentoriów leczniczych.

159 f

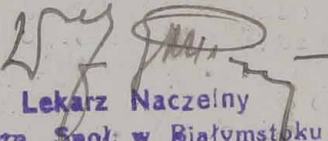
- 20/ Roztoczyć aktywniejszą propagandę wśród chorych pracowników fizycznych w związku ze skierowywaniem i leczeniem w uzdrowiskach.
- 21/ Usprawnić działalność apteki własnej i wpłynąć na apteki prywatne, by bez ograniczeń realizowały recepty lekarzy U.S.
- 22/ W myśl Zarządzeń Ministerstwa Zdrowia i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zawierać umowy z Ośrodkami Zdrowia celem scalenia lecznictwa ubezpieczeniowego w Ośrodku Zdrowia.
- 23/ Nawiązać kontakt z majątkami państwowymi zatrudniającymi minimum 200. pracown.fizycznych celem delegowania przynajmniej dwa razy w tygodniu lekarza dla obsługi chorych w majątku. Aczkolwiek majątki na terenie Okręgu U.S. zatrudniają daleko mniejszą ilość pracown.fizycznych to jednak U.S. nawiąże kontakt z majątkami by przyjść z pomocą ubezpieczonym.
- 24/ Śledzić za nieprzetrzymywaniem chorych w szpitalach.
- 25/ Wpływać i angażować położne do miast powiatowych i gmin, by zmniejszyć ilość infekcji wśród rodzących.
- 26/ Zwiększyć ilość gabinetów dentystycznych w mieście i terenie, wywierając wpływ na lekarzy dentystów, by wszyscy poświęcili pewną ilość godzin, celem leczenia ubezpieczonych.
- 27/ Przyspieszyć budowę nowego gmachu, co rozwiązało by wszelkie bolączki w działalności samego Ambulatorium Specjalistycznego jak i Apteki.
- 28/ Zwiększyć personel apteczny, zamieniając jednocześnie siły techniczne, siłami fachowymi.
- 29/ Usprawnić działalność personelu aptecznego w związku ze sprawnym i terminowym wykonywaniem recept.
- 30/ Uruchomić dla dzieci ubezpieczonych kolonię względnie półkolonię we własnym zakresie.
- 31/ ~~Przebieg~~ Propagować wśród młodzieży leczenie zębów, zwłaszcza w zwalczaniu próchnicy.
- 32/ Wejść w ściślejszy kontakt ze światem pracy, organizując odczyty i pogadanki, by poznać potrzeby zdrowotne świata pracy, zapoznawać z ustawodawstwem ubezpieczeniowym oraz uświadamiać o rzeczowym podejściu do samego leczenia, by nie obciążać błahostkami lekarza U.S.
- 33/ Rozszerzyć akcję propagandową nad zwalczaniem chorób społecznych i zawodowych przez rozpowszechnianie odpowiednich broszur i odczytów bezpośrednich, czy też za pomocą radia.

Jak widzimy z niniejszego sprawozdania ilość ubezpieczonych stale wzrasta, zapotrzebowanie personelu lekarskiego, narzędzi pomocniczych i aparatów, ilość gabinetów lekarskich, pojazdów mechanicznych, wzrost leków w aptekach, rozbudowa sieci komórek leczniczych w terenie, zwiększenie ilości miejsc w sanatoriach, uzdrowiskach i prewentoriach są to naczelne zadania U.S. na najbliższą przyszłość, które w miarę możliwości i warunków U.S. realizować będzie.

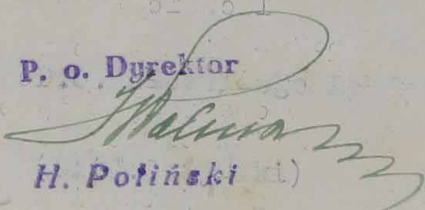
Ostatnio przystąpiono do budowy gmachu na Aptekę i gabinety lekarzy specjalistów, zakupiono dom w Bielsku-Podlaskim na ambulatorium i administrację U.S. wydzierżawiono w Sokółce i Augustowie na tenże cel.

Działalność Ubezpieczalni Społecznej - to praca społeczeństwa
a jej Wydziału Lecznictwa - to leczenie i profilaktyka świata pracy

Białystok, dnia 23 września 1949 r.

Lekarz Naczelny
Ubezp. Społ. w Białymstoku

P. o. Dyrektor

H. Potiński

8

Białystok, dnia 16 listopada 1949r.

174

S p r a w o z d a n i e
z działalności Urzędu Zatrudnienia w Białymstoku

Poprzednie sprawozdanie Urzędu Zatrudnienia w Białymstoku było złożone na posiedzeniu Miejskiej Rady Narodowej w dniu 28 czerwca 1949r. zasadniczo ilustrowało ono działalność Urzędu w okresie do dnia 1 czerwca 1949r.

Obecne sprawozdanie ilustruje działalność Urzędu w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 1 listopada 1949r. i ponadto zawiera przegląd bieżących zagadnień w m-cu listopadzie b.r.

Sprawozdanie niniejsze obejmuje jedynie działalność Urzędu na terenie m. Białegostoku i nie zawiera danych o działalności Urzędu w skali wojewódzkiej.

W sprawozdaniu będą kolejno zapodane:

1. sprawy personalne, dyscypliny i współzawodnictwa pracy,
2. wyniki pośrednictwa do pracy, stan rezerw i wolnych miejsc, przegląd aktualnych zagadnień,
3. wyniki pośrednictwa do nauki zawodu, stan rezerw i wolnych miejsc, przegląd aktualnych zagadnień,
4. sprawy aktywizacji zatrudnienia,
5. akcja interwencyjna,
6. ~~sprawy interwencyjne~~ *inwestycyjne*

- x -

1. Obsada personalna Urzędu Zatrudnienia w Białymstoku wynosi obecnie 28 osób, w tym: pracowników kontraktowych płatnych z § 1 - 20 z § 5 - 1., z § 28 (Fundusz Pracy) - 2 oraz 5 dietariuszy płatnych z § 24 (Fundusz Pracy), którzy są zatrudnieni przy werbunku sił roboczych dla przemysłów: budowlanego i węglowego oraz P.G.R. Dyscyplina pracy jest zadowalniająca, słabe kwalifikacje personelu są rekompensowane pracowitością i (bezpłatną) pracą w godzinach pozabiurowych.

W związku z rozszerzeniem zakresu działalności Urzędu istnieje potrzeba zwiększenia liczby etatów i są poczynione w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej starania o przyznanie dodatkowych 5 etatów.

./.

مستند ۱۵۷۲

Ze względu na charakter zatrudnienia współzawodnictwo pracy jest prowadzone jedynie na odcinku werbunku i za osiągnięte wyniki pracownicy są premiowani. Dotychczas wypłacono tytułem nagród ~~zł.~~ 138.500.-

W werbunku wyróżnili się: Ob.Ob. Kwiecień M., Zajkowski T., i Bur- nos J.

W bieżącym roku zwербowano: dla P.G.M. - 3981 osób (M-2717, K-1264), przemysłu budowlanego 468 mężczyzn, przemysłu węglowego 34, prze- mysłu leśnego 749 mężczyzn i innych prac 562 (M-508, K-54) t.j. ra- zem 5794 osób (w tem: M- 4475, K - 1319).

Pracownicy urzędu biorą udział w życiu społecznym. Zaistniało Koło podstawowej organizacji P.Z.P.R. i w okresie najbliższym przewidu- je się jego rozbudowę i powiększenie stanu o 300 %.

Wszyscy pracownicy są członkami T.P.P.R., Z.Z.P.P., T.P.Z., L.L i P.O.K.

W okresie miesiąca odbudowy Warszawy 5 pracowników brało udział w kwestach. Ogólna kwota wpłacona przez pracowników na odbudowę Warszawy wynosi zł. 5.310.- ponadto rozsprzedano znaczki wśród interesantów na sumę zł. 4.810.-

Przy urzędzie czynna jest świetlica z której korzystają pracownicy Urzędu Inspekcji Pracy, Delegatury Najwyższej Izby Kontroli, Komisji Specjalnej do Walki z Nadużyciami i Urzędu Miar i Wag oraz doryw- czo inne instytucje.

2. Wyniki pośrednictwa do pracy są zapodane w załączniku Nr. 1, stan rezerw i wolnych miejsc w zał. 2.

W związku z opóźnieniem w rozpoczęciu sezonu budowlanego w miesi- cach wrześniu i październiku oraz obecnie odczuwa się brak nie- wykwalifikowanych sił roboczych dla przemysłu budowlanego.

W celu doprowadzenia sił zamiejscowych był zapoczątkowany werbu- nek dla Białegostoku w wyniku którego zwербowano 215 osób. W cza- sie kierowania zwербowanych zaistniał bardzo pżykry objaw, nie- poważnego stosunku ze strony niektórych Przedsiębiorstw Budowlanych polegający na odmowie przyjęcia zwербowanych z powodu nieprzygoto- wania kwater.

Wobec braku ustawowych rygorów karnych za składanie wygórowanych zapotrzebowań ~~o fakcie~~ składania nienależycie przemysłanych zapot- rzebowań powiadomiono K.W. P.Z.P.R.

./.

[Faint, illegible text covering the majority of the page, possibly bleed-through from the reverse side.]

مستند ٥

Zwerbowanych dla Białegostoku skierowano do Warszawy lub do P.G.R. Urząd przy ^{puszczu} ~~poni~~, że omawiany wypadek nie odbije się ujemnie przy przyszłych werbunkach ponieważ prawie wszystkich zwerbowanych za pośrednictwem do prac zastępczych.

W celu dostarczenia kadr dla przemysłu budowlanego dwukrotnie wzywano wszystkich zarejestrowanych robotników wykwalifikowanych, proponowano im podjęcie pracy w budownictwie. Rejestrowani przeważnie odmawiali podejmowanie prac budowlanych tłumacząc tem, że reflektują tylko na pracę w zawodach macierzystych. W wyniku tej akcji skierowano zaledwie 22 osoby.

W celu spowodowania rygorów przewidzianych w Uchwale Nr. 199 Miejskiej Rady Narodowej z dn. 28.6.1949r. przesłano do Zarządu Miejskiego wykazy zawierające 246 nazwisk osób odmawiających podjęcia pracy.

Ze względu na przewidywaną potrzebę doprowadzenia sił roboczych z terenów wiejskich, niezbędnych do wykonania sześcioletniego planu gospodarczego, urząd uważa, że celowe wzmożenie tempa budownictwa mieszkalnego i proponuje wykorzystanie kredytów interwencyjnych na przygotowanie do budowy terenów przeznaczonych pod osiedla.

3. Wyniki pośrednictwa do nauki zawodu są zapodane w załączniku Nr. 2 stan rezerw i wolnych miejsc w zał. Nr. 3.

Przy werbowaniu kandydatów na kursy w branży budowlanej urząd napotyka na trudności ponieważ zawody te są niepopularne i w związku z tem prowadzi systematyczną agitację na naukę w zawodach budowlanych.

W ramach współpracy z Ligą Kobiet i Zakładem Doskonalenia Rzemiosła Urząd przeprowadza lustrację kursów prowadzonych ze środków finansowych Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej; opiniuje celowość otwierania kursów w celu wyszkolenia fachowców niezbędnych do pokrycia zapotrzebowania o deficytowej podaży jak również w celu gospodarczego usamodzielnienia niezatrudnionych w ramach akcji aktywizacji zatrudnienia.

W okresie sprawozdawczym na kursach Ligi Kobiet ukończyło naukę 52 osoby w zawodzie konfekcyjnym i są obecnie czynne kursy:

konfekcyjny (60 osób), maszynopisanie (60 osób), buchalteryjny (60 osób) oraz ^{przechodzenie} ~~przekształcanie~~ (50 osób).

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono lustrację czynności egzaminacyjnych kursów konfekcyjnych z pośród 60 učenje zdało 52 z tego 40 zatrudni^{mo} w azetowskiej Spółdz. "Krój"

W planie przewiduje się egzaminy kwalifikacyjne dla 120 osób (w konfekcji) które znajdą zatrudnienie w wyż. wym. względnie projektowanej spółdzielni konfekcyjnej, obecnie przeprowadza się

Handwritten text

Handwritten text

Handwritten mark

1312 M
werbunek na kursa: murarski, betoniarsko-zbrojarski, wodociągowo-kanalizacyjny i ciesielski, które będą przeprowadzone przez Zakład Doskonalenia Rzemiosła.

4. W ramach aktywizacji zatrudnienia czynione są starania w celu spowodowania rozbudowy spółdz. "Krój" i zaistnienia nowej "szetowskiej" spółdz. konfekcyjnej w celu zatrudnienia 400 osób.

Dla Zarządu Miejskiego w Białymstoku doprowadzono kredyty interwencyjne w wys. zł. 1.014.916.- na opłacenie robocizny przy remoncie budynku Spółdz. "Krój" oraz w wys. zł. 289.800.- na uporządkowanie i ogrodzenie terenu, a także wysokości zł. 791.710. na odgruzowanie terenu nowoprojektowanej spółdzielni konfekcyjnej, Spółdzielnia "Krój" w okresie interwencyjnym przydzielonych kredytów nie wykorzystwała.

Współpraca z kierownictwem Oddz. Centrali Spółdzielni Pracy układa się niepomyślnie z powodu opieszałości i przewlekania załatwiania prostych spraw.

Interwencja Urzędu w przedmiocie doprowadzenia kredytów obrotowych dla spółdz. "Krój" odniosła skutek i obecnie omw. spółdz. posiada dostateczną ilość środków obrotowych.

W ramach planu sześcioletniego (50-55r.) przewidujemy w Białymstoku utworzenie spółdz. "AZ" w branżach: galanterii skórzanej (200) metalowej (100), papierniczej (100), chemicznej (30).

Wyjaśniam, że Biuro Regionalne Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego niezgadza się na realizację powyższego planu i sprawa ta jest obecnie rozważana przez ^{czynnik} ~~centralne~~ centralne.

5. Roboty interwencyjne w bież. roku były prowadzone trzech typów:
- a) roboty interwencyjne typu publicznego dla zatrudnienia mężczyzn i kobiet w okresie martwego sezonu w budownictwie.
Trwały one do dnia 27 sierpnia b.r. (normalnie do 1 kwietnia) z powodu późnego rozpoczęcia sezonu budowlanego,
 - b) pracochłonne roboty dla kobiet przy oczyszczaniu terenów i zakładaniu zieleni, przygotowaniu i zakładaniu ogródków jordanowskich, boisk i zadrzewieniu terenu,
 - c) uzupełniające pracochłonne roboty dla kobiet przy uporządkowaniu terenów w celu podniesienia zdrowotności.

W ramach robót interwencyjnych zostały dla Zarządu Miejskiego doprowadzone kredyty:

- a) w wysokości zł. 7.520⁰⁰⁰.- na oczyszczenie rzeki Białej (6500000) i koszar Traugutta (1.013.000.-) Wyż. wym. roboty zostały

./.

gus

gus

istimayus

wykonane w okresie od 1.2 do 15.5. Średnio było zatrudnionych 219 osób przepracowano zł. 8.031.482.-

(Na marginesie chcę zaznaczyć, że smutnym objawem jest dotychczasowe niewykorzystanie odgruzowanych obiektów pokoszarowych),
b) w wysokości zł. 11.400.766.- w dn. 9.4. b.r. na wybudowania garażu i mieszkania dla dozorca, remont spółdzielni "Krój", odgruzowanie i budowę parkanu dla Domu Dziecka w Zdzierzycu, uporządkowanie i przygotowanie terenu pod budowę gmachu dla Liceów Technicznych (Stalina 41), odgruzowanie b. hotelu "Ritz", wykopanie kabla elektrycznego i roboty wodociągowo-kanalizacyjne.

Roboty te były rozpoczęte dn. 24.3 w okresie do dnia 27 sierpnia br. przepracowano zł. 10.193.270.- (na marginesie chcę zaznaczyć, że koszty związane z odgruzowaniem b. hotelu "Ritz" i remontu budynku Spółdz. "Krój" w m-cach wrześniu i następnych, Zarząd Miejski będzie musiał pokryć z własnych kredytów ponieważ w tym okresie odczuwał się brak robotników i akcja interwencyjna była zbędna).

W wysokości zł. 11.190.000.- (w dn. 30.5) na odgruzowanie terenów przeznaczonych na Spółdz. "AZ" i dom mieszkalny P.Z.P.R. przy ul. Poleskiej, odgruzowanie placu pod budowę osiedla Z.O.R. przy ul. 1-go Maja odgruzowaniu terenu T.P.P.R., koszar Treugutta i roboty ziemne w uroczysku Kudrycze.

W Kudryczach roboty została zaniechana (P.Z.P.R.)

Roboty rozpoczęto dn. 26.4. i w okresie do dnia 27 sierpnia przepracowano zaledwie zł. 3.877.207.-

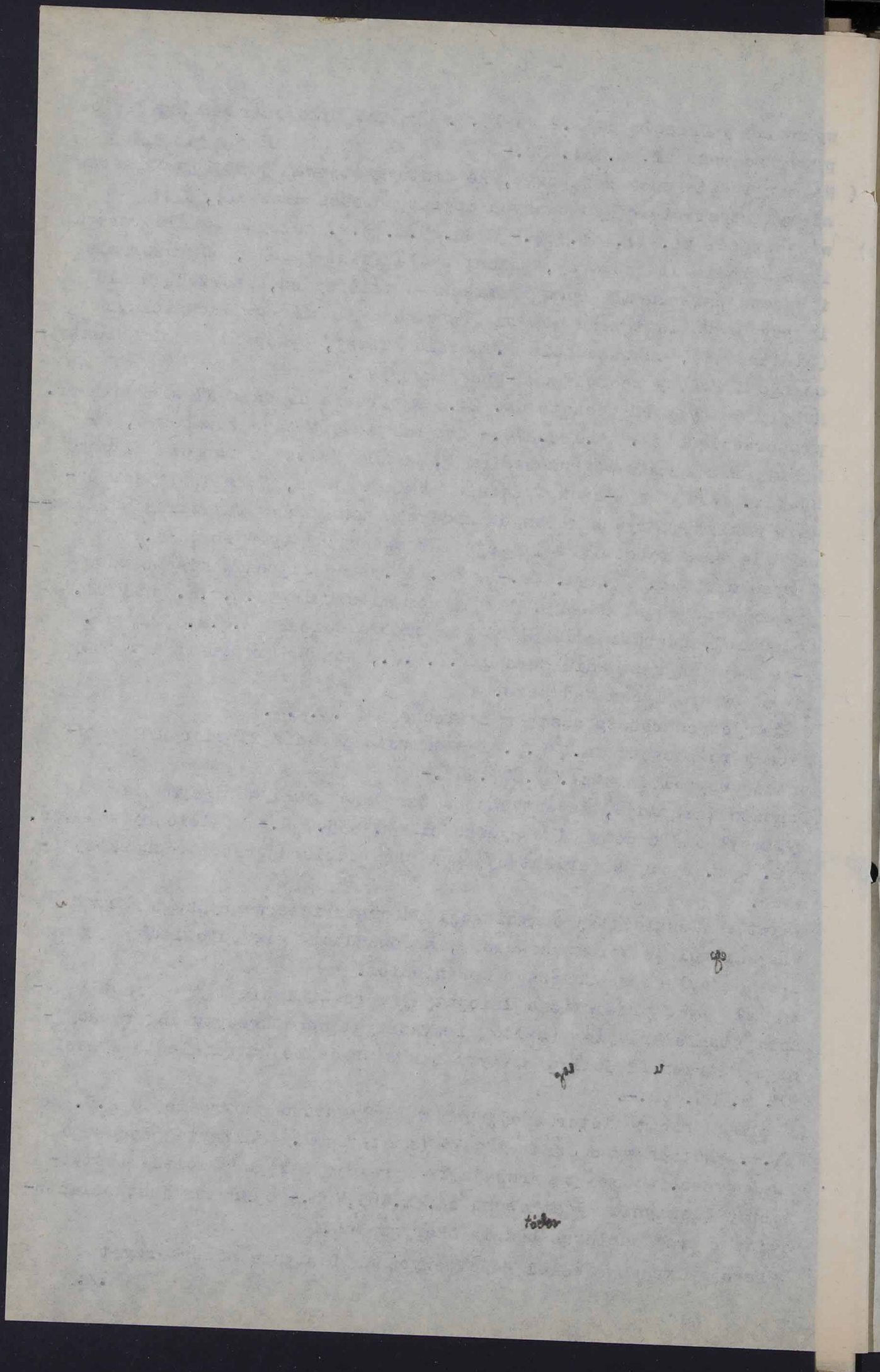
Ponadto informuje, że dotychczas Zarząd Miejski w Białymstoku nie wyliczył się z dotacji w wysokości zł. 655.766.- udzielonej w 1948r. Wyż. wym. cyfry są orientacyjne i przy odbiorze robót będą skorygowane.

Wskutek nienależytej organizacji referatu interwencyjnego Zarządu Miejskiego kuleje sprawozdawczość, sprawozdania nie odpowiadają wymogom i są nadsyłane ze znacznym opóźnieniem.

Za mało było przejawiono inicjatywy w rozwinięciu tempa robót i wykorzystaniu kredytów (saldo niewykorzystanego kredytu interwencyjnego Zarządu Miejskiego w Białymstoku w Urzędzie Zatrudnienia wynosi zł. 9.505.000.-).

W ramach robót interwencyjnych w Białymstoku w okresie od 2.5. do 31.8. została wybudowana kładka (most) z ul. Manifestu Lipcowego na Dworzec. Robotę tą prowadziła Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Olsztynie wydatkowano zł. 1.463,708.- cyfra ta jest orientacyjna i przy odbiorze ^{robot} będzie skorygowana.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Olsztynie niewykorzystała

129 13

przydzielonego kredytu /zł. 3.300.000.- Urząd zwrócił dla Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej/ i obecnie przejawia ~~opieszałość~~ w sporządzeniu wniosków na roboty interwencyjne dla kolejarzy /prac. służby drogowej/, którzy będą zwolnieni z dn. 1.12.1949r. W ramach robót pracochłonnych zostały w dniu 4.7.b.r. dla Zarządu Miejskiego doprowadzone kredyty na:

- a) uporządkowanie alej na plantach miejskich w wysokości zł. 1.204.563.-,
- b) odgruzowanie chodników i jezdni w północno-zachodniej części śródmieścia (Zabia, Czysta, Białostoczańska, Jurowiecka, Polna, Częstochowska, Książęca, Nowy Świat, Kupiecka, Giełdowa, Zamienhofa, Okrągła, Piotrowska, Różańska i Brańska) w wysokości zł. 1.828.200.-

- c) wykonanie plantowania terenów nad rzeką Białą w wysokości zł. 3.967.237.- razem w wysokości zł. 7.000.000.-

W okresie sprawozdawczym Zarząd Miejski zawiadomił, że plantowania nad rz. Białą wykonać nie może z powodu braku projektu i prosił o wyrażenie zgody na wykonanie robót zastępczych wymienionych w dodatkowych kosztorysach na ^{uporządkowanie} ~~rozbudowanie~~ alej, plant i ogrodów (zł. 1.431.528) i ^{uporządkowanie} ~~rozbudowanie~~ jezdni w północno-zachodniej części śródmieścia (zł. 1.456.597.-) Na omawianą zmianę Urząd wyraził zgodę.

Uporządkowanie plant rozpoczęto dn. 4.7.b.r. średnio było zatrudnionych 65 osób, w terminie do dn. 30.9. przepracowano zł. 1.655.843.-

Odgruzowanie północno-zachodniej części śródmieścia rozpoczęto zn. 1.8.b.r. średnio było ~~średnio było~~ zatrudnionych 154 osób w terminie do dnia 30.9., przepracowano zł. 2.823.545.- Wyż. omaw. roboty trwają i w miarę potrzeby mogą być przedłużone do dn. 30.11.1949r.

W ramach uzupełniających robót pracochłonnych zostały dla Zarządu Miejskiego doprowadzone kredyty na:

- a) ogrodzenie i uporządkowanie terenu boiska sportowego w Zwierzyńcu w wysokości zł. 882.000.- (roboty rozpoczęto dn. 13.9. i w okresie do dn. 30.9. pracowało średnio 27 osób, przepracowano zł. 108.563.- za m-c październik nie otrzymano sprawozdania),

- b) uporządkowanie terenu F-ki Przyrzędów i Uchwyków w wysokości zł. 300.000.- w celu zatrudnienia w okresie do 15.11. 50 kobiet (roboty rozpoczęta dn. 1.11.b.r. i będzie mogła być przedłużona do dnia 30.11.b.r.)

- c) spłantowanie i ogrodzenie terenów "AZ" Spółdzielni "Krój"

مستطاب

مستطاب

180 14

w wysokości zł. 289.800.- w celu zatrudnienia w okresie do 17.11. 48 kobiet (robota rozpoczęta dn. 12.11. przy stanie zatrudnienia 15 kobiet) w wypadku potrzeby będzie mogła być przedłużona do 30.11.b.r. Urząd na wyż. wym. rodzaj robót posiadał dość duże kredyty (zł. 6.768.000.-) w skali wojew. nie spowodował rozwinięcia robót z uwagi na brak kandydatów do tego rodzaju prac interwencyjnych.

W ramach programu robót ~~interwencyjnych~~ ^{inwestycyjnych} jest obecnie kontynuowane: budowa garażu, roboty wykończeniowe w budynku urzędu przy ul. Rynek Kościuszki Nr. 19-23 (instalacja elektryczna, tynki, brama i t.p.) oraz zagospodarowania działki (płoty).

Kredyt w części 21 P.P.I./49 w wysokości zł. 10.946.000.- faktycznie został przepracowany (wskutek niezłożenia rachunków firm saldo na dz. 1.11.1949r. wynosi zł. 1.204.000.-).

Były przeprowadzone starania o dodatkowy kredyt w ramach P.P.I./49 i w październiku b.r. Urząd otrzymał promesę na zł. 8.000.000.- Kwota ta jest obecnie ^{wy}przepracowana.

Ponadto w ramach cz. 13.P.P.I./49r. zostało zakupione niezbędne umeblowanie i przyrządy kosztem zł. 380.000.-

W ramach planu sześcioletniego 1950-55r. Urząd zamierza wznieść wspólny blok długości 120 m. przy ul. Stalina (od rogu ul. Nowego-Swiatu do rogu ul. Częstochowskiej) na potrzeby: poradni zawodowej o kubaturze 7500 m³ kosztem zł. 53.500.000.-; hotelu dla robotników o kubaturze 7000 m³, kosztem zł. 42.000.000.- i mieszkania dla pracowników o kubaturze 6000 m³ kosztem 36.000.000.- oraz wyposażyć poradnię w przyrządy i urządzenia kosztem zł. 8.900.000.- i hotel - kosztem zł. 4.000.000.-

Wnioski inwestycyjne są złożone we właściwych terminach, wysokość kredytów planowanych na 1950r. jest jeszcze nieznana. Są poczynione starania w Wydziale Planowania Miast i Osiedli Urzędu Wojewódzkiego Białostockiego w celu otrzymania linii regulacyjnych projektowanego placu, niezbędnych do ustalenia wielkości działki ^{ku} podlegającej wydzierżawienia. Sprawa ta jest załatwiona przez wyż. wym. Wydział dość opieszale.

Urząd zamierza w r. 1950 w ramach robót interwencyjnych przeprowadzić odgruzowanie tych terenów i przygotować do budowy i ma nadzieję że Miejska Rada Narodowa te tereny jako opuszczone przekaże do dyspozycji Urzędu Zatrudnienia za symboliczną opłatą.

Urząd informuje, że kosztorysy na splantowanie terenu części śródmieścia zamkniętego ulicami: Wilczą, Mińską i Surąską (zł.10443352)

./.

resignation

B
CH

in

187 15

na roboty wstępne przy budowie domu T.P.P.R. w Białymstoku (zł. 1.556.449.-), na odgruzowanie b. hotelu "Ritz" (zł. 1.573.105.-), na przygotowanie do odbudowy Liceum Technicznego przy ul. Stalina 41 (zł. 1.766.322.-) zostały przesłane do aprobaty Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej i że dla Zarządu Miejskiego w Białymstoku na akcję interwencyjną w m-cu grudniu b.r. w celu zatrudnienia 500 osób doprowadzi kredyty interwencyjne w wysokości zł. 7.000.000.- i prosi Wysoką Radę

- I. spowodować należyłą rozbudowę referatu interwencyjnego w Wydziale Technicznym Zarządu Miejskiego w Białymstoku,
- II. spowodować aby w stosunku do osób odmawiających podjęcia pracy Zarząd Miejski stosował rygory przewidziane w Uchwale Nr. 199
- III przy ^{nie} ~~znaczenie~~ dla Urzędu Zatrudnienia wydzierżawienie na okres 10 lat za symboliczną opłatą (zł.1) terenów opuszczonych położonych przy ul. Stalina (od rogu ul. Częstochowskiej do rogu ul. Nowy Świat.).-

Naczelnik Urzędu

B. Bibikło
/B. Bibikło/

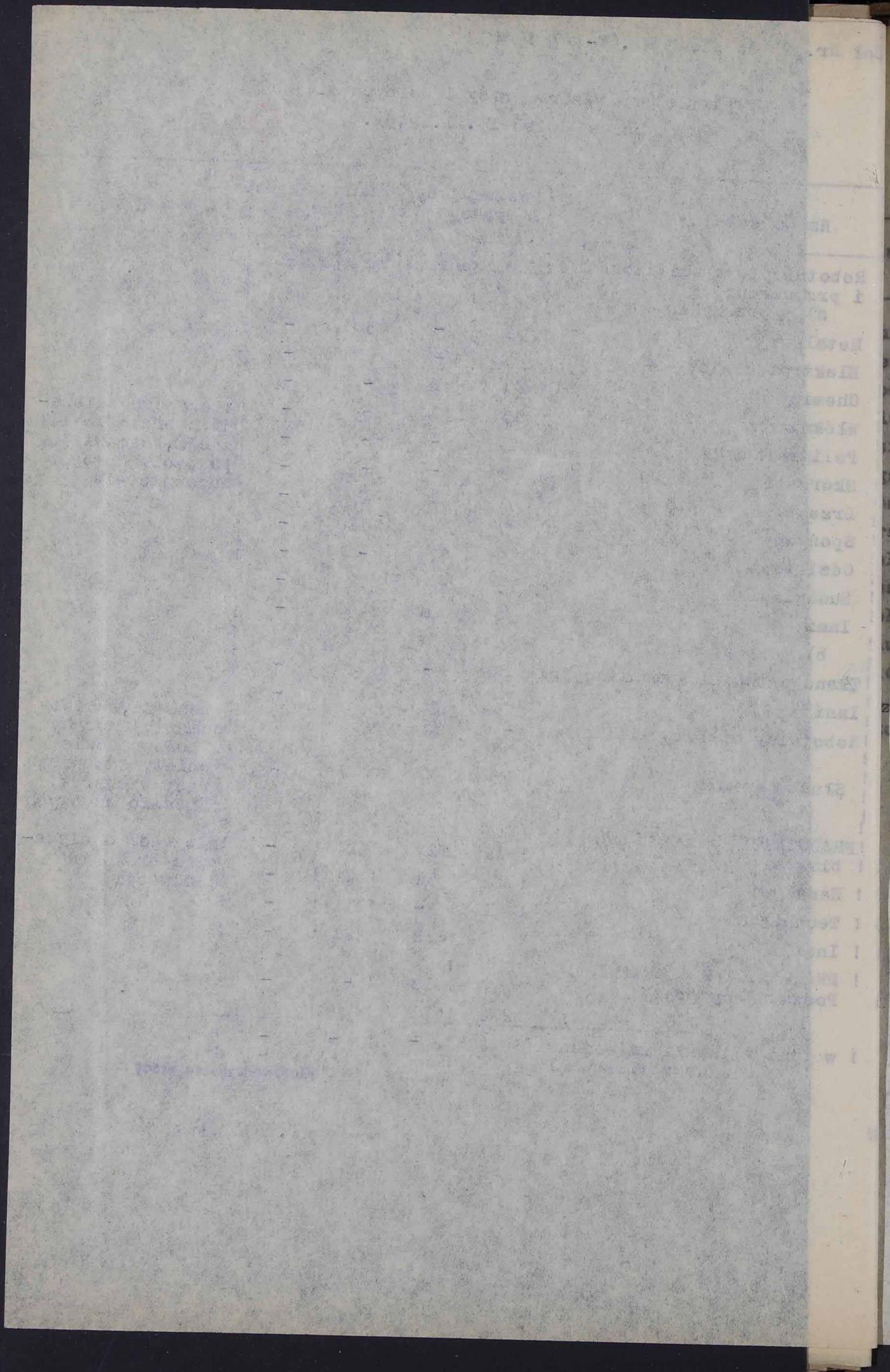
Wykaz stanu rezerw pracy i wolnych miejsc
stan na dzień 15.11.1949r.

116

Nazwa zawodów	Poszukujący pracy		Wolne miejsca pracy		u w a g i
	M	K	M	K	
Robotnicy wykwalifikowani i przyuczeni					
a) w przemyśle					
Metalowcy	9	-	38	-	
Elektrotechnicy	1	-	8	-	
Chemicy	1	1	-	-	
Włókniarze	13	150	-	-	Niepośrednicze- ni z braku kwalifi- kacji, odmawiają podjęcia pracy w budownictwie
Poligraficy	3	-	-	-	
Skórzani	5	-	-	-	
Drzewni	4	1	4	-	
Spożywczy	7	7	12	-	
Odzieżowi	9	77	-	-	
Budowlani	3	-	77	-	
Inni	6	1	3	-	
b) poza przemysłem					
Transportowi i Komunikacyjni	18	-	2	-	
Inni	15	10	1	-	
Robotnicy niewykwalifikowani	-	92	158	74	+ wezwani, kobiety odmawiają pracy w budownictwie
Służba domowa	75	30	7	-	kobiety odmawiają pracy w charak. pomocnic domowych
PRACOWNICY UMYSŁOWI					
biurowi	73	120	24	-	niepośrednicze- ni z braku kwa- lifikacji
Handlowi	11	52	21	-	
Techniczni	1	-	31	-	
Inni	5	12	21	-	
PRACOWNICY MŁODOCIANI					
Poszukujący pracy	17	18	-	-	
O G O Ł E M:	1276	1571	1407	74	
w tym) a) inwalidzi wojenni	4	-	-	-	
b) zdemobilizowani	1	-	-	-	

Kierownik działu pracy

/I. Dąbrowska/

Załącznik Nr. 3 do pisma Nr. B-4/7355/49

Wykaz stanu rezerw i wolnych miejsc nauki zawodu
stan na 15.11.1949r.

Nazwa zawodu	Zarejestrowani w charakterze poszukujących nauki zawodu		Kandydatów na kursy		Wolnych miejsc nauki zawodu wraz z kursami		U w a g i
	M	K	M	K	M	K	
Pracownictwo	-	-	7	-	30	-	
Pracownictwo-zbrojarstwo	-	-	4	-	30	-	
Pracownictwo-kanalizac.	-	-	-	-	30	-	
Pracownictwo	-	-	-	-	30	-	
Pracownictwo	-	6	-	-	-	60	
Pracownictwo-konfek.-odzież.	-	87	-	-	-	137	
Pracownictwo	1	-	-	-	-	-	
Pracownictwo	1	11	-	-	-	-	
Pracownictwo-metal.	-	1	-	-	-	-	
Pracownictwo	-	2	-	-	-	-	
Pracownictwo	-	1	-	-	-	-	
Pracownictwo	2	-	-	-	-	-	
Pracownictwo	3	26	-	-	-	-	
Pracownictwo	1	-	-	-	-	-	
Pracownictwo	1	-	-	-	-	-	
Razem:	9	134	11	-	120	197	

Kierownik działu pracy

/I. Dąbrowska/

URZĄD ZATRUDNIENIA
w Białymstoku
Oddział U. Z. w
Instytucja zastępcza U. Z. w

Stan ewidencyjny poszukujących pracy i nauki zawodu
oraz wolnych miejsc pracy

za okres od dn. 1 września do dn. 31 października 1949 r.

189

Okres		Poszukujący pracy i nauki zawodu										Wolne miejsca pracy i nauki zawodu														
		Pozostało z poprzedniego miesiąca		Nowozarejestrowani		Razem		U b y ł o				Pozostało na następny miesiąc		Pozostało z poprzedniego miesiąca		Zgłoszono w ciągu miesiąca		Razem		U b y ł o				Pozostało na następny miesiąc		
		1		2		3		Ogółem		W tym przez zapośredniczenie		6		7		8		9		Ogółem		W tym obsadzono przez zapośrednicz.		12		
		m	k	m	k	m	k	m	k	m	k	m	k	m	k	m	k	m	k	m	k	m	k	m	k	
		Pośrednictwo pracy																								
A	1-6	30-6	993	1518	561	389	1554	1907	862	551	364	182	692	1356	594	81	691	327	1285	408	479	177	453	165	806	231
	1-7	31-7	692	1356	739	607	1431	1963	816	770	407	250	615	1193	806	231	680	431	1486	662	583	301	556	283	903	361
	1-8	31-8	615	1193	784	393	1399	1586	906	705	641	365	493	881	903	361	976	380	1879	741	818	483	753	428	1061	258
	1-9	30-9	493	881	815	446	1308	1327	942	653	617	330	366	674	1061	258	990	221	2051	479	887	262	641	193	1164	217
	1-10	31-10	366	674	909	503	1275	1177	969	557	576	273	306	620	1164	217	898	383	2062	600	1324	426	754	325	738	174
	1-6	31-10	993	1518	3808	2338	4801	3856	4495	3236	2605	1400	306	620	594	81	4235	1742	4829	1823	4091	1649	3157	1394	738	174
		Pośrednictwo nauki zawodu																								
B																										
C																										
D																										
E	1-6	30-6	17	29	10	16	27	45	19	18	15	6	8	27	143	16	12	6	155	22	27	6	27	6	128	16
	1-7	31-7	8	27	42	73	50	100	31	33	14	6	19	67	128	16	40	84	168	100	22	16	14	16	146	84
	1-8	31-8	19	67	59	143	78	210	63	162	41	73	15	48	146	84	121	191	267	275	203	236	41	73	64	39
	1-9	30-9	15	48	17	94	32	142	16	67	12	19	16	75	64	39	17	63	81	102	12	19	12	19	69	83
	1-10	31-10	16	75	25	131	41	206	30	150	15	104	11	56	69	83	84	219	153	302	28	155	11	134	125	147
F	1-6	31-10	17	29	153	457	170	486	159	430	97	218	11	56	143	16	274	563	417	579	292	432	105	248	125	147
		Kierownik działu pracy																								
		Jędrzejewski																								

Białystok, dnia 19 kwietnia 1950r.

19

S p r a w o z d a n i e

15

z działalności Okręgowego Urzędu Zatrudnienia na terenie m. Białegostoku w okresie od dnia 1 listopada 1949r. do dnia 1 kwietnia 1950r.

W wyż. cyt. okresie dopływ rezerw pracy wynosił średnio miesięcznie przeszło 900 mężczyzn i 500 kobiet składających się w około 50% z robotników niewykwalifikowanych.

Liczba zgłoszonych wolnych miejsc była mniejsza od podaży pracy.

Stan rezerw pracy na dzień 1 kwietnia b.r. wynosił około 1200 osób różnych zawodów: w tem: około 35% niewykwalifikowanych; 10% włóknarzy; 10% prac. umysłowych i 9% młodocianych; w pozostałych zawodach rezerwy sążnikowe.

Wskutek braku odpowiednich pracowników, na dzień 1 kwietnia br. pozostało około 800 wolnych miejsc pracy w różnych zawodach.

Najdotkliwiej odczuwa się brak wykwalifikowanych rzemieślników i pracowników umysłowych dla istniejących na terenie miasta zakładów pracy. Wśród miejscowych kierowników zakładów pracy istnieje tendencja nie przyjmowania pracowników młodocianych uwidaczniająca się całkowitym brakiem zgłoszeń wolnych miejsc.

W związku z posiadaniem w okresie sprawozdawczym znacznych rezerw pracy istniała potrzeba prowadzenia robót interwencyjnych i po dużych staraniach w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej, Urząd doprowadził i przekazał dla Zarządu Miejskiego w Białymstoku przeszło 22,5 miliona złotych tytułem subwencji na zatrudnienie rezerw pracy przy robotach publicznych.

Na odcinku produktywizacji niezatrudnionych Urząd wywierał nacisk na miejscowy Oddział Centrali Spółdzielni Pracy (Z.S.P.) w kierunku uruchomienia spółdzielni konfekcyjnej i przystąpienia do odbudowy przeznaczonego na ten cel obiektu przy ul. Poleskiej, jednak pozytywnego rezultatu nie osiągnął.

Na odcinku pośrednictwa nauki zawodu była prowadzona współpraca z Zarządem Wojewódzkim Ligi Kobiet, Komendą Wojewódzką "S.P." i Zakładem Doskonalenia Rzemiosła. W tym okresie około 800 osób poszukiwało nauki zawodu, 35% zostało zapośredniczonych, około 60% ubyło, na ewidencji w charakterze poszukujących nauki zawodu pozostało około 50 osób, którzy nie

./.

zostali zapośredniczeni z powodu braku odpowiednich wolnych miejsc. Najdotkliwiej odczuwał się brak kandydatów na wydział górniczy S.P.P.

W ramach akcji werbunkowej był prowadzony werbunek bierny i ludność o wolnych miejscach była informowana drogą rozplakatowania wykazów wolnych miejsc i imiennych wezwań.

W okresie sprawozdawczym personel Urzędu powiększył się o 6 pracowników - dietariuszy.

Dyscyplina jest zadawalniająca, słabe kwalifikacje personelu są rekompensowane pracowitością. Urząd uruchomił specjalny 50 godz. kurs doszkoleniowy na którym pracownicy pogłębiają swą wiedzę w zakresie zagadnień społeczno-politycznych i gospodarczych. Wykłady odbywają się 2 razy w tygodniu po 2 godz. każdy.

Koła: Związku Zawodowego Pracowników Państwowych, Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej i Ligi Kobiet wykazują dużą żywotność i obecnie ich członkowie kolektywnie studiuja Radzieckie Prawo Pracy (po 2 godz. tygodniowo).

W celu uczczenia zbliżającego Święta Pracy pracownicy Okręgowego Urzędu Zatrudnienia zobowiązali się w terminie do dnia 1 maja b.r. wykonać półroczne zlecone przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej zadanie werbunkowe i wezwali do współzawodnictwa pracowników Okręgowego Urzędu Zatrudnienia w Lublinie.

Obecnie 45% personelu prowadzi aktywny werbunek na terenie wojew. białostockiego, 9% zgodnie z planem korzysta z urlopów wypoczynkowych, zaś pozostali w Urzędzie w celu realizacji powziętych zobowiązań pracują nie licząc się z godzinami, za siebie i nieobecnych kolegów.-

BB/HW

DYREKTOR

B. Bibiłko
/B. Bibiłko/

Okręgowy

URZĄD ZATRUDNIENIA w Białymstoku
ul. Rynek Kościuszki 19-23

Telefony 1849

POUFNE

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej
w m i e j s c u

N a p i s m o : z n a k

z d n i a

N a s z z n a k

D a t a

B-3/p/ 146/50

20 kwietnia 50r.

Sprawa:

W ślad za naszym pismem z dnia 12.4.50r. Nr.B-3/2158/50.

Okręgowy Urząd Zatrudnienia w Białymstoku powiadamia, że Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej pismem z dnia 18.4.50r. Nr. Zn.29-222 zezwoliło na złożenie sprawozdania na plenarnym posiedzeniu Miejskiej Rady Narodowej z działalności Urzędu z wyłączeniem podania dokładnych danych statystycznych i zezwoliło na przekazanie dokładnych danych tylko dla Prezydium M.R.N. w drodze poufnej.

W związku z powyższym Urząd przesyła w załączeniu swoje ^{na} sprawozdanie plenarne posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej.-

DYREKTOR

B. Bibińko
/B.Bibińko /

Załącz. 1

BB/HW

du-1pr. 5/2/11

Sprawozdanie

Kierownika Fabryki Sklejek w Białymstoku z działalności zakładu w roku gospodarczym 1949 - i zamierzeniach na rok 1950.-

Fabryka Sklejek w Dojlidach założona została w 1916 roku przez władze niemieckie podczas pierwszej wojny światowej na miejscu spalonej wówczas Fabryki sukna.

Właścicielem Fabryki była niemiecka firma E. Hasbach, od której po ogłoszeniu upadłości w 1932 roku przejęła Fabrykę Administracja Lasów Państwowych.

Fabryka stopniowo rozbudowywała się, a produkcja jej zdobywała rynki światowe.

W roku 1944 odchodzący okupant niemiecki spalił doszczętnie Fabrykę. Jedynie pozostały komin fabryczny górujący nad stosem gruzów wskazywał, że na tym miejscu był swego czasu zakład.

Wieloletni pracownicy Fabryki zaraz po oswobodzeniu Białegostoku przystąpili samorzutnie do usuwania gruzów, wydobywania z gruzów maszyn. Potem przyszedła z pomocą Dyrekcja Lasów Państwowych i Ministerstwo Leśnictwa. Planowa odbudowa Fabryki rozpoczęła się w 1946 roku uruchomienie zaś nastąpiło w dniu 19 lipca 1948 roku, na Dzień 4 Rocznicy Święta Odrodzenia Polski, chociaż odbudowa całkowicie jeszcze nie została ukończona.

Fabryka produkuje sklejkę suchoklejoną - stolarską. Posiadane urządzenia pozwalają na produkcję sklejki o największym możliwym wymiarze arkusza 2050 x 1550 mm i o grubościach obecnie produkowanych od 4 do 30 mm. Do przerobu na sklejkę Fabryka używa surowca sosnowego, olszowego, brzoźowego, bukowego, i klonowego.

Fabryka w obecnej chwili pracuje na trzy zmiany, zatrudniając ogółem pracowników fizycznych i umysłowych 353 osoby.

Fabryka posiada wszelkie niezbędne maszyny do produkcji sklejki suchoklejonej. Stan maszyn z powodu normalnego ich wyrobienia się, dość starej konstrukcji a także przebiecie pożaru Fabryka przedstawia na ogół niekorzystnie.

Tylko dzięki kadrom kwalifikowanych pracowników Fabryka mogła stale podnosić ilość i jakość produkowanej sklejki i plan produkcji na rok 1949 wykonać do dnia 20 lipca, pracując jedenaście miesięcy w roku, a dwunasty wykorzystując na remont Fabryki.

Niezależnie od tego, właściwe opracowanie norm pracy (zaszczegółowienie pracowników), współzawodnictwo pracy poprzedzane szeregiem pogadań, wyjaśniających gdzie i co należy czynić by dobrze i wydajnie pracować, oraz szeroko rozwinięte racjonalizatorstwo. Pozwoliło Fabryce wykonać plan produkcji w 120,6 % wykorzystując surowiec nie w 33 % jak przewidywał plan, a w 51,21 %. Przy przeciętnym zużyciu surowców klejarskich na 1 m³ sklejki 15,14 kg. zamiast przewidzianego planem 18 kg. przy zużyciu 98,8 rob/godz. na wyprodukowanie 1 m³ sklejki zamiast 135 jak przewidywał plan, przy przeciętnym pozyskaniu sklejki klas wyższej jakości 21,11 % zamiast przewidzianego planu 75 %.

Współzawodnictwo pracy jak już podano bezsprzecznie wpłynęło na zwiększenie produkcji i zarazem zwiększyło zarobki pracowników. Jeśli do czasu wprowadzenia współzawodnictwa pracy normy wykonywane były w 100% to dzięki współzawodnictwu pracy średnie przekroczenie norm pracy ważyło się w poszczególnych działach i zespołach od 116 do 139 %, zarobki zaś wzrosły przeciętnie o 22 %. Wykonanie norm przez każdy zespół uwidaczniane jest codziennie wykresami, co niezaprzeczalnie pobudzało i pobudza zespoły do rywalizacji i podniesienia wydajności pracy. W współzawodnictwie uczestniczyło około 60 % robotników produkcyjnych.

11 22

Akcja oszczędnościowa na naszym zakładzie nosiła charakter akcji ogólnej. Na zebraniach całej załogi i na radach pracowników poszczególnych działów, poświęconym zagadnieniom oszczędnościowym były przedyskutowane, wszelkie możliwości oszczędzania materiałów i surowców, opału i światła, smarów i energii. Pomysły naszych racjonalizatorów po zrealizowaniu przyniosły Fabryce oszczędności około 6.000.000 zł. Walka z awariami też miała znaczny wpływ na ostateczny wynik oszczędności, gdyż przy pomocy książki wyłożonej na hali głównej, do której wpisuje się przez samych robotników wszelkie spostrzeżenia niedokładnej pracy maszyn, jej szmery, zgrzyty, zmuszają warsztaty mechaniczne Fabryki do sprawdzenia maszyny i natychmiastowego usunięcia drobnych usterek, niedopuszczając do powstawania większych awarii, a zatem i postojów maszyn. Wszystkie te czynniki biorąc razem pozwoliły Fabryce wykonać plan oszczędnościowy w 1949 roku w 264 %.

Dyscyplina pracy jeszcze w początkach roku 1949 była bardzo rozluźniona szczególnie było rozpanoszone pijaństwo, lecz dzięki ścisłej współpracy administracji Fabryki z Radą Zakładową i P.O.P. pijaństwo zostało całkowicie wykorzenione, a absencja i spóźnianie się do pracy jeszcze całkowicie nie usunięto, lecz szereg zarządzeń wewnętrznych poprzedzonych pogadankami zmierza do całkowitego zlikwidowania tego niedociągnięcia. W obecnej chwili nie przybycie do pracy lub opóźnianie się jakiego robotnika nosi charakter sporadyczny.

Plan produkcji na rok 1950 został opracowany, w/g tego planu, Fabryka ma wyprodukować sklejki o 86 % więcej niż przewidywał plan w roku 1949, podnosząc jednocześnie jakość, Kierownictwo Fabryki zamierza wykorzystać wszystkie możliwości produkcyjne i poprzez pogłębienie współpracy z czynnikami Społeczno - politycznymi, wykorzystując nabyte przez nas doświadczenia ubiegłego roku, rozwinąć w całej pełni współzawodnictwo pracy celem zrealizowania i przekroczenia nakreślonego planu produkcyjnego. Kierownictwo Fabryki będzie dążyć do uświadomienia ogółu zatrudnionych idącego w duchu potrzeb i wymagań naszej dzisiejszej rzeczywistości, zmierzającej do ugruntowania Socjalizmu w naszym Państwie Ludowym.

Dyrektor Fabryki

/P. Zdrowomysław./

Protokół

9

23

Komisji Kontroli Społecznej w osobach: ob.ob. Kucerow Piotr, Słomiński Niny, Piłrzyk Stanisław przeprowadziła lustzację w Fabryce Sklejek.

- 1/ Wydział Personalny Oddziału Kadr i Awans Społeczny: w roku 1949r Dyrekcja Lasów Państwowych nie przeprowadzała szkolenia i nie dawała awansu społeczne, ponieważ Wydział Personalny w/w Fabryki podlegał wydziałowi Kadr Dyrekcji Lasów Państwowych. Od 1 stycznia 50r. Fabryka przeszła na instytucję samodzielną podlegała Centralnemu Przemysłu Leśnemu w Warszawie i od 1 stycznia zostało z pośród robotników zatrudnionych w/w Fabryce awansowanych 8 ludzi - szkolenia kadr niema.
- 2/ Dyscyplina pracy stoi na poziomie dodatnim.
- 3/ Współzawodnictwo, do współzawodnictwa przystąpiło 213 osób obejmujące 22 zespoły w tym młodocianych 3 zespoły w stadium organizacji 64 członków P.O.P. P.Z.P.R. Z.M.P. 42 członków do współzawodnictwa przystąpiło 18.
- 4/ Akcja socjalna preliminarz budżetowy na rok 1950 wynosi na ogólną sumę 3.817.000 zł. czyli kwartalnie przypada 956.000 zł z tego na kulturalno - oświatowe 420.000 zł. Referentka Socjalna nie jest na poziomie motywuje się to tym że przystąpiła do pracy od 1 stycznia 50 roku.
- 5/ Dożywianie robotników fizycznych nie było dotychczas przeprowadzone na pismo złożone przez Dyrekcję w m-cu lipcu Inspektor Pracy skierował doktora Szajkowskiego w dniu 3 grudnia 1949r. , który zatwierdził dożywianie dla ciężko pracujących robotników. Brak wentylacji w klejarni, ze słów Dyrektora, który nam twierdził, że ubrania ochronne posiadają wszyscy pracownicy stwierdziliśmy że kobiety stojące przy kleju stoją bez fartuchów i brak rękawic ochronnych. Następnie na zakładzie pracy niema się przegotowanej wody robotnicy pija surową w apteczce brak legniny.
- 6/ W 1949r w m-cu grudniu za pomysły usprawnień w pracy zostali nagrodzeni 5 pracowników na ogólną sumę przy zaoszczędzeniu 1.032.000 zł. 174.100 zł. 4 pomysły są wniesione z których dwa już zastosowane i dwa następne w dniu 14 lutego na nardzie wytwórczej zostaną opracowane

Sekretarz P.O.P.

/A. Abram./

Komisja Kontroli Społecznej
przy Miejskiej Radzie Narodowej

Dyrektor Fabryki

/P. Zdrowomysław./

Białystok, dnia 14 lutego 1950 roku.

SPRAWOZDANIE

Izby Rzemieślniczej w Białymstoku o stanie rzemiosła
i działalności Izby za 1949 rok.

Uwagi ogólne

Sprawozdanie niniejsze obejmuje okres czasu od 1 stycznia do 31 grudnia 1949 r.

Na wstępie sprawozdania podaje się dane statystyczne dotyczące ogólnego stanu liczebnego rzemiosła.

W dniu 1 stycznia 1949 r. ogólna ilość samodzielnych warsztatów rzemieślniczych wynosiła 5.919 zakładów, w których zatrudnionych było 7.594 osób. W dniu 31 grudnia 1949 r. referat statystyczny Izby wykazuje 5.370 zakładów, z ilością zatrudnionych 6.899 osób. Z porównania powyższych cyfr wynika, że w okresie sprawozdawczym ubyło 549 zakładów, oraz 695 zatrudnionych w rzemiośle osób. Ubytek tak znacznej ilości zakładów w ciągu jednego roku świadczy, że położenie ekonomiczne prywatnego rzemiosła nie jest dobre, rzemiosła produkcyjne widząc lepsze warunki egzystencji, stopniowo masowo likwidować swe warsztaty, przystępując gromadnie do spółdzielni pracy. Proces ten przejawiał się w pierwszym rzędzie w grupie rzemiosł spożywczych (piekarstwo i rzeźnictwo - wędliniarstwo).

Rzemiosła zorganizowane w pomocniczych spółdzielniach cechowych, z branży skórzaną na czele (szewcy i cholewkarze), swój stan posiadania utracili i położenie ekonomiczne tej branży pogorszeniu nie uległo. Nawzajem to należy dobrze zorganizowanej i przewidzianej przez Białostocki Oddział Rzemieślniczej Centrali Spółdzielczo-Państwowej akcji produkcji nakładczej (t.j. zw. akcji więzanej). Sieć spółdzielni pomocniczych cechowych stale wzrasta, a w dniu 31 grudnia 1949 r. liczyła na terenie województwa białostockiego - 16.

Dowodzi to, że rzemieślnicze stopniowe uświadczenia siebie, że przejście do wyższej formy produkcji w ramach spółdzielni jest koniecznością, zgodnie z polityką gospodarczą Polaki Ludowej.

Praca Rzemieślnicza realizując program gospodarczy Państwa na odcinku rzemiosła, podjęła się akcji organizowania rzemiosła w formach spółdzielczych, a zwłaszcza w większych ośrodkach wiejskich. Niestety trudności wynikające ze struktury psychicznej rzemiosła są jeszcze bardzo duże do przezwyciężenia. Ponadto skutki zniszczeń wojennych piętrzą się ogromne trudności lokalowe. Dotychczasowe wyniki tej pracy są już dość pokaźne, jednak działalność zorganizowanych już placówek pozostawia wiele do życzenia i wymaga troskliwej opieki w celu podtrzymania ich pod względem ekonomicznym i społecznym. Szczegółowe sprawozdanie o ruchu spółdzielczości na oddzielnym miejscu.

I. Dział rzemiosła budowlanych i mineralnych

na dzień 1.1.1949 r. liczył 577, a w dniu 31 grudnia 1949 r. 542 zakłady, w których zatrudnionych było wraz z właścicielami 593 osoby.

W dziale tym najliczniej reprezentowane jest budownictwo - 275 zakładów w których zatrudnionych było 500 osób. Następne zawody co do ilości to sztuśnictwo 51, wyrób sztucznych kamieni - 48 i malarstwo - 45 zakładów. Wszystkie wyżej wymienione zakłady są to przeważnie jednoosobowe drobne warsztaty. Totec wzmożonego ruchu budowlanego wszystkie zawody branży budowlanej zdolność produkcyjną wykorzystują w 100%.

II. Grupa metalowa i elektrotechniczna

w 1949 r. liczyła - 1094 zakładów w których wraz z właścicielami zatrudnionych było - 1390 osób.

W grupie tej najliczniej występuje kowalstwo - 383 zakładów. W okresie sprawozdawczym 130 zakładów kowalskich zostało zlikwidowanych z powodu braku przydziału żelaza do produkcji. Sprawa zaopatrzenia kowali w żelazo, którzy w większej części obsługują drobne rolnictwo, jest pilną. Nierozwiązanie tej sprawy w najbliższym czasie spowodować może dalszą likwidację warsztatów, co jest niepożądane, gdyż rolnik bez kowala obejść się nie może.

Analogicznie przedstawia się sprawa z zakładami ślusarskimi, które po kowalstwie stanowią liczącą grupę branży metalowej, liczącą w dniu 31 grudnia 1949 r. - 88 zakładów. Ogólnie biorąc grupa rzemiosła metalowych wobec odcięcia jej od źródeł surowcowych w okresie sprawozdawczym znalazła się w bardzo trudnej sytuacji gospodarczej.

III. Dział rzemiosła drzewnych.

Grupa rzemiosła drzewnych w 1949 r. liczyła 462 zakładów.

W grupie tego działu najliczniej występuje stolarstwo, liczące w dniu

42 27

31.III.1949 r. - 236 zakładów. Przeważa tu stolarstwo budowlane, które wobec wzmożonej akcji budowlanej w okresie sprawozdawczym miało pod dostatkiem zamówień na pracę. Stolarze meblowi stanowią około 10% ilości zakładów stolarskich. Rzemiosło stolarskie walczyło z trudnościami w zdobyciu surowców do produkcji, a zwłaszcza stolarstwo meblowe, dlatego też zdolność produkcyjna tych zakładów nie jest w pełni wykorzystana.

Należące do tej grupy kłodziejstwo (94 zakłady) i bednarstwo (29 zakładów) rozsiane przeważnie po wsiach, obsługuje zapotrzebowanie rolników. Również zawody te narzekają na brak surowców do produkcji.

IV. Dział rzemiosł chemicznych.

Rzemiosła tego działu na terenie województwa białostockiego są bardzo słabo reprezentowane, bo liczą zaledwie 11 zakładów. Liczące 9 zakładów farbierstwo, to są tak zwane "chemiczne pralnie" trudniące się głównie chemicznym czyszczeniem odzieży, a w mniejszym stopniu farbierstwem. Jako rzemiosło wybitnie usługowe znacznijszej roli w życiu gospodarczym nie odgrywa. Pozostałe dwa zakłady to 1 mydlarstwo i 1 wyrób świec, również są to małe jednoosobowe zakłady, ekonomicznie bardzo słabe.

V. Dział rzemiosł poligraficznych i papierniczych.

W dziale tych rzemiosł w 1949 r. było czynnych 73 zakładów. Fotografowanie najliczniejsze w tej grupie rzemiosło liczy 60 zakładów, pozostałe to zakłady introligaterskie. Zakłady fotograficzne w większych ośrodkach miejskich prosperują dobrze, zaopatrzenie w materiały czerpią z Rzemieślniczej Centrali Spółdzielczo-Państwowej, jako zrzeszone w pomocniczej spółdzielni cechowej.

Słabszą działalność gospodarczą przejawiają zakłady introligaterskie (13 zakładów), które walczą z trudnościami w zdobyciu surowców. Są to małe zakłady 1 osobowe, wykonujące pracę ręcznie zatem

ekonomicznie bardzo słabe.

28

43

VI. Dział rzemiosł skórzanych.

Dział rzemiosł skórzanych w 1949 roku liczył 1.138 zakładów, w tym 1.324 zatrudnionych, natomiast pod koniec okresu sprawozdawczego t.j. w dniu 31 grudnia 1949 r. stan ten obniżył się do 1.096 zakładów i 1.264 zatrudnionych. Zatem ubyło 42 zakłady i 68 zatrudnionych. Ubytek warsztatów zanotowano w zawodach: 1) cholewkarstwo - 4, 2) kuśnierstwo - 11, 3) rymarstwo - 8 i szewstwo - 19 zakładów. Likwidacja zakładów cholewcarskich i szewskich nastąpiła wskutek przystąpienia właścicieli tych zakładów do spółdzielni pracy, w których znaleźli dobre warunki pracy i możliwość korzystania z wszelkich zdobyczy socjalnych przewidzianych dla świata pracy.

Sytuacja gospodarcza zakładów szewskich i cholewcarskich w okresie sprawozdawczym była na ogół dobra, co w łwiej mierze zawdzięczyć należy zorganizowanej i prowadzonej przez W.C.S.P. akcji produkcji, więszonej obuwia różnego typu.

Zakłady rymarskie w dalszym ciągu walczą z trudnościami w zdobywaniu surowców do produkcji i to jest główną przyczyną, że słabsze ekonomicznie zakłady nie są w stanie sprostać nakładanym na nich obciążeniom podatkowym, uległy likwidacji.

Zakłady kuśnierskie trudniące się przeważnie wyprawianiem skór berenich i szyciem kozuchów, obsługują przeważnie ludność wiejską, znacniejszej roli w życiu gospodarczym nie odgrywają.

VII. Dział rzemiosł włókienniczych.

W dziale tym w 1949 roku statystyka wykazuje 1.562 zakłady. Najliczniej reprezentowane tu jest krawiectwo maleńkie liczące 945 zakładów, następnie krawiectwo damskie - 262 zakłady, oraz gremplarstwo - 103 zakłady. Mniej liczne tkactwo (wyrób wojczków) 70 zakładów, czepnictwo - 46 zakładów. Rzemiosło tej branży znajduje się w sytuacji

44 29

ekonomicznej względnie dobrej, gdyż pracy na pod dostatkiem, z uwagi, że podaż materiałów ubraniowych na rynku była dostateczna. Krawcy i krawcowe pracują z materiałów powierzonych. Gremplarstwo 103 zakładów, rozróżnia w terenie po wsiach, wykonuje czasami własny wieśniakom, w ostatniej liście rzemieślniczych zaliczone do wolnego przemysłu i z dniem 31 marca 1950 r. przestało podlegać Izbie Rzemieślniczej.

Do grupy rzemieślniczych należy jeszcze czapnictwo, liczące 46 zakładów. Są to jednoosobowe drobne warsztaty produkujące czapki przeważnie tak zwane cyklistówki. Tkactwo liczące 70 zakładów, to warsztaty wiejskie, skoncentrowane najliczniej w powiecie Bielsk Podlaski, trudniące się wyrobem wojsków dla ludności wiejskiej, z własnej dostarczonej przez tą ludność.

Tkactwo wiejskie t.zw. ludowe rzemiosłem nie jest.

VIII. Białe rzemieślnicze spożywczych.

W 1949 roku liczył 583 zakłady, w których zatrudnionych było 896 osób. Na początku okresu sprawozdawczego w dziale tym figurowało 791 zakładów, ze tym w ciągu II półrocza 1949 r. ubyło 208 zakładów. W pierwszym półroczu 1949 r. ubyło 180 zakładów. Staki ubytek zakładów rzemieślniczych branży spożywczej nie wymaga szerszego uzasadnienia, gdyż jest to normalne zjawisko wynikające z obecnej polityki gospodarczej Państwa, a mianowicie upośledzenia środków produkcji artykułów spożywczych (chleb, mięso). Zakłady piekarskie, jako też rzeźniczo-wędliniarskie stopniowo przekształcają się w zakłady spółdzielcze.

Najliczniejszą grupą w tym dziale jest młynarstwo, wykazujące 306 zakładów. Młynarstwo zaliczone do rzemiosła w r. 1936, obecnie w nowej liście rzemieślniczych zostało skreślone, a zaliczone do wolnego przemysłu. Tylko młyny wiatrakowe pozostały przy rzemiosle. Wiatraki rozróżnia się w terenie po wsiach, dokonują przemian w każdym rozmiarze przeważnie żyta na mąkę razową oraz drutu na karmę dla bydła. Ekonomicznie są to bardzo słabe zakłady, gdyż wykonywane przez drobnych rolników, jako zajęcie uboczne.

30

Do działa tego należy jeszcze cukiernictwo liczące 33 zakłady. Są to również drobne warsztaty trudniące się przeważnie produkcją cukierków, tak zwani karmelkarze.

45

IX. Dział rzemiosł różnych.

W 1949 roku liczył - 235 zakładów. Dwa najliczniejsze zawody tego działu tj. Fryzjerstwo liczące 164 zakłady, oraz kominiarstwo 35 zakładów, spełniają rolę wybitnie usługową. Fryzjerzy tylko w większych ośrodkach miejskich, posiadający swe warsztaty w dobrych punktach, ekonomicznie dobrze prosperują, wszyscy inni ledwie vegetują. Kominiarze wykonujący swój zawód na prowincji, narzekają na brak przepisów wprowadzających przyzwołe czyszczenie kominów, gdyż ludność wiejska nie dopuszcza ich do czyszczenia kominów.

Wyrób galanterii - 14 zakładów trudnią się wyrobem grzebieni z metalu i rogu, tylko 2 z nich trudnią się wyrobem sit. Są to również drobne jednoosobowe warsztaty.

Stan liczby rzemiosła

Stan liczby rzemiosła ilustruje dokładnie następująca tabela statystyczna

Dział rzemiosła	Ilość warsztatów		Ilość zatrudnionych	
	na 30.VI. 1949 r.	na 31.XII. 1949 r.	na 30.VI. 1949 r.	na 31.XII. 1949 r.
Rzem. Budowl. i Mineralnych	651	502	725	593
Rzem. Metalowych i Elektr.	1287	1024	1581	1315
Rzem. Drzewnych	494	430	596	556
Rzem. Chemicznych	12	11	14	16
Rzem. Poligraf. i Papiern.	73	73	83	98
Rzem. Skórzanych	1138	1036	1283	1264
Rzem. Wiskiemniczych	1323	1362	1598	1725
Rzem. Spożywczych	791	583	1625	986
Rzem. Różnych	235	219	331	331
W s e g o d a j e:	5919	5370	7838	6899

Analizując powyższe cyfry stwierdzić przede wszystkim należy fakt zmniejszenia się ilości tak warsztatów, jak i zatrudnionych w tych warsztatach. Jak widzimy w stosunku do końca czerwca 1949 r. ilość warsztatów w drugim półroczu zmniejszyła się o 549, ilość zaś zatrudnionych zmalała o 937 osób. Największy ubytek nastąpił w dziale rzemiosła budowlanych (23%), metalowych (13%), drzewnych (11%), spożywczych (26%). Ogólną przyczyną likwidacji samodzielnych warsztatów jest aspożeczniczenie się przemysłu rzemieślniczego. Jedynie może w dziale rzemiosła metalowych przyczyną likwidacji była niemożliwość prowadzenia warsztatów z powodu postawienia ich całkowicie surowca tak na cele produkcyjne, jak i usługowe.

Należy również zanotować spadek cyfry zatrudnionych, który w stosunku do I-go półrocza wynosi zgorą 12%. Należy to należy tłumaczyć tym, że zmniejszyła się jeszcze bardziej ilość warsztatów

zatrudniających siły najemne. Wynoszą one obecnie w stosunku do ogólnego stanu 0,3% - Zmniejszenie się ilości warsztatów, zatrudniających siły najemne jest zjawiskiem zupełnie naturalnym i należy zaliczyć to z punktu widzenia ogólnopolskiej gospodarki do osiągnięć pozytywnych.

W końcu należy zaznaczyć, że jedynie działy rzemiosła włókienniczych zwiększył swój stan ilościowy o 3%, a stan ilościowy zatrudnionych o 8%. Dotyczy to wyłącznie krawiectwa.

Stan ten zwiększył się przez nowy narybek mistrzów i czeladników, których w okresie sprawozdawczym najwięcej wydała branża krawiecka.

Cechy rzemieślnicze i ich związki

Stan cechów przedstawia się następująco:

- A. 1. Cechów lokalnych..... 7
2. " powiatowych..... 30
3. " okręgowych..... 30
4. " wielookręgowych..... 2
5. " wojewódzkich..... 17 razem..... 93 cechów

B. Okręgowe Związki Cechów, ich Oddziały i Ekspozytury

- 1) Okręgowy Związek Cechów w Białymstoku z Oddziałami w Sokółce i Wysokiem szawieckim
 2. Okręgowy Związek Cechów w Suwałkach z Oddziałem w Augustowie
 3. Okręgowy Związek Cechów w Łomży z Oddziałem w Kolnie i Ekspozyturą w Zambrowie.
 4. Okręgowy Związek Cechów w Żyku z Oddziałami w Olecku i Grajewie.
 5. Okręgowy Związek Cechów w Bielsku Podlaskim z Ekspozyturami w Siemiatyczach, Hajnówce i Siemiatyczach.
- Razem istniało 5 Okręgowych Związków Cechów, 6 Oddziałów O.Z.C. i 4 Ekspozytury.

C. Wojewódzkie Branżowe Związki Cechów:

Istniało 3 w Białymstoku: Krawców, Flakarzy i Wędliniarzy.

W okresie sprawozdawczym na terenie działalności Okręgowego Związku Cechów w Bielsku Podlaskim zlikwidowano w I półroczu Ekspozyturę w Siemiatyczach i w II półroczu Ekspozyturę w Hajnówce, ze względu na trudności finansowe Okręgu.

Na dzień 31.III.1949 r. stan organizacji rzemieślniczych przedstawia się następująco:

- 93 cechów rzemieślniczych
- 3 Wojewódzkie Branżowe Związki Cechów
- 5 Okręgowych Związków Cechów
- 6 Oddziałów Okręgowych Związków Cechów
- 2 Ekspozytury Okręgowych Związków Cechów

49 36

Praca Komisarycznych Zarządów Cechów i Okręgowych Związków Cechów w okresie sprawozdawczym w dalszym ciągu polegała na usprawnianiu i doprowadzaniu do należytego funkcjonowania biur oraz opieki nad rzemieślnikami.

Położono duży nacisk na realizację wykonań budżetów 1949 r., a wykonanie których zależało wyłącznie od należytego ustosunkowania się rzemieślników do spraw cechowych i ich zrozumienia potrzeby należenia do cechów, tym bardziej, że wpływy budżetów tak cechowych, jak i Okr. Zw. Cechów uzależnione są od wpłaty składek członkowskich.

I tak: Głównie zapreliminowane sumy 93 cechów rzemieślniczych wynoszą:

po stronie dochodów	ogółem.....	19.835.000.-
po stronie wydatków	"	19.835.000.-

Głównie zapreliminowane sumy 5 Okręg. Zw. Cechów wynoszą:

po stronie dochodów	ogółem.....	12.336.000.-
po stronie wydatków	"	12.336.000.-

Należyte Okręgowe Związki Cechów ze wyjątkiem Okręgowego Związku Cechów w Białym, pod względem finansowym były samowystarczalne, zadowolając Zarządów Komisarycznych cechów oraz kierownictwu biur O.Z.C., którzy dołożyli wiele wysiłku, że wpływ ze składek członkowskich został w przybliżeniu osiągnięty w granicach prelimitowanych sum, a w niektórych Okręgowych Związkach Cechów nawet przewyższają.

I tak w/g sprawozdań z wykonania budżetów cechowych i Okręgowych Związków Cechów zrealizowano budżety w stosunku % do prelimitowanych sum xxxxxxxxxxxxxxxxxx następująco:

<u>Budżety cechów w dochodach</u>	-	wykonano w 74%
w wydatkach	-	" w 71%
<u>Budżety O.Z.C. w dochodach</u>	-	" w 80%
w wydatkach	-	" w 74%

Budżety cechowe i Okręgowych Związków Cechów opracowywane były pod znakiem dużej oszczędności, nie mniej jednak na polecenie Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w budżetach tych przeprowadzono dalszą

redukcję wydatków, takich, które nie mogły by służyć na racjonalne funkcjonowaniu ich.

Z skróconego na początku roku 1949 planu gospodarczego cechów i Okręgowych Związków Cechów - Zarządy Komisaryczne zdały egzamin i udowodniły swoją sprawność w gospodarowaniu i administrowaniu organizacjami rzemieślniczymi.

Przy tym należy podkreślić, że do usprawnienia prac biurowych w dużej mierze przyczynił się personel biurowy Okr. Zm. Cechów i Oddziałów uwzględniając dobrany przez Izbę, oraz wysiłek położony przez organa nadzorcze Izby w postaci stałych inspekcji i lustracji.

Stale kontakty organów nadzoru Izby z pracownikami biur Okręgowych Związków Cechów, ich Oddziałów oraz Zarządów dawały pozytywne wyniki i dlatego, że nie traciło się dużo czasu na wyjaśnienia korespondencyjne, lecz wszystkie wątpliwości i trudności natury finansowej i administracyjnej likwidowało się na miejscu, co też w dużej mierze przyczyniło się do wykształcenia pracowników O.Z.C. i usprawnienia prac biurowych.

Akcja świadczeń rzemieślników na rzecz budowy Domu Rzemiosła w Warszawie prowadzona była z niezłomną energią.

Opółec w ciągu roku 1949 zebrano i przekazano do Fundacji "Dom Rzemiosła w Warszawie:

1/ z tytułu wpłaty 50 tysięcznych wkładów fundacyjnych kwotę.....	zł. 503.623
2/ z tytułu 20-złotowych wkładów mieszk. kwotę.....	" 1.013.915
O g ół e m :	zł. 1.517.438

czyli o przeszło 100% więcej, niż w roku 1948.

Ponadto w ciągu II półrocza 1949 roku przesłano znacznych na budowę Domu Rzemiosła na łączną sumę zł. 365.787.-

Na szczególne wyróżnienie w pracy społecznej zasługuje Zarząd Okręgu Związku Cechów w Białym Podlaskim, który w roku 1948/49 sfinalizował zorganizowanie orkiestry dętej, a która obecnie już całkowicie

jest akompletowaną i członkowie sechów na swoim terenie, jako zespół orkiestrowy występują na zewnątrz i biorą czynny udział we wszystkich uroczystościach państwowych i narodowych.

Ogólnie biorąc rok 1949 dla pracowników O.Z.G. jak i Zarządów Komisarycznych był okresem przeszkolenia i przygotowania do należytego wykonywania prac na przyszłość i należy się spodziewać, że w przyszłym okresie sprawozdawczym prace ich da jeszcze lepsze wyniki.

Oświata i kultura w organizacjach rzemieślniczych przy pomocy wydanej Izby postępuje naprzód z każdym rokiem.

Świetlice niecałkowicie we wszystkich miastach powiatowych, gdzie są możliwości zdobycia lokalu, zorganizowane i zaopatrzone w niezbędny sprzęt, jak książki, pomoce świetlicowe, czasopiisma i t.p.

We wszystkich świetlicach w miarę zasobów finansowych zainstalowano aparaty radiowe lub radiowęzły i tak:

- 1) w Łokietku - zainstalowano radio i w stadium organizacji biblioteki
- 2) w Wysockim Mazowieckim - zainstalowano radio
- 3) w Augustowie - " radiowęzeł
- 4) w Łomży - " "
- 5) w Olecku - " "
- 6) w Żuku - " radio
- 7) w Pielsku - " radiowęzeł
- 8) w Biechanowie - " radio
- 9) w Zambrowie - projektuje się zainstalowanie radia
- 10) w Grajewie - zainstalowano radio

Uroczystości i akademię

We wszystkich miastach powiatowych, w których są lokale organizacji rzemieślniczych, święta pierwszomajowe obchodzone były uroczystie, rzemieślnicy wspólnie z lokalnymi czynnikami politycznymi, wzięło udział w ogólnej manifestacji.

Przy tym nadmienić należy, że w lokalach świetlicowych w dniu 1 Maja odbyły się uroczyste akademie okolicznościowe i były wygłoszone

referaty aktualne.

Poza tym w 70 rocznicę urodzin ~~Generalissimusa~~ ⁵² ~~Józefa~~ ^{3F} Stalina we wszystkich świetlicach odbyły się uroczyste akademie, na których uchwalone i przesłane zostały depesze gratulacyjne.

Rzemiosło na terenie województwa białostockiego bierze czynny udział we wszystkich przejawach życia społecznego i swoją ^{ofiarnością} ~~działalnością~~ dowiodło, że jest ono należycie uspołecznione i włączone w nurt życia demokratycznej Polski.

Zobowiązanych składek na rozmaite cele rzemiosło w roku 1948-49 wpłaciło:

- a) na Fundusz Wyławniczy Iwa Przyj. Polsko Radzieckiej zł. 271.150
- b) na Pomnik Wdzięczności dla Armii Radzieckiej " 263.771
- c) na akcję noworoczną Iwa Przyjaciół Żołnierza " 61.832

53 38

Stan zaopatrzenia rzemiosła

W 1948 roku otrzymało rzemiosło następujące przydziały:

1) Hogi galanteryjne	1300 kg	- przydział zrealizowany	
2) Druk nawojowy	48 "	-	" "
3) Szarówka odlawnicza	12768 "	-	" " częściowo
4) Skóra twarda	7350 "	-	" " "
5) Wytwory hutnicze (limit)	280 ton	- przydział zrealizowany tylko w 30%	
6) Żarówki	10950 szt	- zrealizowane	4255 szt

W inne surowce i materiały pomocnicze rzemiosło mogło zaopatrywać się na podstawie karty rejestracyjno-podatkowej z puli wolnorynkowej. Dotyczy to węgla i koksu, artykułów chemicznych, tarcicy VI klasy i szkła.

Zakłady poligraficzne zaopatrywane były w niezbędne materiały przez Centralę Gzemiślniczą.

Przydział wytworów hutniczych otrzymało rzemiosło w formie limitu z zapasów składowych Centrali Handlowej Żelaza i Stali. Ponieważ jednak nadwyżek składowych w Składzie Żelaza nie było, rzemiosło nie mogło zupełnie wykorzystać swego limitu.

Odbiło się to niekorzystnie na stanie ilościowym małych warsztatów wiejskich, których w okresie sprawozdawczym ubyło 130.

Likwidowanie małych jednoosobowych warsztatów kowalskich ze względu na potrzeby rolnictwa jest szkodliwe i لذا niejednokrotnie podkreślano to w memorialach przesłanych do nadrzędnych władz w sprawie zaopatrzenia warsztatów kowalskich w surowiec wyłącznie na cele usługowe.

Ruch spółdzielczy w rzemiośle

54 39

Rzemieślnicze spółdzielnie pomocnicze na naszym terenie są to placówki które nie okrzepły jeszcze organizacyjnie i wystawione na wielkie trudności ~~xxxxxxxxxxxx~~ finansowe. i organizacyjne.

Kwestia uzyskania pomocy kredytowej w bankach finansujących spółdzielczość okazała się wprost niemożliwą, gdyż spółdzielnie pomocnicze nie posiadają żadnych nieruchomości, a zaobycie odpowiednich gwarantów jest o tyle kłopotliwe, że spółdzielnia odpowiada tylko do wysokości swych udziałów, które z reguły są bardzo niskie w celu udostępnienia nawet najbardziej potrzebnej pożyczki przystąpienia do spółdzielni.

Pożyczki udzielane spółdzielniom przez P.Z.S.Z., obecnie Bank Rzemiosła i Handlu, w większości wypadków nie przekraczają sumy kapitału udziałowego, to też w porównaniu z wysokimi cenami sumy kapitału udziałowego jest bardzo minimalna i uzyskana pożyczka w tej wysokości w zupełności nie zmienia istniejącego stanu rzeczy.

Centrale Rzemieślnicza jak dotychczas nie może zaopatrzyć spółdzielni pomocniczych w potrzebne surowce i nie jest w stanie wykonać ich zaopatrzenia na odcinku nakładstwa, co jest przyczyną zahamowania rozwoju tych spółdzielni i w większości wypadków spycha je na działalność deficytową.

Tylko 4 spółdzielnie szewskie prowadzące nakładstwo i zaopatrzenie rzemiosła w niektóre dodatki szewskie wyszły z tego okresu z bilansem dodatnim. Reszta spółdzielni, które nie otrzymały surowca na przerób wogóle, jak np. spółdzielnie rzemiosła włókienniczych i metalowych, stanęły w obliczu koniecznej likwidacji i uciekały się do pomocy Izby, by pokryć poniesione przez się wydatki związane z organizacją i urządzeniem przedsiębiorstwa.

Niezależnie od niedomagań finansowych i zaopatrzeniowych daje się zauważyć brak powiązania i współpracy Centrali Rzemieślniczej ze spółdzielniami pomocniczymi szczególnie w branżach: budowlanej, metalo-

wej, i włókienniczej. Spółdzielnie te pracują chaotycznie, nie mają żadnej pomocy finansowej, uniemożliwiają wzmacnienie Centrali organizacyjnie i gospodarczo, wreszcie nie dają możliwości cyfrowego ujęcia swych zapotrzebowań i możliwości produkcyjnych, co z kolei stwarza luki do pełnego uwzględnienia rzemiosła i spółdzielczości rzemieślniczej przy rozdziale przez Państwo surowców czy też maszyn.

Łączny stan pomocniczych spółdzielni cechowych na dzień 31.XII. 1949 roku przedstawia się następująco:

- 1) 19 istniejących spółdzielni pomocniczych zrzesza 557 członków. Największe nasilenie udziałowców jest na terenie miasta Biłogostoku i powiatów: biłostockiego, bielsko-podlaskiego, łomżyńskiego i suwalskiego. Brak należytej opieki ze strony Centrali Rzemieślniczej w dostarczaniu surowca na przerób i zaopatrzenie, powstrzymuje wielu wykwalifikowanych rzemieślników od przystąpienia do członków spółdzielni.
 - 2) Praca w spółdzielniach jest zaniedbana. Odczuwa się w nich wielki brak wykwalifikowanych pracowników biurowych, szczególnie buchalterów. Trudności finansowe nie pozwalają na zatrudnienie koniecznej ilości pracowników zgodnie z schematem organizacyjnym i w większości wypadków spółdzielnie muszą się ograniczyć tylko do 2 pracowników. Brak przydziałów na zaopatrzenie pomocniczych spółdzielni, szczególnie w branżach: metalowej, drzewnej i włókienniczej powoduje całkowite zahamowanie ich działalności, stwarzając niepożądaną konieczność przyspiesznej likwidacji tych spółdzielni.
- Szczegółową działalność pomocniczych spółdzielni obrazuje poniżej zamieszczona tabelka.

564

Lp	Nazwa spółdzielni	Adres	Data zało- żenia	Ilość człon- ków	Ilość zatr.	Zdolność pródu- cyjna zł. miesięcz.	Obroty za rok 1949
1.	Pomocnicza Spółdzielnia czł.cechów rzem.skórsz- nych i włókienniczych	Augustów ul.Rynek 2	2.II. 1948	32	3	1.500.000	7.598.000
2.	Pomocn.Sp-nia członków rzem.skórszanych	Białystok Ciepła 1	24.IX. 1947	225	8	3.500.000	18.738.000
3.	Pomocn.Sp-nia czł.rzem. skórszanych	Suwałki 3go Maja 7	28.IX. 1947	74	3	2.500.000	12.450.000
4.	Pomocn.Sp-nia Wielobranżowa	Łomża Róża 4	27.IV. 1948	81	4	2.500.000	13.000.000
5.	Wielobranżowa	Zambrów Kościuszkil4	27.XII 1948	38	2	1.000.000	8.000.000
6.	Szewców i Cholewkarzy	Wysokie Ma- zowieckie Rynek 42	22.XII. 1948	37	2	1.000.000	7.000.000
7.	- " -	Grójewo Białostocka Nr.21	10.I. 1949	33	2	500.000	6.000.000
8.	- " -	Bzk.Orzesz- kowej 32	22.XII. 1948	26	3	600.000	8.000.000
9.	Wielobranżowa	Sokółka Rąbrowskiego 12	31.I. 1949	26	2	600.000	6.000.000
10.	Szewców i Cholewkarzy	Hajnówka Batorego	6.XII. 1948	23	2	500.000	8.000.000
11.	- " -	Ciechanowiec Mogilna	21.XII. 1948	50	2	700.000	7.000.000
12.	- " -	Białak Podl. Plac Kutuzo- wy 2	12.XII. 1948	49	3	700.000	12.000.000
13.	Stolarzy	Białystok Mazowiecka 38	20.II. 1949	27	12	1.000.000	8.000.000
14.	Budowlana	Białystok Soczysta 2	8.V. 1949	35	3	4.000.000	30.000.000
15.	Pomocnicza Sp-nia rzemiosł metalowych	Białystok Warszawska 29	18.V. 1949	32	3	1.000.000	11.049.063
16.	Pomocnicza Sp-nia rzemiosł włókienn.	Białak Podl. Sienkiewicza	19.V. 1949	49	8	400.000	200.000
17.	Metalowa	Łomża Kierzkowa 10			10	w stadium organizacji	
18.	Fotografów	Białystok Zwirki i Wi- gury 16		38	2	550.000	3.000.000

19. Kapeluszników i
Czapników

Białystok

-

12 - w stadium organizacji

514 42

Oprócz tego istnieje 18 spółdzielni Pracy zrzeszonych w C.S.P.
o typie rzemieślniczym.-

Działalność Komisji Egzaminacyjnych

58/43

* 1949 roku Zarząd Izby powołał do życia 8 nowych Komisji Egzaminacyjnych: mistrzowską i czelewniczą dla zawodu studeńnictwa z siedzibą w Białymstoku, czelewnicze w zawodzie krawiectwa wąskiego w Grajewie i Augustowie oraz krawiectwa damskiego w Augustowie, mistrzowską dla zawodu kuśnierstwa z siedzibą w Białymstoku, oraz mistrzowską i czelewniczą dla zawodu ślusarstwa samochodowego z siedzibą w Białymstoku.

* związku z likwidacją Składowicy Okręgowego Związku Sechów w Hajnówce, rozwiązano działające tam Komisje Egzaminacyjne Czelewnicze w liczbie 6. Rozwiązano także wszystkie Komisje Egzaminacyjne Kwalifikacyjne istniejące na terenie tut. Izby. Bieżący stan Komisji Egzaminacyjnych czelewniczych i mistrzowskich, działających na terenie Izby w dniu 31.III.1949 r. wynosił - 181.

* okresie sprawozdawczym wpłynęło podań o dopuszczenie do egzaminu czelewniczego - 1599, zaś do egzaminu mistrzowskiego - 552.

Poniższa tabela ilustruje w jakich rodzajach rzemiosła zostały przeprowadzone egzaminy oraz wpływ podań.

Rodzaj rzemiosła	Czelewnicze		Mistrzowskie	
	wpłynęło podań	skończono egzamin.	wpłynęło podań	skończono egzamin.
Grupa budowlana	63	46	33	25
" metal.i elektr.	384	306	76	72
" drzewna	73	65	45	45
" papierm.i poligraf.	10	6	3	1
" skórzana	150	131	78	74
" włókiennicza	719	650	258	246
" spożywcza	172	140	41	27
" rzem. różnych	28	13	13	11
Razem:	1599	1357	552	501

44

59

Opinie Izby wobec władz przemysłowych
w sprawach uprawnień przemysłowych

W 1949 roku Izba otrzymała od Władz Przemysłowych do zaopiniowania w drodze:

dyspensy z art.146 p.p. spraw	- 544
praw nabytych art.198 p.p. "	- 58
dekretu z dn.22.I.1947 r. "	- 70
o wyd.koncesji z art.9 p.p."	- 13

Z powyżej nadestanych załatwiono w okresie sprawozdawczym:

dyspensy z art.146 p.p. spraw	- 513
praw nabytych art.198 p.p. "	- 67
dekretu z dn.22.I.1947 r. "	- 59
o wyd.koncesji z art.9 p.p. "	- 9

W okresie sprawozdawczym wydano 5 legitymacji na prawo kształcenia uczni na podstawie praw nabytych w zawodzie cholewarskim i instalatorstwie elektrycznym.

Nauka rzemiosła - terminatorzy

60 45

W 1949 roku zarejestrowano umów o naukę w rzemiośle - 353. Stan uczniów w rzemiośle na dzień 31.III.1949 r. wynosił 649 osób. W liczbie tej jest 345 młodocianych, którzy mają zawartą umowę o naukę w rzemiośle na lat 3, w wieku od 15 do 18 lat.

Poniższa tabela ilustruje stan liczbowy uczniów w różnych rodzajach rzemiosła:

Rodzaj rzemiosła	młodociani			ponad 18 lat	
	I rok nauki	II rok nauki	III rok nauki	I rok nauki	II rok nauki
Grupa budowlana	2	2	1	1	-
" metal. i elektr.	11	18	23	17	27
" drzewna	8	16	7	9	5
" papierm. i poligraf.	2	1	3	1	3
" szorstana	13	23	21	23	23
" włókiennicza	30	50	59	76	49
" spożywcza	3	19	21	18	35
" rz. różnych	3	4	5	3	9
Razem:	72	133	140	153	151

Akcje szkolenia w imieniu Izby Rzemieślniczej prowadzi Zakład Doskonalenia Rzemiosła w Białymstoku subwencjonowany z budżetu Izby w granicach około 3.000.000 zł rocznie oraz z budżetów cechowych w granicach około 600.000 zł rocznie.-

Dane statystyczne za rok 1949

<u>Planowano</u>	<u>Wykonano</u>
Ilość kursów: 35	45
" osób: 1.000	1.457

67 46

ABSOLWENCI

kursy przysp. zawodowego	- 3	ilość osób	98	m.	59	100 59
" dokształczel.	- 27	"	"	884	"	700 184
" " mistrz.	- 2	"	"	53	"	43 5
" dośkon. zaw.	- 13	"	"	422	"	305 117
				1112	"	345

Rodzaje rzemieł szkolonych:

Różne rzemiosła	ilość kursów	ilość absolwentów
	21	703
Krawiectwo męskie	10	344
" damskie	6	166
Blusarstwo	1	33
Instalac. wodoc.-kan.	1	32
Palacze kotłów parowych	1	21
Murarski	2	39
Inatr. bud. wiejskiego	3	119

Gródowisko absolwentów

Robotnicze	- 286
Chłopskie	- 937
Rzemieślnicze	- 234

Przynależność

Z.M.P.	- 103
Partia pol.	- 25

Wczasy terminatorów rzemieślniczych

Władem lat ubiegłych terminatorzy rzemieślniczy z okręgu działania Izby byli kierowani na 3-tygodniowe wczasy do domów wypoczynkowych prowadzonych przez Związek Izb Rzemieślniczych.-

W roku sprawozdawczym 52 terminatorów z województwa białostockiego przebyli na wczasach w domu wypoczynkowym Z.I.R. w Polanicy-Zdroju.-

62 47

Udział Izby Rzemieślniczej w akcji cennikowej.

Izba Rzemieślnicza nie ma bezpośredniego wpływu na kształtowanie się i ustalanie cen za usługi w rzemiośle. Sprawy te reguluje ogólnie Biuro Cen względnie Komisje Cennikowe. Izba jako taka posiada swoich przedstawicieli tak w Komisjach Cennikowych przy Województwie, jak również w Komisjach Cennikowych przy Prezydencie Miasta i Starostwach.

Izba wyznacza tych przedstawicieli z grona rzemieślników oraz dopilnowuje, by żądane przez Komisje Cennikowe opinie i kalkulacje Sechów były opracowywane dokładnie i składane w terminie.

Izba ponadto podczas zeowań rzemieślniczych przypomina rzemieślnikom o obowiązku ścisłego przestrzegania wyznaczonych cen za usługi.

Cały szereg rzemiosł nie ma jeszcze dotąd ustalonego cennika za usługi. Władze centralne zbierają materiały do opracowania kalkulacji. Sprawa ta w niektórych rzemiosłach natrafia na znaczne trudności, ponieważ trudno jest wyspecyfikować różnorodne usługi np. w rzemiosłach grupy metalowej.

6348

"Wolność"	3 egz
"Trybuna Ludu".....	45 "
"Przyjaśń".....	25 "
"Trybuna Wolności"..	10 "
"Związkowiec".....	56 "
Prasa Radziecka.....	5 "

W zakończeniu należy nadmienić, że personel biura Izby Rzemieślniczej składa się z 20 pracowników umysłowych i 4 fizycznych. Pracownicy ci pracę społeczną i polityczną podjęli i kontynuują przy udziale pracowników zespolonych z Izłą instytucji jak Rzemieślnicza Centrala Spółdzielczo-Państwowa Oddział w Miarynstoku, Zakład Doskonalenia Rzemiosła i Okręg.Związek Cechów. Świadomi ciężkości na nich zadań głównie w kierunku podniesienia rzemiosła do wyższych form produkcyjnych tj. uspokojenie go w ramach spółdzielni rzemieślniczych, nie ustają w wysiłkach by również swą pracą zawodową, jak i polityczną i społeczną przyczynić się wydatnie w dzieło przyspieszenia realizacji 6-letniego planu gospodarczego, a tym samym budowy fundamentów gniazda Polaki Socjalistycznej.-

6469

Akcja socjalna i współzawodnictwo pracy

Jeśli chodzi o współzawodnictwo pracy, to takowe w biurze Izby jest trudne do wprowadzenia z uwagi na różnorodność spraw załatwianych przez poszczególnych pracowników Izby. Różnorodność tych spraw powoduje niemożność ustalenia jakichkolwiek norm w czasie załatwiania poszczególnych spraw w każdym referacie, czy wydziale Izby. Zwracaliśmy się do naszych władz nadrzędnych w Warszawie z prośbą o nadesłanie nam wytycznych i norm przyjętych w innych biurach. Niestety żadnych materiałów nie otrzymaliśmy. Chcąc jednak nie pozostać w tyle w dziedzinie współzawodnictwa pracy, opracowaliśmy sami własny regulamin współzawodnictwa pracy ustalając oceny od 1 do 10 punktów za następujące czynności jak: punktualne przychodzenie do biura, szybkość i sprawność załatwiania interesantów, niewychodzenie z pracy w godzinach urzędowych, jasne i właściwe referowanie spraw i t.d. Z ocen tych wypracowaliśmy ogólną ocenę średnią dla każdego pracownika. Nie jest to oczywiście właściwe załatwienie zagadnienia współzawodnictwa pracy, lecz brak wytycznych i właściwych norm dla naszej pracy - uniemożliwia nam postawienie tej sprawy na właściwe tory.

Jeśli chodzi o akcję socjalną, to do prac w tej dziedzinie zaliczyć należy następujące:

Ogólnie Izba dysponowała na akcję socjalną kwotą zł. 438.187.-

z czego wydatkowano:

Opieka nad Matką i Dzieckiem

1. Ośrodek zdrowia - badanie dzieci pracowników	-	700
2. " " - mieszanki dla dzieci	-	4.420
3. Urządzenie choinki dla dzieci pracowników	-	<u>15.650</u> 20.770.-

Opieka nad zdrowiem pracowników

1. Pracownicy Izby - wszyscy 5 pracowników	-	11.200
2. Urządzenie apteczki	-	<u>6.530</u> 17.730

Socjalne zaopatrzenie materialne

1. Kasa Zapomogowo-Pożyczkowa	-	72.726	
2. Kaszki i zapomogi losowe	-	93.000	165.726.-

Akcja kulturalno-oświatowa

1. Uroczenie rocznicy rewolucji październikowej (akademia i zabawa)	-	12.000	12.000.-
--	---	--------	----------

216.226.-

Odprawiono na akcję odstępną do

C.R.Z.Z. w Warszawie	-		144.752.-
----------------------	---	--	-----------

Razem wykorzystano 360.978.-

co stanowi 82% preliminarza

Pozostało do dyspozycji Związku Izb Rzemieśln. zł 77.209.-

Ponadto 10-cioro dzieci pracowników Izby korzystało z 3 tygodniowych kolonii w Buszynie-Zdroju w ramach akcji socjalnej prowadzonej przez Związek Izb Rzemieślniczych.

W końcu należy podkreślić, że z Funduszu Nagród Izby wypłacono następujące kwoty:

1) 2 nagrody po 5.000 zł w związku ze Świętem Kobiet.....	10.000.-
2) Nagrody w związku ze Świętem Manifestu Lipcowego	zł. 31.000.-
3) za wyśnią pracę	" 94.000.-

Razem: 135.000.-

66 51

Sprawozdanie finansowo-gospodarcze

Budżet Izby Rzemieślniczej na rok 1949, zatwierdzony przez P.K.R.G. wynosił

po stronie dochodów	zł. 19.922.400.-
i po stronie wydatków	zł. 19.921.800.-

Zgodnie z ogólnokrajową akcją oszczędnościową Izba zapreliminowała oszczędności budżetowe na łączną kwotę zł. 978.000.- natomiast dokonano oszczędności w wydatkach budżetowych na łączną kwotę zł. 1.479.990.- czyli plan oszczędnościowy wykonano w 151%.

Poniższa tabela ilustruje podział kredytów budżetowych, wykonanie budżetu oraz oszczędności w 1949 roku.:

D o c h o d y

Nazwa Działu	Budżet	Wykonanie budżetu
I. - Dotacje i subwencje	10.000.000	10.000.000
II - Wpływy z opłat	8.982.000	8.283.057
III - Wpływy z majątku	125.000	219.065
IV - Wpływy specjalne	1.000	7.131
V - Dochody zmieniające stan majątkowy	814.400	814.400
VI - Inne dochody	-	85.461,05
R a z e m :	19.922.400	19.409.114,05

W y d a t k i

Nazwa działu	Budżet	Wykonanie budżetu	Oszczędności	
			zaprojekt.	wykonane
I- Wydatki osobowe	10.407.700	10.129.060	312.000	278.640
II- Wydatki rzeczowe	3.126.000	2.498.747	175.000	627.253
III- Wydatki organizacyjne	2.336.200	2.041.808	95.000	294.392
IV- Działalność gospolarna	350.000	188.461	80.000	161.539
V- Działal. oświat. i społecz.	3.651.900	3.569.415	310.000	82.485
VI- Wydatki zmien. stan mająt.	-	-	-	-
VII- Inwestycje budowlane	-	-	-	-
VIII- Wydatki inne	50.000	14.319	5.000	35.681
R a z e m :	19.921.800	18.441.810	978.000	1.479.990

64-52

Jak z powyższego wynika, zawdzięczając zgodnemu wysiłkowi całego personelu biurowego Izby oraz szeroko zakrojonej akcji oszczędnościowej rok gospodarczy Izby został zamknięty z nadwyżką budżetową zaś plan oszczędnościowy wykonano z nadwyżką 51%

68 53

Organizacje polityczne i społeczne
działające na terenie Izby Rzemieślniczej

Przy Izbie Rzemieślniczej istnieje P.O.P. P.Z.P.R. zrzeszająca - 11 członków, oraz Koło S.B. zrzeszające - 18 członków.

Poza tym przy Izbie czynne są następujące organizacje społeczne:

1) Tow. Przyjaźni Polako-Radzieckiej	-	75	członków
2) Tow. Przyjaciół Zornierze	-	18	"
3) Koło Z.Z. P.I.S.	-	37	"
4) Liga Morska	-	20	"
5) " Lotnicza	-	19	"
6) " Kobiet	-	16	"
7) P.O.K.	-	20	"

Z pośród wymienionych wyżej organizacji ożywioną działalność przejawia Koło P.P.R. założone w dniu 1.XI.1948 r. a skupiające pracowników Izby Rzemieślniczej, Centrali Rzemieślniczej, Zakładu Doskonalenia Rzemiosła i Okręgowego Związku Cechów. Wskazane Koło w okresie sprawozdawczym brało żywy udział w organizowaniu lub też samo organizowało szereg imprez, poświęconych sprawie pogłębienia przyjaźni Polako-Radzieckiej, oraz innych uroczystości okolicznościowych.

Do sebrań tych i uroczystości urządzanych wspólnie z Kołem Z.Z.P.I.S. należą następujące:

1. Uroczyste zebranie - akademie ku uczczeniu Kongresa Zjednoczeniowego partii P.P.R. i P.P.S. w dniu 15.XII.1948 r.
2. Zebranie - akademie w związku z XXXI rocznicą Armii Czerwonej (dnia 26.II.1949 r.)
3. Zebranie ku uczczeniu Międzynarodowego Dnia Kobiet, na którym Dyrekcja Izby Rzemieślniczej wręczyła 2-m pracownikom Izby, członkiniom Koła, nagrody po 5.000 zł każdej (6.III.1949 r.)
4. Udział w masówce, poświęconej obchodowi święta pracy oraz gremialny udział członków Koła w pochodzie 1 majowym.

- 69 54
5. Udział w zebraniu poświęconym uroczystości obchodu Świąt Narodowego Manifestu Łódzkiego.
 6. Udział w zebraniu, poświęconym uroczystości Międzynarodowego Dnia Pokoju.
 7. Udział w obchodach miesiąca przyjaźni Polako-Radzieckiej. Akademia w dniu 15.I.1949 r.
 8. Udział w uroczystej akademii ku uczczeniu rocznicy wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Listopadowej (7.II.1949)
 9. Udział w uroczystej akademii ku czci 70 rocznicy urodzin Generalissimusa Stalina (20.III.1949)
 10. Udział w odczycie informacyjnym w związku z tw. całem Łubelskim
 11. Udział w odczycie w związku z procesem Doboszyńskiego
 12. Udział w odczycie w związku z procesem Rajka
 13. Wydano wspólnie 6 gazetek ściennych.

Poza tym z inicjatywy Zarządu Koła T.P.J.R. prowadzona była akcja szkolenia polityczno-ideowego. W okresie pierwszego kwartału 1949 r. członkowie Koła wysłuchali kilkunastogodzinnego kursu minimum politycznego, a ponadto w kwartale ostatnim 1949 roku rozpoczęto nowy 44 godzinny kurs polityczno-ideowy. W ramach tego ostatniego kursu wysłuchano w IV kwartale 1949 roku 7 wykładów 2 godzinnych wraz z seminarium.

W ramach akcji kulturalno-oświatowej wysłuchano cykl odczytów, oraz członkowie Koła brali udział w wygłoszeniu deklamacji i recytacji przy okazji urządzania wymienionych wyżej uroczystości i akademii.

Wszystkie uroczystości i zebrania odbywają się w świetlicy Izby Rzemieślniczej.

Koło prenumerowało dla świetlicy następujące czasopisma:

- 3 egz. "Wolność"
- 1 " " "Trybuna Ludu"
- 1 " " "Przyjaźń"

Ponadto członkowie Koła prenumerowali w abonamencie zbiorowym następujące czasopisma:

K o r e f e r a t

Komisji Kontroli Społecznej M.R.N. w Białymstoku w sprawie kontroli wykonania budżetu i oszczędności z działalności gospodarczej Izby Rzemieślniczej w Białymstoku za rok 1949.

Badając wykonanie budżetu i planu oszczędnościowego jak również działalność gospodarczą Izby Rzemieślniczej za rok 1949, Komisja Kontroli Społecznej ustaliła, że preliminarz budżetowy Izby na r.1949 wynosił 19.922.400.- zł. w dochodach i 19.921.800.- zł. w wydatkach, suma zaś przewidzianych oszczędności Izby wynosiła 978.000.- zł.

Wykonanie budżetu, po stronie dochodów w poszczególnych pozycjach przedstawia się następująco:

	Budżet	Wykonanie budżetu
1. Dotacje i subwencje	10.000.000.-	10.000.000.-
2. Wpływy z opłat	8.982.000.-	8.283.057.-
3. Wpływy z majątku	125.000.-	219.065.-
4. Wpływy specjalne	1.000.-	7.131.-
5. Dochody zmieniające stan majątkowy	814.400.-	814.400.-
6. Inne dochody	-	85.416,05.-

R a z e m : zł.	19.922.400.-	19.409.114,05.-
	=====	=====

Wykonanie budżetu na r.1949 w wydatkach:

	budżet	wykonanie budżetu
1. Wydatki i osobowe	10.407.7000.-	10.129.060.-
2. Wydatki rzeczowe	3.126.000.-	2.498.747.-
3. Wydatki organizacyjne	2.336.200.-	2.041.808.-
4. Działalność gospodarcz.	350.000.-	188.461.-
5. " Oświatowa i Społ.		
	3.651.900.-	3.569.415.-
6. Wydatki inne	50.000.-	14.319.-

R a z e m : zł.	19.921.800.-	18.441.810.-
	=====	=====

Z tego wynika, że ogólny procent wykonania w dochodach wynosi 97% w wydatkach 96%. Zaplanowane oszczędności na sumę 978.000.- zł. wykonano na sumę 1.479.990.- zł. t.j. w 151%. Z tego wynika że Izba Rzemieślnicza pozytywnie wykonała swój plan finansowy oraz z nadwyżką realizowała plan oszczędnościowy.

Na podstawie materiałów podanych w sprawozdaniu ob. Dyrektora Izby Rzemieślniczej można stwierdzić, że oparta na pozytywnym wykonaniu planu finansowego działalność gospodarcza, także nie budzi zastrzeżeń, mimo to należy stwierdzić, że posiada ona pewne niedomagania a mianowicie, brak ruchu współzawodnictwa świadczy o słabym zainteresowaniu kierownictwa Zarządu Zw. Zawodowego na najbardziej ważnym odcinku działalności gospodarczej. Dziś w okresie gdy masowy ruch o podniesienie wydajności pracy, wprowadzenie socjalistycznej dyscypliny pracy, o zmniejszenie kosztów włąsnych obejmuje całość szeregów pracujących, Izba Rzemieślnicza nie może zostać w tyle, musi włączyć się w ogólny nurt współzawodnictwa.

Nie wykorzystanie w całości funduszy akcji socjalnej także świadczy o braku zainteresowania sprawami opieki

i obowiązków wobec pracowników. Z tego powodu, jak administracja, tak i Zw. Zawodowy muszą w przyszłości dołożyć starań w celu racjonalnego i całkowitego wykorzystania tych funduszy. Izba Rzemieślnicza pracuje na odcinku prywatnego rzemiosła powinna żyć zagadnieniami budowy socjalizmu w Polsce. Powinna ułatwić i przygotować teren do uspołecznienia rzemiosła i do wprowadzenia go w ogólny plan gospodarki państwowej narodo-wej do przejścia rzemiosła prywatnego na tory spółdzielczości. Rozbudowa przemysłu i zwiększenie potrzeb ludności na podstawie rosnącego dobrobytu mas pracujących Polski, wymaga wykształcenia nowego nabytku fachowych kadr rzemieślniczych, które w Polsce Ludowej są tak potrzebne. Dlatego współpraca na odcinku szkole-
nia, ze szkołami zawodowymi i Zakładem Doskonalenia Rzemiosła powinna iść po linii fachowego i ideologicznego przygotowania nowych socjalistycznych kadr rzemieślniczych, uzbrojonych nie tylko w najnowszą wiedzę fachową, ale przede wszystkim w wiedzę marksizmu -Leninizmu. Walczyć należy o nowego socjalistycznego rzemieślnika bez którego niemożliwe jest zbudowanie socjalizmu.

Reasumując powyższe Komisja Kontroli wnosi następujące wnioski:

1. Wprowadzić współzawodnictwo w Izbie Rzemieślniczej
2. Usprawnić wykorzystanie Funduszy Socjalnych
3. Wzmocnić opiekę nad fachowym i ideologicznym wychowaniem młodego nabytku rzemieślniczego.

Białystok, dnia 10 lutego 1950 r.

L.dz. 913/50.-

Do
Prezydium Miejskiej Rady Narodowej
w Białymstoku
ul. Lenina Nr.9

Sprawozdanie dotyczące wykonawstwa w 1949 r. i planu na 1950 r.

1. Wykonanie planu za 1949 r.
 - a/ Przyznany limit produkcyjny na 1949 r. - 330.000.000 zł
 - b/ Faktyczny przerób w 1949 r. - 403.400.000 "
 - b/ Wykonanie planu - 122%
2. Osiągnięte oszczędności 19.849.632
3. Współzawodnictwo pracy: brało udział 22 zespoły w tym brało udział 1 kobieta 115 mężczyzn i 19 młodzieży do lat 25; współzawodniczących indywidualnie brało udział 237 osób; przeciętna wydajność współzawodniczących zespołowo i indywidualnie: osiągnięto 138%
4. Do 1-go lipca 1949 r. na budowach dyscypliny prawie nie było od lipca natomiast zwrócono na to specjalną uwagę i obecnie stan poprawił się.
5. Plan pracy na 1950 rok.
 - a/ Plan przerobu na 1950 r. 1.000.000.000
 - b/ " zatrudnienia " 1.500 osób.
 - c/ Planowana ilość budów w 1950 r. = 26.

Ref. Plan. i Sprawozd.

E. L. L. L.

Ref. M. N.

Staryński

Rada Miejska

Piotr Zakrzewski

Piotr Zakrzewski

RADA MIEJSKA
w Białymstoku

V. D. D. D.

inż. A. Zarebski

Państwowe Przedsiębiorstwo
Rękawice
Zakłady Rękawic
Oddział 9 w Białymstoku

L.dz. 1258/50. .

29 kwi 50.

Białystok, dnia 24 lutego 1950 rok. 57

Do

Miejskiej Rady Narodowej

W B I A Ł Y M S T O K U

~~40~~ **POUFNE**

Przy niniejszym przesyła się do wiadomości sprawozdanie
z działalności Oddziału za rok 1949.-

Komisarz Oszczędności

Piotr Zakrzewski
Piotr Zakrzewski

Dyrektor Oddziału

inż. S. Gębicki
inż. S. Gębicki

ZJ.

z działalności P.P.B. - Z.O.W. Oddział 9 w Białymostku
za rok 1949.-

Wobec wielkiego zniszczenia kraju przez hordy hitlerowskie przed
rządzą Polski Ludowej stało ogromne zagadnienie, odbudowy zniszczonych
połaci kraju. Rada i przesłana polityka rządu Polski Ludowej w opar-
ciu o Związek Radziecki przystąpiła do tego zagadnienia planowo,
powołując Państwowe Przedsiębiorstwo Budowlane dla zrealizowania tego
wielkiego zadania.

W związku z tym zarządzanie zorganizowane zostało we wrześniu 1947 r.
nasze przedsiębiorstwo po przezwyciężeniu okresu organizacyjnego rok
1949 można nazwać okresem mniej więcej normalnym i roboty były wykony-
wane wg. harmonogramu z pewnymi odchyleniami niezależnymi od prze-
siębiorstwa. W roku 1949 odczuwała się brak sił technicznych, wykwa-
lifkowanych robotników, sprzętu technicznego, oraz dostarczenie ma-
teriaków z opóźnieniem. Największą trudnością przy prowadzeniu robót
budowlanych był brak magazynu centralnego, wskutek czego nie można
było zaopatrzyć się planowo w niezbędne materiały budowlane. Pomimo
wielu wymienionych trudności plan roczny wykonano przedterminowo w
100%.

Zaplanowane w 1949 roku roboty budowlane na następujących budowach:
Banku Rolnym, domku kulturalnego, Pałacu Brzaniczich, Łaży Maciejewskiej, Pa-
lacu Chodkiewiczów w Supraślu, magazynu P.C.B. w Żokach, Liceum
Technicznych, Kapitału Powiatowym w Augustowie, Barzadzie Osiedli Ro-
botniczych, Kasa K.B.W., dom mieszkalny P.C.B., Poście w
Żokach zostały wykonane całkowicie, zaś następujące budowy, po za-
kończeniu ich wykonaniu, oddane w 1949 r. do użytku miejscowego spo-
łeczeństwa: Urząd Zatrudnienia, Poście I, garaż Biurotorium Okręgu
Szkolnego, Pościowa Kasa Oszczędności, Gospodę Spółdzielni Sportu Spo-
tywców i Centralne Warsztaty Sprzętu Sportowego w Ketrzynie.

W roku 1949 największym zadaniem naszego przedsiębiorstwa było
budowa osiedli robotniczych aby światu pracy zapewnić wygodne mie-
skanie. Zadania nasze zostały zrealizowane i 2 budynki zostały wy-
konane, z których jeden został oddany do użytku zatrudnionym pracow-
nikom świata pracy, a drugi budynek również wykonany i nie przekazany
ny z winy Oddziału III ZOW, który w terminie nie wykonał robót wodno-
kanalizacyjnych.

42 59

W 1949 roku niektórzy przedstawiciele pracy i zarobkowi inżynierów do-
mokratyzacji zostali powołani w ramach przedsiębiorstwa na stanowiska
kierownicze, z czego jednostki dużej i małej przedsiębiorstwa. W roku
1950 nie jednego z nich⁵ potrafią zastąpić inni.

Zaplanowane oszczędności na rok 1949 wynosiły 2,2%, dzięki prowadze-
niu oszczędności robót budowlanych i racjonalnej gospodarce oszczęd-
ności⁶ - 5% w stosunku do sum wypracowanych. W 1949 roku. Oszczęd-
ności uzyskano: na materiałach, transporcie, robociznie, admini-
stracji i organizacji pracy.

Współzawodnictwo pracy w 1949 r. było prowadzone na niektórych budo-
wach: jak Bank Rolny, K.B.W. Liceum Techniczne i Z.O.R. na niektórych
zadaniach nie było się wprowadzić współzawodnictwa z uwagi na dro-
bne remonty i roboty konserwatorskie. Na każdej budowie znajdują
się na widocznym miejscu skrzynki pomysłów, lecz w ciągu 1949 roku ka-
dych pomysłów racjonalizatorskich nie zgłoszono.

Roboty nakazowane były w 60% -, w współzawodnictwie zespołowym i
indywidualnym brało udział około 60% robotników zatrudnionych w prze-
siębiorstwie.

Dyscyplina pracy w przedsiębiorstwach budowlanych jest ogólną choro-
bą, która nie ocala i nasze przedsiębiorstwo, ku temu jednak skła-
dają się specyficzne warunki: jak pływający element siły roboczej jak
również małe płaconie marż. W porównaniu z rokiem 1948 dyscypli-
na pracy znacznie się poprawiła w roku 1949 i można powiedzieć, że
sytuacja w tej dziedzinie poprawiona, chociaż zdarzają się wypadki
sporadyczne nie subordynacji, które jednak w środku likwiduje się,
wypadki te zdarzają się szczególnie po wypłatach należności robotnikom
lun.

Na naradach oszczędnościowych i wytwórczych odbywających się co miesiąc
na każdej budowie szeroko był omawiany problem dyscypliny pracy,
konferencje takie dają skuteczne wyniki.

W 1949 r. bezpieczeństwo i higiena pracy były przestrzegane w zakresie
ustalonym odpowiednimi zarządzeniami. W dniu 22 października 1949 r.
przystąpiono do zorganizowania Sekcji B.H.P., która do końca 1949 r.
uregulowała sprawozdania oraz załatwiła 5 Kół B.H.P. równocześ-
nie zaopatrzone budowy w apteczki w 90% oraz w przewidziany sprzęt
p.-pożarowy w 60%.

Jeżeli chodzi o plan na rok 1950 to w porównaniu z rokiem 1949 były
zaplanowane w 1950 roku są 3-krotnie większe od 1949 r. Zatrudnienie
robotników w 1950 r. projektuje się z 1/2 raza większe w porównaniu
z 1949 r.

Dla racjonalnego magazynowania na rok 1950 niezbędnych materiałów budowlanych jest w budowie Centralny Magazyn o powierzchni 1,71 ha na gruncie /na posesi do zielonej/. Na planie tym projektuje się uruchomienie zakładów wytwarzających jak stolarnia i zakłady blusarsko-mechaniczne. Celem mechanizowania robót projektuje się uruchomienie transportatorów. Sprawdzono kruszarkę i projektuje się ^{uruchomienie} fabryczną maszynę do wykonywania belek strzemiowych, płyt podłogowych, podsufitówki, pustaków gruzobetonowych i innych prefabrykatów z gruzobetonu. Uruchomienie fabrycznej przyczyny się kolosalne do osiągnięcia oszczędności w materiałach drzewnych i żelaza, których w dobie obecnej brakuje nam w wielki brak.

Tendencją naszego przedsiębiorstwa jest, aby w 1950 roku mając na uwadze 5-letni plan, uruchomienia wszystkich niezbędnych zakładów produkcji i być niezależnym od innych pomocniczych przedsiębiorstw jak to miało miejsce przy budowie budynku mieszkalnego L.O.R. kiedy budynek był już wykonany, a roboty wodno-kanalizacyjne nie były wykonane w terminie co utrudniało oddanie budynku do użytku.

W 1950 roku przewiduje się zorganizowanie Rdz B.R.P. na wszystkich budowach, zapatrzenie budów w kompletny przeciwpożarowy sprzęt p.-poż. oraz uzupełnić braki w aptekach. W okresie od 1.II.1950 r. do 30.IV.1950 r. przewiduje się wprowadzenie współzawodnictwa z P.R.P. Nr.3 w uprzednim stanie B.R.P. na budowach. Rdz planuje się wyszkolenie 21 sanitariuszy oraz 15 strażaków p.-pożarowych.

W okresie zimowym 1950 roku rozpoczęto wg. specjalnego zarządzenia kursa szkoleniowego, projektuje się przeszkolić 224 osoby w następujących zawodach: I-II-III poziom: elektroinstalatorskim, kanalizacyjnym, obsługi sprzętu maszynowego, blacharskim i ślusarskim, murarskim, tynkarskim, ciesielsko-stolarskim, malarzskim, szklarskim, murarskim i tynkarskim, lakierskim, magazynierzy i pisarzy skierowani na kurs kierowników administracyjnych bód do Zarządu 5-ych ^{pracowników}, na kierownika Budowl /pracownik /na kierownika /młodości /romm /jednego pracownika. Z wyjątkiem wymienionych kursów, 7 kursów

już rozpoczęto i niektóre są na ukończeniu, a kurs elektroinstalatorski zakończony z wynikiem 9 absolwentów, dalej szkolenie uruchomione 29 przez Zakład Doskonalenia Kadry w Białymostku.

W miarę opróżniania sal wykładowych z innych kursów. W Zakładzie Doskonalenia Kadry kursanci kształcą się teoretycznie i przedmioty ogólne a praktyczne zajęcia odbywają się na budowach w naszym przedsiębiorstwie.

Do kursów szkoleniowych świat pracy odnosi się z niechęcią i panuje
niejednokrotnych wysiłkach trudne niezrozumienie przesłan, w dodatku
otrzymują jeszcze wynagrodzenia za 2 godziny nauki. Z każdym opornym
kursantem odbywa się indywidualna konferencja i drobne wyjaśnienia
na się korzystają wynikające z tego dobrodziejstwa oraz wydatki pokrywa
na ze skurku Państwa na ich szkolenie. Osiągnięcia się odwołanie jego
obecność na wykłady, zdarza się jednak wypadek że kursant parę
dni ucieka na wyjazd a później zaprzestaje kontynuować szkolenie
związane się tym, że to nie podobą i wali pozostał zwykłym ro-
botnikiem. Wiskie zrozumienie jest na kursach cieplarsko-stol. i
malarskich, gdzie kursanci w dość uciążliwej. Nie tracąc nadziei
że panuje tak wielkie niezrozumienie ze strony kursantów uda nam
się ten opór przełamać i potrzebą nam ilość uczestników przesko-
czyli w okresie zimowym 1950 r.

Reasumując swoje sprawozdanie muszę stwierdzić, że zrozumienie świata
pracy stało się pogłębia, że coraz więcej osób zaczyna i racjonalnie pro-
wadzone były roboty budowlane w 1949 r. Dowodem czego jest przekre-
szenie planu robót o 12% i podziękowanie Ministerstwa Budownictwa z
dnia 14 listopada 1949 r. L. B. S. M. / 3 / 5895 / 49, odpis którego załącz-
am się.

Należy nadzieję, że wstępując w próg planu 5-letniego pracy pomocy
wszystkich pracowników naszego przedsiębiorstwa osiągniemy właściwe
rezultaty i postaramy się sprostać swoim zadaniom i zaplanowane w
1950 r. roboty budowlane wykonamy przedterminowo z nadwyżką nie to-
lując swą pracę i energię dla budowy srebrów naszej Polski Ludowej
i dla dobra przyszłych pokoleń.

Komisarz Oszczędnościowy

Piotr Zakrzewski
Piotr Zakrzewski

Z. Dyrektor

Dyrektor Oddziału

Łuk. 3. Cedroński

Kier. R. Personelu

Kier. R. Główny

RADA ZAKŁADOWA
Pracownicy Zakładu
Gmiej

O d p i s .

61

Pracownia Przedsiębiorstwa
Budowlane
Zjednoczenie Chyży "Pracownia"
ul. Krzywobłoty 5r. 12/14

Warszawa, dnia 22 grudnia 1949 r.

125

L. dn. 0/12500/A/49

Do

Obywatelski Wydział
ul. Krzywobłoty 9 Budowlane
W Bielsku

Przesyłam odpis podziękowania Obywatela Ministra Budowlane - dla "Pracowni" Przedsiębiorstwa Budowlane" za wykonanie umieszczonego planu na rok 1949.

Proszę o treść podziękowania połączyć z listem.

Ze swojej strony dziękuję kolegom za wieloletni i wieloletni udział w pracy Zjednoczenia - ucieleśnieniu pozytywnych rezultatów.

L. sekretarz

DIREKTOR NACZELNIK

/ -/ Inż. K. Skrzypski.

0/22

komisarz Oszczędności

Piotr Zakrzewski
Piotr Zakrzewski

JK.

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo Budownictwa

Warszawa, dnia 14 listopada 1949 r.

L. dz. MB/3/5855/49

Do
Centralnego Zarządu
Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych

W n i o s i c u

na ręce Dyrektora Naczelnego
inż. arch. Wacława Piaseckiego

Z prawdziwą radością przyjęłam meldunki o wykonaniu planu
trzyletniego oraz urealnionego planu na rok 1949 - ty.

Jestem przekonany, że wspólny wysiłek robotników, inżynierów i techników P.P.B., ich duże osiągnięcia zarówno w usprawnieniu metod pracy, jak i w dziedzinie współzawodnictwa przyczynią się w znacznej mierze do podniesienia poziomu polskiego budownictwa i ściśle z tym związanej szybszej realizacji budowy lepszego jutra w Polsce Ludowej.-

za Ministra

/-/ inż. St. Pietrusiewicz

Podsekretarz Stanu.

Za zgodność: /-/ Podpis nieczytelny

Za zgodność :

Wiceminister Oszczędności

Piotr Zakrzewski
Piotr Zakrzewski

SPÓŁDZIELNIA BUDOWLANA
"PRACA"
w Białymstoku
ul. Nowo-Swiat Nr. 4
Kto to czekowe Nr. 15
w Białymstoku "SPÓŁDZIELNIA"

Dn. 14. X. 1949 r.

Nr. 1519/49

Tel. 222

Miejska Rada Narodowa

w Białymstoku

Stosownie do polecenia Miejskiej Rady Narodowej
z dnia 5.X.1949 r. l.dz.759/49 Spółdzielnia Budowlana
"Praca" w Białymstoku przesyła 5 egzemplarzy sprawozdania
z działalności robót wykonywanych przez Spółdzielnię.-

Spółdzielnia Budowlana "Praca"
w Białymstoku
z odpowiedzialnością udzielną

J. Frykowski

Miejska Rada Narodowa

140
65
w Białymstoku

SPRAWO DANIĘ Z DZIAŁALNOŚCI

Spółdzielni Budowlanej "Praca" w Białymstoku

Wysoka Rado !

W-pierw aniżeli złożę sprawozdanie z działalności robót wykonanych z Planu Inwestycyjnego na dzień 1 października 1949 r., podam krótki historyczny rzut z działalności Spółdzielni od jej zorganizowania się:

Z inicjatywy niewielkiego grona ludzi pracy została zorganizowana w miesiącu grudniu 1944 roku Spółdzielnia Budowlana, zadaniem której było i jest wykonywanie robót budowlanych na terenie miasta Białegostoku.

Po zniszczeniu Białegostoku przez barbarzyńcę niemieckiego nie było na terenie organizacji i przedsiębiorstw budowlanych, a prędkie powstawanie urzędów i życia gospodarczego wymagało jednostki budowlano-remontowej.

Spółdzielnia nie tylko przeprowadziła cały szereg prędkich remontów, ale i odbudowała cały szereg spalonych lub zdewastowanych budynków: Szpital Garnizony, Skład Społem, dom dla Urzędu Rewizyjnego, Teatr Miejski i t.d. i t.d.

Po zorganizowaniu się prywatnych przedsiębiorstw budowlanych, Spółdzielnia wykonała dodatkowe zadanie, a mianowicie: była regulatorem cen na przetargach. Apetyty zarobkowe prywatnych przedsiębiorstw budowlanych były kolosalne. Uwidaczniały się one na pierwszych przetargach. Różnica w globalnych sumach przetargowych pomiędzy Spółdzielnią, a prywatnymi przedsiębiorstwami budowlanymi dochodziła do 50%, a to i więcej. Spółdzielnia otrzymywała roboty. Dalej ta różnica malała i powstawała konkurencja normalna, oparta na rynkowych cenach na materiały i robociznę.

w 1946 roku utworzył się Oddział Społecznego Przedsiębiorstwa Budowlanego, w 1947 r. Oddział Państwowego Przedsiębiorstwa Budowlanego Nr. 9, w roku 1948 Oddział Państwowego Przedsiębiorstwa Przemysłowego Nr.8.

Państwowe Przedsiębiorstwa Budowlane pracują na specjalnych warunkach -roboty otrzymują bez przetargu na zlecenia, składki ubezpieczeniowe są zmniejszone, nie składają kaucji, otrzymują kredyt obrotowy, i t.d.

Spółdzielnia nie miała tych warunków i egzystencja została podważona i zbliżała się do likwidacji. Spółdzielnia robiła usilne starania w kierunku otrzymania uprawnień Państwowych Przedsiębiorstw

147 66

Budowlanych.

Po przeprowadzeniu szczegółowych lustracji przez Centralę Spółdzielni Pracy, Ministerstwo Budownictwa, Bank Gospodarstwa Krajowego, po odbyciu całego szeregu konferencji w Warszawie i Białymstoku powyższe czynniki uznały Spółdzielnię za jednostkę dobrze zorganizowaną i w m-cu kwietniu 1949 r. otrzymaliśmy uprawnienia Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych w otrzymywaniu robót na zlecenia do 5.000.000. zł., a do 10.000.000.-zł o ile P.P.B. odmówi przyjęcia robót zleconych na kwotę 10.000.000.-zł.

Ponieważ portfel robót zleconych przez Wydział Budownictwa był rozdysponowany na rok 1949, Spółdzielni zostały zleczone roboty nie wielkie, przeważnie remontowe i odbudowy w terminach spóźnionych w miesiącach czerwiec-wrzesień na kwotę 25.450.000.-zł. Oprócz robót zleconych Spółdzielnia wykonała roboty przydzielone przez inne Instytucje Państwowe na kwotę 12.550.000.-zł co stanowi razem 38.000.000. zł.

Produkcyjna moc Spółdzielni mogła być większa, o ile by uprawnienia otrzymała wcześniej i portfel zleconych robót był większy.

Plan wykonanych robót wyraża się w 60%. Brak żelaza kształtowego, zbrojeniowego, tarcicy, wstrzymuje tempo robót i powoduje stały przerzut robotników z jednej budowy na drugą.

Spóźnione otrzymanie dokumentacji technicznej lub uproszczonej jest również przyczyną do opóźnienia terminów wykonawstwa.

Charakter otrzymanych robót nie daje pełnej możliwości stosowania współzawodnictwa grupowego. Przy zastosowaniu na jednej budowie systemu pracy trójkowej otrzymaliśmy w wyniku 200% normy. Spółdzielnia zorganizowała współzawodnictwo indywidualne z wynikiem ponad normę 150% do 220%. Wszystkie roboty prowadzone są systemem akordowym. Na ile rzemieślnik był pesymistycznie nastrojony przed nowymi metodami pracy i nie był z dyscyplinowany, na tyle obecnie nie chce inaczej pracować, jako tylko akordowo, a nie na dniówkę.

Na zebraniach roboczych podchodząc do zrozumienia i psychiki robotnika przekształcamy go i nastawiamy na rzeczywistość tereźniejszą.

Komisarz oszczędnościowy czuwa nad oszczędnym zużyciem materiałów budowlanych, przy ich zużyciu, transporcie, przyjęciu, przy należytych wykorzystaniu personelu administracyjnego i technicznego, nad regularnym rozpoczęciem i zakończeniem robót, nad sposobami z mechanizowania robót i t.p. Jeżeli by przeliczyć na gotówkę to osiągneliśmy setki tysięcy złotych.

Kończąc swoje sprawozdanie muszę zaznaczyć, że wszyscy spółdzielcy pracują sumiennie, rzetelnie, i choć mamy usterki i niedociągnięcia bo przecież nigdzie nie ma doskonałości, to jednak swoją pracę przyczyniamy się do budowy Polski Demokratycznej, Polski Ludowej.

Spółdzielnia Budowlana
w Białymstoku
z obywatelską odpowiedzialnością

J. Myśliwski

SPÓŁDZIELNIA BUDOWLANA
"PRACA"
w Białymstoku
ul. Nowy-Swiat Nr. 4
Konto ...
10. III 1950
Nr. 605/50
Tel. 222

zwolniony

23

64

MIEJSKA RADA NARODOWA
w Białymstoku

Na zlecenie Przewodniczącego Miejskiej Rady Narodowej
z dnia 2.III.1950r. l.dz.R6z/20/50 - Spółdzielnia Budowlana
"Praca" w Białymstoku przedkłada proszone sprawozdanie z
działalności za rok 1949 i plan pracy na rok 1950 - w pięciu
egzemplarzach.-

zał. 5

Spółdzielnia Budowlana "Praca"
w Białymstoku
z odpowiedzialnością udziałami
J. Orylski

Spółdzielni Budowlanej "Praca" w Białymstoku
za rok 1949 i Plan Pracy na rok 1950r.--

WYSOKA RADOŚĆ

Przystępując do podania sprawozdania z działalności Spółdzielni za rok 1949 musimy poinformować Wysoką Radę, że Spółdzielnia otrzymała uprawnienia państwowe w miesiącu maju 1949 roku. Przydział robót z Państwowego Planu Inwestycyjnego postępował stopniowo o charakterze remontowym, przygotowawczym i tylko jedna robota poważniejsza, budowa Domu Matki i Dziecka w Zwierzyńcu została przydzielona w sierpniu miesiąca i to bez dokumentacji technicznej.

Nie mając portfela robót budowlanych, nie mogąc ustalić produkcji, trudnym było bazować na nie-wiadomym, jednakże Kierownictwo pokonało piętrzące się trudności i wykonało swe zobowiązania w terminie, nawet z nadwyżką.

Preliminarz budżetowy na rok 1949 został opracowany i zatwierdzony w globalnej sumie 40.000.000.--

Wykonany plan zamknął się globalną sumą 42.379.000.zł., a więc wykonawstwo stanowi 105,9%.

Zaplanowane oszczędności w preliminarzu w minimalnej sumie 176.000. opartej tylko na przypuszczeniach z braku portfela robót, osiągnęły kwotę 2.421.000.zł., co stanowi 5,7%

Pytanie w jaki sposób zostały osiągnięte takie oszczędności. Otóż mamy i odpowiedź.

1/ Po przydzieleniu robót, personel nie został zwiększony. Została wzmożona praca, każdy pracownik wykonywał parę funkcji, był i urzędnikiem i gońcem i delegatem na komisję i t.d.

2/ Oszczędności na materiałach po przez przerzut materiałów pomocniczych z jednych robót na drugie, przez racjonalne zużytkowanie odpadków, przez należyte utrzymanie materiałów na budowie i t.d.

3/ Przez należyte wykorzystanie transportu.

4/ Po przez należyty dobór ludzi w brygadach, ich przerzut, przez zwiększoną wydajność w pracy, większą produkcję i skrócenie czasu terminowego wykonania, daje duże oszczędności na administracji.

5/ Przez ścisłą kontrolę komisarzy oszczędnościowego.

Współzawodnictwo Pracy niestety nie było postawione na należytych poziomach. Charakter robót drobnicowych nie dawał możliwości zastosować współzawodnictwa zespołowego, było zaaranżowane współzawodnictwo indywidualne, ale praca nie została wypunktowana, z braku instrukcji punktacyjnej. Roboty były wykonywane akordowo i wydajność pracy wahała się od 100% - 220% przeciętna wydajność roczna stanowiła 130%.

Dyscyplina pracy w Spółdzielni stoi na poziomie, a to dzięki uspołecznieniu członków i świadomości statutowych zadań członków Spółdzielni. Na częstych pogadankach uświadamia się członków o ich obowiązkach, o dyscyplinie pracy, o obowiązku dopilnowania w pracy młodszego przez starszego kolegę, o stosunku do kolegi starszego w pieleniu Kierownictwa.

Przez swą wzajemną pracę, wypleniliśmy pijactwo na budowie i przychodzenie na roboty w stanie podchmielonym i z tym zjawiskiem prowadzimy bezlitosną walkę.

Wypadki opóźniania się do pracy, doprowadziliśmy do wypadków sporadycznych, a to poprzez stałą kontrolę członków Spółdzielni.

25 69

Nieobecność na robocie musi być zawczasu zaawizowana i usprawiedliwiona.

Szkolenie nie było należycie postawione z braku świetlicy, którą posiadamy, a którą wypożyczyliśmy na 2 tygodnie z pisemnym zobowiązaniem zwrotu - dla swej władzy przełożonej Z.C.S.P. i nie możemy w żaden sposób otrzymać spowrotem.

Było przeprowadzone cały szereg odczytów, pogadanek, wykładów arytmetyki, ale Kierownictwo uznało, że jest za mało i nie było ujęte planowo.

Akcja socjalna - preliminowany kredyt w wysokości 606.851 zł. został wykorzystany w wysokości 289.131 zł. pozostałość została przekazana do P.K.O. na konto K.P.Z. zgodnie z instrukcją i przepisami.

Bardzo ujemne zjawisko, to opór urlopowiczów wyjazdu na wczasy wypoczynkowe. Żadne perswazje nie pomagają.

PLAN PRACY NA ROK 1950.-

Pismem z dnia 2.III.1950r., Centrala Spółdzielni Pracy zleciła zaprojektować wykonanie P.P.I. w roku 1950 na globalne kwoty 120.000.000. zł., to znaczy zwiększyć moc produkcyjną Spółdzielni o 300%. Plan został opracowany według podpisanych porozumień wstępnych na kwotę 122.260.000 zł.

Jednakże przy ostatecznym przydziale robót, przez Delegata Ministerstwa Budownictwa w m-cu marca 1950 r. portfel robót został podwyższony do 146.894.758 zł.

<u>Zapreliminowano:</u>	na 1/ Fundusz Akcji Socjalnej	1.800.000 zł.
	2/ Fundusz Szkolenia Kadr	1.086.000 zł.
	3/ Fundusz Nagród	724.000 zł.

Na roboczym zebraniu w dniu 22 lutego 1950r., wszystkich robotników i pracowników Spółdzielni, zostało powołano cały szereg komitetów i komisji celem usprawnienia pracy, uspołecznienia członków Spółdzielni, uspołecznienia Spółdzielni.

Powyższe zadania winniśmy osiągnąć po przez uchwalony:

1. Komitet Współzawodnictwa Pracy z sekcjami:
 - a) organizacyjną
 - b) techniczno-ochronną
 - c) "yników
2. Komitet Przeciwalcoholowy
3. " Obrońców Pokoju
4. " Przyjaźni Polsko-Radzieckiej
5. Komisja Bezpieczeństwa i Higieny Pracy
6. " Pracy i Płać
7. " Kulturalno Oświatowa
8. " Socjalna
9. " Weryfikacyjno-Kwalifikacyjna
10. " Meźów Zaufania

Powyższe Komitety i Komisje - już przystąpiły do pracy.

Na tymże zebraniu, przez wszystkich zebranych została powzięta jednogłośnie rezolucja:

" My pracownicy Spółdzielni Budowlanej "Praca" w Białymstoku bierzemy zobowiązanie rozszerzyć szerokie współzawodnictwo pracy w planie sześćo-letnim.

Na speł górnika Markiewki - podejmujemy długofalowe zobowiązanie, wykonać przynajmniej 170% normy t.j., przychodzić punktualnie do pracy bez żadnych opóźnień, zaprzestanie stanowczo pijaństwa na budowach, przestrzegać szczegółowego i sumiennego wykonania robót, dla dobra społeczeństwa, oraz zwiększyć szeregi organizacji przyjaźni Polsko-Radzieckiej, która stoi na straży pokoju i solidarności nas pracujących całego świata.

Spółdzielnia Budowlana "Praca"
z siedzibą w Białymstoku
[Podpis]

Centrala Tekstylna
Sprzedaży Wyrobów Wełnianych
Hurtownia w Białymstoku
dn. 8/1220 du. 13 55

S p r a w o z d a n i e

z działalności Centrali Tekstylnej Biura Sprzedaży
Wyrobów Wełnianych Hurtowni w Białymstoku za rok 1949

W roku 1947 w Białymstoku powstała Wojewódzka Hurtownia Centrali Tekstylnej. Była to Hurtownia wielobranżowa i posiadała 2 Filie w Łku i w Łomży i podlegała Biuru Handlu Hurtowego Centrali Tekstylnej w Łodzi.

W 1948 r. w Centrali Tekstylnej nastąpiła reorganizacja i t.zw. ubranzowanie na skutek czego poczynając od m-ca sierpnia z Hurtowni wielobranżowej zaczęto wydzielać samodzielnie jednobranżowe Hurtownie wojewódzkie, a z Filii wielobranżowych Filie jednobranżowe.

Jako pierwsza została wydzielona Hurtownia wyrobów bawełnianych, następnie Hurtownie wyrobów jedwabniczo-galanteryjnych, dziewiarско-ponczosznich i w m-cu grudnia Hurtownię wyrobów wełnianych. Z chwilą wydzielania tej ostatniej branży przestała istnieć Hurtownia wielobranżowa, a pozostała piąta branża - wełniana stała się, też Hurtownią jednobranżową, na której ciążył obowiązek prowadzenia wszystkich spraw związanych z likwidacją wielobranżówki, sporządzenie bilansu Hurtowni wielobranżowej za rok 1948 oraz upłynnienie remanentów konfekcji na sumę 175.663 tys. zł.

Tak powstała Hurtownia Wyrobów Wełnianych Centrali Tekstylnej w Białymstoku.

Naszą nadrzędną jednostką jest Centrala Tekstylna Biuro Sprzedaży Wyrobów Wełnianych w Łodzi.

W 1949 r. Hurtownia nasza zaopatrywała teren województwa białostockiego we wszelkiego rodzaju wyroby wełniane t.z. tkaniny metrażowe ubraniowe, płaszczone męskie i damskie sukienkowe, kostiumowe i t.d. poza tym koce, watolina, wata, chustki, szale, najróżniejsze filce, stożki, kapeliny, kapelusze oraz w gotową konfekcję.

Odbiorcami naszymi byli: Sklepy Detaliczne Centrali Tekstylnej, P.D.T., wszystkie Spółdzielnie Spożycow C.R.S., P.Z.G.S.-y, gminne spółdzielnie Samopomocy Chłopskiej, Spółnota i sektor prywatny, któremu tkaniny w minimalnych ilościach były sprzedawane tylko w pierwszym kwartale roku, natomiast konfekcję i wyroby kapelusznicze w ciągu całego roku w dowolnych ilościach. Poza tem Hurtownia zaopatrywała wszystkie, jakie tylko się zgłaszały instytucje państwowe, samorządowe i społeczne na potrzeby instytucji lub potrzeby socjalne pracowników przewidziane umowami zbiorowymi. Zaopatrywała również na zlecenia władz nadrzędnych Centralę Krajowych Surowców Wełnienniczych, Roszarnie Lnu na wymianę na surowiec, Spółdzielnie pracy "Solidarność" "Moda" i t.d. oraz konsum M.B.P.

Pule towarowe jakie Hurtownia ma dostarczyć poszczególnym odbiorcom jak, sklepy detaliczne C.T. P.D.T. C.R.S. i Z.S.S. są uzgodnione centralnie.

Zaopatrzenie odbiorców odbywało się przez Hurtownię w Białymstoku i Filie w Łku i Łomży oraz przez uruchomioną w maju 1949 r. zgodnie z planem Filie w Suwałkach.

Miesięczne plany sprzedaży zawsze wykonywane z nawiązką od 120% do 150% planu wyjątek stanowił m-c lipiec kiedy to plan nie został wykonany z winy naszych dostawców t.j. Składnic Centrali Tekstylnej. W ciągu roku następował ciągły wzrost obrotów tak, że wartość towarów sprzedawanych w IV kw. o 50% przewyższa obroty pierwszego kwartału. Roczny plan obrotu towarowego, grubo skorygowany plus w końcu roku, został wykonany dn. 11 listopada a do końca roku roczny plan obrotów wykonaliśmy w 122.46%.

/V E R T E /

Przytem wysokość kosztów własnych w stosunku do obrotów wynosi 2% przy dopuszczalnym 3,5%.

Oszczędności.

Stan zatrudnienia Hurtowni na początku roku wynosił 64 pracowników umysłowych i 30 pracowników fizycznych przy istnieniu 2-ech Filii i jednego samochodu ciężarowego.

Na dn. 31.XII. zatrudnionych było 48 pracowników umysłowych i 26 fizycznych przyczem ilość Filii wzrosła do 3-ech ilość samochodów ciężarowych 3' a obroty zwiększyły się o 50%.

Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dn.19.II.1949 r. o wprowadzenia planowego systemu oszczędzania dyrekcja Hurtowni w dn. 5 marca 1949 opracowała plan oszczędnościowy, przewidując zaoszczędzić na wydatkach rzeczowych i osobowych sumę 565.150 zł. Dokładne opracowanie planu oszczędnościowego napotykało na poważne trudności, ponieważ w tym czasie Hurtownia nie posiadała zatwierdzonego preliminarza budżetowego.

Następnie na ogólnym zebraniu pracowników został opracowany oddolny plan oszczędnościowy. Na tym zebraniu została podjęta uchwała o oszczędności o sumę zł. 1.156.000 tak, że w r.1949 zobowiązano się oszczędzić sumę zł. 1.721.150.-

Zaoszczędzono do końca roku sumę zł. 1.968.000.- na wydatkach zależnych od Hurtowni. Oszczędności niezależne /nie wykonanie preliminarza/ wynoszą 12.027.000 zł.

Współzawodnictwo pracy.

Od 1.IV. w Hurtowni i w Filiach istnieje indywidualne powszechne współzawodnictwo pracy obejmujące 100% zatrudnionych i współzawodnictwo zespołowe z zespołami pozostałych 13-tu Hurtowni Wyrobów Wełnianych w Polsce i ze wszystkimi Hurtowniami innych branż. Wszystkich Hurtowni w Polsce jest 70.

W drugim kwartale Hurtownia uzyskała we współzawodnictwie zespołowym między Hurtowniami Wełny II-gie miejsce, a w skali ogólnopolskiej na 68 współzawodniczących Hurtowni również drugie miejsce otrzymując dyplomy.

W III kwartale mieliśmy 2 przodowników pracy i 4-ech pracowników wyróżnionych którzy otrzymali od Głównej Rady Współ.Pracy C.T. dyplomy i nagrody pieniężne od 3-5 tys.zł. w IV kwartale 7 wyróżnionych.

Ostateczne wyniki współzawodnictwa IV kw. jeszcze nie są nam do wiadomości.

Współzawodnictwo pracy wybitnie upłynęło na polepszenie wyników pracy Hurtowni.

Wyniki pracy w czasie od 1 kwietnia 1949 r. do 31 grudnia 1949 porównane z wynikami pracy w pierwszym kwartale kiedy współzaw. nie istniały wykazują to polepszenie a mianowicie:

1. wykonanie planów sprzedaży 27%
2. Szybkość załatwiania odbiorców o 33%
3. Stosunek remanentów do obrotów o 20%
4. Stosunek towarów niechodliwych do remanentów o 37%
5. Zmniejszenie kosztów handlowych o 0,2%
6. Wysokość wykorzystania funduszy w ramach akcji socjalnej
7. Terminowość sprawozdawczości o 150%
8. Dyscyplina pracy o 100%

22

74

Dyscyplina pracy.

Pracownicy kolektyw Hurtowni jest na dość dobrym poziomie fachowym zdyscyplinowany tak, że wypadki spóźnień do pracy i opuszczenia bez należytego usprawiedliwienia dni pracy były bardzo nieznaczne naprz. na 56 pracowników opuszczono w miesiącu 3-4 pracowniko-dni bez usprawiedliwienia.

W ciągu całego roku w Hurtowni i w Filiach nie było żadnych nadużyć, kradzieży czy braków towarowych ani podczas magazynowania czy sprzedaży, ani też w czasie transportu towarów do placówek naszych w terenie.

Plan pracy na 1950 r.

W planie na 1950 r. przewiduje się otwarcie Filii w Sokółce.

Planu obrotu towarowego Hurtownia dotychczas nie posiada.

W pracy kierujemy się miesięcznymi planami sprzedaży i kwartalnymi planami obrotu towarowego, które otrzymujemy bieżąco.

W/g danych statycznych w roku 1938 zaopatrzenie w tkaniny wełniane na jednego mieszkańca naszego województwa wynosiło 1,1 mtr. rocznie. W roku 1949 zaopatrzenie to wynosiło 1,5 m. a w roku 1950 przewiduje się zwiększenie do 1,7 mtr. tkanin wełnianych.

/P. PIECHOWSKI /

CENTRALA

Białystok, dnia 22 listopada 1949r.

rajowych Surowców Włóknieniczych
Ekspozytura w Białymstoku
ul. Białostoczańska 16
tel. 8-27
L.dz. 5012/49

Miejska Rada
Narodowa
Białystok

Dotyczy: sprawozdania z działalności Ekspozytury.

W odpowiedzi na pismo Prezydium Miejskiej
Rady Narodowej w Białymstoku Nr.848/49 z dnia
9.11.49r. w załączeniu przedkładamy sprawozdanie
z działalności naszej Ekspozytury w 6-ciu egzem-
plarzach za okres od 1 stycznia 1949r. do 15 listo-
pada 1949r.

Rada Zakładowa:

/-/F.Dobroński

Szef Ekspozytury:

/-/A.Mohr

Oddział Handlowy:

/-/Cz.Sowiński

CENTRALA

Krajowych Surowców Włókienniczych

Ekspozytura w Białymstoku

ul. Białostoczańska 16

telegr. »Cekaswu-Białystok« tel. 2.8-87

Sprawozdanie z działalności Centrali Krajowych Surowców Włókienniczych Ekspozytura w Białymstoku. od 1 stycznia do 15 listopada 1949 roku.

Działalność Centrali Krajowych Surowców Włókienniczych Ekspozytury w Białymstoku za okres od 1 stycznia 1949r. do 15 listopada 1949r. wyraża się jak następuje:

Zaplanowany skup włókna:

1.100.- ton

Zaplanowany skup wełny:

33.- ton

Wykonany skup włókna:

1.086.- ton
co stanowi 99% wykonania planu.

Wykonany skup wełny:

32.5 ton
co stanowi 98 % wykonania planu.

W III-cim kwartale roku 1949 przemysł włókienniczy zwrócił większą uwagę na jakość włókna, ze względu na podniesienie jakości produkowanych tkanin.

Ekspozytura nasza uwzględniając wymogi przemysłu poleciła zwrócić baczniejszą uwagę na klasyfikację surowca w zakupie od producenta i spółdzielni.

Ta bardziej wnikliwa klasyfikacja włókna została przyjęta przez producenta jako obniżka ceny surowca i na pewien przejściowy okres zahamowała skup. W ostatnich jednak dniach podaż włókna wzrosła, co zapowiada wykonanie planu w 100-tu %.

Personel nasz jest fachowo wykwalifikowany i stoi na wysokości zadania. Dyscyplina i obowiązkowość w pracy jest zachowana. Punktualność pracy jest utrzymana pomimo znacznych odległości dzielących miejsca zamieszkania naszych pracowników od miejsca pracy.

Współzawodnictwo w dotychczasowej formie t.j. pomiędzy Ekspozyturami zostało odwołane i zorganizowane w bardziej doskonałej formie między zbiornicami i indywidualnie poczynając od IV kwartału r.b.

Dane o wynikach współzawodnictwa otrzymuje Okręgowa Rada Związków Zawodowych.

Rada Zakładowa:

/-/P. Dobroński

Szef Ekspozytury:

/-/A. Mohr

Oddział Handlowy:

/-/Cz. Górnicki

171 74

Sprawozdanie
z działalności Centrali Krajowych Surowców
Włókienniczych Ekspozytura w Białymstoku.
od 1 stycznia do 15 listopada 1949 roku.

Działalność Centrali Krajowych Surowców Włókienniczych Ekspozytury w Białymstoku za okres od 1 stycznia 1949r. do 15 listopada 1949r. wyraża się jak następuje:

Zaplanowany skup włókna:

1.100.- ton

Zaplanowany skup wełny:

33.- ton

Wykonany skup włókna:

1.086.- ton
co stanowi 99% wykonania planu.

Wykonany skup wełny:

32.5 ton
co stanowi 98 % wykonania planu.

W III-cim kwartale roku 1949 przemysł włókienniczy zwrócił większą uwagę na jakość włókna, ze względu na podniesienie jakości produkowanych tkanin.

Ekspozytura nasza uwzględniając wymogi przemysłu poleciła zwrócić baczniejszą uwagę na klasyfikację surowca w zakupie od producenta i spółdzielni.

Ta bardziej wnikliwa klasyfikacja włókna została przyjęta przez producenta jako obniżka ceny surowca i na pewien przejściowy okres zahamowała skup. W ostatnich jednak dniach podaż włókna wzrosła, co zapowiada wykonanie planu w 100-tu %.

Personel nasz jest fachowo wykwalifikowany i stoi na wysokości zadania. Dyscyplina i obowiązkowość w pracy jest zachowana. Punktualność pracy jest utrzymana pomimo znacznych odległości dzielących miejsca zamieszkania naszych pracowników od miejsca pracy.

Współzawodnictwo w dotychczasowej formie t.j. pomiędzy Ekspozyturami zostało odwołane i zorganizowane w bardziej doskonałej formie między zbiornicami i indywidualnie poczynając od IV kwartału r.b.

Dane o wynikach współzawodnictwa otrzymuje Okręgowa Rada Związków Zawodowych.

Rada Nadzorcza:

/-/P. Dobroński

Szef Ekspozytury:

/-/A. Mohr

Oddział Handlowy:

/-/Cz. Górnicki

Białystok, dnia 16 stycznia 1950 roku

CENTRALA

Wydział Centralny i Miejskich
Ekspozytura w Białymstoku
ul. Białostocka 1.
tel. 2-0-07
L.dz. 393./50

Miejska Rada Narodowa
Białystok

75

109

Dotyczy: sprawozdania z działalności Ekspozytury.

W odpowiedzi na pismo z dnia 10.1.50r.
L.dz. 4/I/50 w załączeniu przesyłamy sprawo-
zdanie z działalności Ekspozytury za rok 1949.

Nadmieniamy, że w myśl zarządzenia Cen-
trali danych liczbowych w sprawozdaniach poda-
wać nie możemy bez zgody naszej Centrali.

Szef Ekspozytury

[Signature]

Sprawozdanie

z działalności Centrali Krajowych Surowców Włókienniczych
Ekspozytura w Białymstoku, za okres od 1-go stycznia 1949 do
31 grudnia 1949 r.

Cele i zadania Centrali Krajowych Surowców Włókienniczych.

Produkcja lnu w Polsce do 1939 r. była nastawiona w około 50 % na eksport. Stosunek ten uległ zasadniczej zmianie po drugiej wojnie światowej. Cała zatem produkcja lnu została przeznaczona do zaspokojenia potrzeb krajowego przemysłu włókienniczego. Po przyłączeniu ziem zachodnich zwiększyliśmy stan posiadania wrzecion mechanicznych z 40.000 sztuk w roku 1939, do około 150.000 sztuk w roku 1946. Drugą przyczyną skierowania całej produkcji włókna lnu do przemysłu była konieczność uniezależnienia się od importu bawełny z krajów kapitalistycznych, za którą trzeba było płacić dewizami. Przed drugą wojną światową w okresie panowania liberalizmu gospodarczego wydawało się, że produkcja lnu w Polsce dla celów przemysłowych została przesądzona na rzecz wszechwładnie panującej i tanio produkowanej w koloniach krajów kapitalistycznych bawełny. Z chwilą zachwiania się liberalizmu gospodarczego, spowodowanego trudnościami ekonomicznymi poszczególnych krajów wynikła konieczność nastawienia wszystkich dziedzin gospodarczych w oparciu o własne surowce. Między innymi Polska znalazła się w orbicie państw ciężko przeżywających kryzys gospodarczy. Zaszła więc konieczność szukania surowca, któryby w przemyśle tkackim w zupełności sprostował wszystkim warunkom technicznym importowanej, wrogiej bawełnie. Stosunki gospodarcze w Polsce ludowej zaczęły się kształtować na platformie gospodarki planowej w oparciu o czynniki państwowe i społeczne dążąc do uniezależnienia się od wpływów gospodarki kapitalistycznej. Wynikiem tych zamierzeń jest ograniczenie importu bawełny, lnu i konopi z krajów zachodnio europejskich. Przeciwwstawieniem się restrykcjom importowym w zakresie surowców włókienniczych, było skierowanie wysiłków czynników rządowych i społecznych do wzmożenia tempa i intensyfikacji uprawy włókien pochodzenia roślinnego.

W grupie województw produkujących len i konopie na naczelnym miejscu znalazło się województwo białostockie. Usprawnieniem produkcji lnu i konopi zajmują się rolnicze organizacje społeczne, ze Związkiem "Samopomoc Chłopska" na czele. Do zadań tych instytucji należy wyprodukowanie najlepszych gatunków lnu i konopi w ziarnie i słomie. Niezależnie od skupu słomy lnianej i konopnej, którym to skupem zajmuje się Państwowy Przemysł Roszarniczy, osobne zagadnienie stanowi skup włókna lnu i konopi. Omawiamy to jako osobne zagadnienie dlatego, że niezależnie od koniunktury na słomę lnianą i konopną, drobni rolnicy na terenie województw wschodnich będą produkowali znaczną ilość włókna lnu i konopi ze względu chociażby na zakorzenioną tradycję. Do skupu włókna lnu, konopi i wełny została przez Rząd powołana Centrala Krajowych Surowców Włókienniczych z siedzibą w Łodzi i jej Ekspozytury w miastach wojewódzkich. Ekspozytura Centrali Krajowych Surowców Włókienniczych w Białymstoku ma za zadanie przyjąć od producentów całą nadwyżkę włókna lnu, konopi, wełny i włosia konińskiego.

Realizacja zadań w roku 1949.

W roku 1949 Ekspozytura C.K.S.Wł.w Białymstoku wykonała plan skupu włókna lnianego i konopnego w 119,4 %, wełny w 102,2 % realizując konsekwentnie zadania omówione w punkcie 1-szym niniejszego sprawozdania.

Wykonanie planu skupu włókna roślinnego i wełny natrafiało na różne trudności, które pokrótce omówimy.

W miesiącu styczniu uległ zachamowaniu przejściowemu skup z powodu zwyczajki cen tkanin.

Po raz drugi poważnemu zachamowaniu uległ skup w m-cu czerwcu z powodu likwidacji 5-ciu naszych zbiornic w miasteczkach gminnych. Zbiornice te zostały przyjęte przez Spółdzielnie "Samopomoc Chłopska".

Poza omowionymi trudnościami najbardziej dotkliwie odczuwa Ekspozytura Białostocka brak pomieszczeń na magazyny i biura w terenie województwa jak i w Białymstoku.

112 78

W celu złagodzenia nierównomiernej podaży staraliśmy się stosować zachęcające producenta sposoby skupu surowca. Jedną z najbardziej atrakcyjnych metod jest dostarczanie rolnikowi w zamian za dostarczone włókno atrakcyjnych tkanin bawełnianych i wełnianych, które nie zawsze może zakupić na wolnym rynku. Mimo wyżej omówionych trudności a dzięki zastosowaniu metod zachęcających rolnika do produkcji i sprzedaży włókna Ekspozytura Białostocka wysunęła się na czoło Ekspozytur pod względem ilości zakupionego surowca.

Budowa Wojewódzkiej Bazy Lniarskiej.

Osobego omowienia wymaga jakość zakupowanego surowca. Uzyskane spostrzeżenia przy zakupie pozwalają na wyprowadzenie następujących wniosków.

1. Zakupowane włókno, nawet najwyższych gatunków nie jest dostatecznie oczyszczone i w takiej formie nie może być podane przemysłowi do przerobki.
2. Dostarczany surowiec przez rolnika nie jest należyście posortowany wg gatunków.
3. Zakupowany w terenie surowiec stanowi pełny wachlarz gatunków o różnych wielkościach wagowych.

Drobne ilości różnych gatunków włókna należy w jednym punkcie województwa gromadzić w większe partie i po odpowiedniej przerobce mechanicznej, uszlachetnieniu i przesortowaniu postawić do dyspozycji przemysłu włókienniczego. Z przytoczonych wyżej powodów wyłoniła się konieczność budowy Bazy Lniarskiej przy Ekspozyturze w Białymstoku. W związku z tym do planu inwestycyjnego wstawiono na ten cel znaczną kwotę, która w roku 1949 powinna być w całości wydatkowana.

Pierwotnie projektowano budowę Bazy Lniarskiej w Dojlidach. Negatywna ocena obiektu przez komisję rzeczoznawców zmusiła Centralę do odstąpienia od pierwotnego projektu i wyszukania innego bardziej odpowiedniego.

Po rozpatrzeniu różnych propozycji ustalono, że najodpowiedniejszym do tego celu obiektem okazał się trzypiętrowy wypalony budynek pofabryczny znajdujący się w Białymstoku przy ul. Białostoczańskiej Nr. 16. Wszczęto energiczne starania celem uzyskania pełnej dokumentacji prawnej i technicznej i w dniu 1 sierpnia 1949 roku przystąpiono do prac budowlanych.

113 79

Mimo zmiany obiektu, która pociągnęła za sobą opóźnienie terminu rozpoczęcia robot, prace budowlane przebiegały zgodnie z nakreślonym harmonogramem i przyznana kwota na ten cel w planie inwestycyjnym wykorzystana została w 93,6 %. Przyznane kredyty pozwoliły na wykonanie robót budowlanych przy budowie Bazy w 63 %, całkowite wybudowanie garaży, mogących pomieścić tabor samochodowy Ekspozytury, który dotychczas parkował na placu, oraz zamówienie maszyn potrzebnych do mechanicznej przeróbki włókna, które częściowo już otrzymaliśmy. Całkowite ukończenie Bazy Lniarskiej przewidziano na rok 1950. Zainstalowane maszyny przyczynią się niewątpliwie do uszlachetnienia włókna lnu i konopi, szybszej jego przeróbki i oczyszczenia zaoszczędzając fundusze wydawane na ten cel, ułatwią robotę pracownikom i podniosą przydatność surowców dla przemysłu, co z kolei umożliwi produkcję wysoko-gatunkowych tkanin lnianych.

Akcja doszkoleniowa.

Ekspozytura Białostocka dbając o kwalifikacje fachowe pracowników w ramach akcji szkolenia zawodowego wysłała w roku 1949 na dwumiesięczny kurs lniarski do Skarbkowa 14-tu pracowników, którzy po ukończeniu kursu zapoznali się szczegółowo z produkcją tkanin lnianych w miejscowych fabrykach.

Poza kursem lniarskim w Skarbkowie 12-tu pracowników ukończyło jednomiesięczny kurs wełniarski w fabrykach Łódzkich.

W związku z zwróceniem większej uwagi przez przemysł włókienniczy na jakość włókna ze względu na podniesienie jakości produkowanych tkanin 5-ciu pracowników Ekspozytury wysłano do Centralnej Lniarsko-Konopnej Stacji Doświadczalnej w Poznaniu, gdzie zapoznali się oni dokładnie z wymogami przemysłu a po powrocie przekazują zaczerpniętą wiedzę pozostałym 2 pracownikom C.K.S.Wł.i Spółdzielni "Samopomoc Chłopska".

Przez systematyczne szkolenie i ciągły kontakt z przemysłem lniarskim personel Ekspozytury jest wysoko kwalifikowany zawodowo, a przez intensywną pracę przyczynia się do stalego podnoszenia kultury upraw włókna roślinnego w województwie białostockim.

O intensywnej i harmonijnej pracy całego personelu świadczy najwymowniej przekroczenie planu skupu, mimo omówionych trudności, i wzrastający areał obsiewu lnu i konopi na terenie naszego województwa.

Współzawodnictwo pracy.

Współzawodnictwo pracy pomiędzy Ekspozyturami zostało w 3-cim kwartale 1949 roku przez Centralę w Łodzi odwołane ze względu na brak wspólnych kryteriów do oceny pracy poszczególnych Ekspozytur.

W 4-ym kwartale zorganizowano na terenie naszej Ekspozytury współzawodnictwo zespołowe pomiędzy Zbiornicami i indywidualne między pracownikami. Wyłoniony komitet współzawodnictwa pracy, sekcja wynikowa na swym pierwszym posiedzeniu po dokładnym zaznajomieniu się z wynikami pracy poszczególnych zespołów i pracowników w 4-ym kwartale 1949 roku oraz po dokładnym przeanalizowaniu danych wytypowała z spośród zbiornic trzy zespoły produkujące i 5-ciu przodowników pracy.

Akcja socjalna.

W zakończeniu sprawozdania w kilku słowach omawiamy akcję socjalną prowadzoną na terenie Ekspozytury. W ramach akcji socjalnej 20-tu pracowników Ekspozytury korzystało w roku 1949 z wczasów pracowniczych. Pracownicy zatrudnieni w magazynach zaopatrzeni zostali w odzież ochronną i specjalne maski pyłochłonne. Kierowcy samochodowi otrzymali oprócz odzieży ochronnej ciepłe buty filcowe oraz długie kożuchy. Kożuchy i buty otrzymali również dozorczy nocni. W okresie świąt dzieciom pracowników Ekspozytury zorganizowano choinkę i rozdano paczki gwiazdkowe zawierające oprócz słodczych cenne książki.

Ekspozytura

[Signature]

BIAŁOSTOCKA SPÓŁDZIELNIA SPOŻYWCÓW

z odpow. udziałami

Biuro Zarządu - Białystok - ul. Kilińskiego 7/II piętro Telef. 155 i 170

Wydział.....

Białystok, dnia 19 maja 1950 r.

Dział.....

Nr. E. Org. 12/3357/50.

Do

Dotyczy: sprawozdanie z działalności
ności BSS za r.1949.

Miejskiej Rady Narodowej
/Biuro Prezydialne/

w Białymstoku.

Na Nr. Róż. /63/50 z dnia 15 maja 1950 r.

I PLAN PRACY I JEGO WYKONANIE:

Plan obrotu ogólnego B.S.S. na r.1949 opiewał na sumę złotych 2.284.000.000, a wykonany został w wysokości zł. 2.495.000.000, t.j. z nadwyżką zł. 211.000.000, co stanowi 109,2%. W stosunku do r.1948 obroty wzrosły w okresie sprawozdawczym o przeszło 100%. W sumie obrotu ogólnego mieści się 10,4% wartości obrotu towarami własnej produkcji /pieczywo, wyroby ciastkarskie, masarskie, napoje chłodzące, przetwory gastronomiczne i wyroby warsztatów krawieckich/. Jest to już znaczny udział przetworów własnej produkcji w ogólnym obrocie B.S.S. Udział ten zwiększył się bardziej w r.1950, w związku z przejęciem przez B.S.S. piekarni od Spółdz. Piekar. "Rozwój" i "Praca". W r. 1949 zarysował się dalszy spadek obrotu wódką i wyrobami tytoniowymi.

Cyfry powyższe wartości gotówkowego obrotu Spółdzielni świadczą wymownie o decydującej roli naszej Spółdzielni w zaopatrywaniu świata pracy w m.Białymstoku w podstawowe artykuły codziennego spożycia.

II OSIĄGNIĘTE OSZCZĘDNOŚCI:

Osiągnięte oszczędności w wyniku stosowanej w r.1949 akcji oszczędnościowej i coraz lepszej organizacji pracy - ilustrują cyfry stopniowego zmniejszania się kosztów handlowych B.S.S., które wynosiły w r.1949 - 7,0%, podczas gdy w r. 1948 stanowiły - 7,86%, w r.1947 - 7,6%, w r. 1946 - 8,8%, a w r. 1945 - 9,5%.

Osiągnięte oszczędności umożliwiły obniżenie stopy kalkulacyjnej na towary. Stopa ta w r.1949 = 12,56 % i była niższa niż w r.1948 o 2,26%.

III WSPÓŁZAWODNICTWO PRACY:

W r.1949 stosowane było w B.S.S. współzawodnictwo wewnętrzne i zewnętrzne.

W I kwartale współzawodniczyły:

a/ zespoły pracown. sklepów spożywczych	=	84 osób
b/ " " piekarskich	=	30 "
c/ indywidualnie kierowcy samochodów	=	4 "

r a z e m = 118 "

Nagrodzono 54 osób wyróżnionych.

W II kwartale współzawodniczyły:

a/ zespoły pracown. sklepów spożywczych	= 134 osób
b/ " " piekarskich	= 36 "
c/ indywidualnie prac. rozlewni piwa	= 8 "
d/ " " transportu	= 6 "
r a z e m	184 "

Nagrodzono 29 osób wyróżniających się:

W III kwartale współzawodniczyły:

a/ zespoły pracown. sklep. spożyw.	= 135 osób
b/ " " piekarskich	= 36 "
c/ " " Spół. Domu Tow.	= 26 "
d/ indywidualnie pracown. rozlewni piwa	= 8 "
e/ " " kierowcy samoch.	= 6 "
r a z e m	211 "

Nagrodzono 40 osób wyróżniających się:

W IV kwartale współzawodniczyły:

a/ zespoły prac. sklepów spożyw.	= 177 osób
b/ " " piekarskich	= 36 "
c/ " " Spółdz. Domu Tow.	= 27 "
d/ " " masarni	= 15 "
e/ indywidualne pracown. księgowości	= 13 "
f/ " " rozlewni piwa	= 8 "
g/ " " kierowcy samoch.	= 7 "
r a z e m	= 283.

Nagrodzono 41 osób wyróżnionych.

Ilość współzawodniczących w stosunku do ogólnego stanu zatrudnienia z końcem okresu sprawozdawczego = 36,2%.

Akcja współzawodnictwa wewnętrznego jest rozszerzana w r. bież. na dalsze grupy pracowników, zatrudnionych w zakładach produkcyjnych, usługowych i w administracji.

Niezależnie od współzawodnictwa wewnętrznego zastosowaliśmy w r. 1948 współzawodnictwo zewnętrzne ze Spółdz. Spożyw. "Mazur" w Olsztynie.

W wyniku oceny tego współzawodnicstwa za III i IV kwartał r. ub. Główny Komitet Współzawodn. Pracy przy Związku Spółdz. Spoż. w Warszawie przyznał nagrodę dla zespołu pracowników B.S.S. w kwocie złotych 130.000.-

IV DISCYPLINA PRACY:

W r. 1949 dyscyplina pracy w n/Spółdzielni była na ogół dobra. Brak zdyscyplinowania okazywali w przeważnej mierze pracownicy prze

ze Spółdz. Pracy Gastronomicznej "Tęcza", szczególnie personel kelnerski. Liczne przejawy braku zdyscyplinowania stwierdziliśmy również w roku bieżącym u personelu piekarskiego, przejętego od Spółdz. Piek. "Rozwój" i "Praca".

Podniesieniem poziomu ideologicznego tych pracowników, a tym samym wyrobieniem w nich właściwego, socjalistycznego stosunku do pracy - zajmował się Zarząd przy udziale Pod. Org. Part. P.Z.P.R. i Zawodowego Koła Zakład. Opornych karano dyscyplinarnie do zwolnienia ze służby włącznie.

Nowowprowadzona ustawa o socjalistycznej dyscyplinie pracy - zlikwiduje ostatecznie resztki przejawów zła w tym względzie.-

BIAŁOSTOCKA
SPÓŁDZIELNIA SPOŻYWCÓW
z odpowiedzialnością poszczególnymi
Białystok, ul. Kilińskiego 7/1

Stram

Paulina

26

93

Białystok dnia 10.II.1950.r.

CENTRALA OGRODNICZA
Przedsiebiorstwo Państwowo-Spółdzielcze
w Warszawie
nowa Delegatura w Białymstoku

Do
Miejskiej Rad. Narodowej

w B i a ł y m s t o k u

l.dh 994/50

W odpowiedzi na pismo Nr.M.N.R.-2/50 w załączeniu przesyłamy sprawozdanie z wykonania planu oraz sprawozdanie oszczędnościowe za rok 1949.

Jednocześnie komunikujemy iż współzawodnictwo pracy w naszej placówce w roku 1949 nie było zorganizowane. W związku z planem pracy na 1950.r.rozumiemy plan finans.obrot.towar.który w załączeniu przesyłamy.-

J.Ch./I.sz.

Załączników 13.

✓ Pełnomocnik
Kun

Sprawozdanie

Z działalności Rejonowej Delegatury Centrali Ogrodniczej dawnej "Witaminy" w Białymstoku przy ul. Ludwika Waryńskiego Nr. 32.

Zasięg działalności Rejonowej Delegatury C.O. dawnej "Witaminy" był na przestrzeni 3-ech powiatów t.j. Białystok Bielsk-Podlaski, Sokółka, w miastach Bielsk - Podlaski, Sokółka, i Hajnowka zostały założone Filje które zaopatrywały miejscowe spółdzielnie w artykuły warzywno-owocowe oraz dokonywały skupu bezpośrednio u producentów. Na terenie miasta Białegostoku było trzy sklepy owocowo-warzywnicze.

Zadaniem Rej. Del. C.O. prowadzenie kontraktacji wprowadzenie odmian wysoko kwalifikowanych drzew owocowych jak i warzyw - przechowywalnictwa zimowego - magazynowano owoców różnych odmian w ilości 80 ton.

Zakwaszono i magazynowano 35 ton kapusty. Magazynowano warzyw i różnych jako rezerwy zimowe 46 ton.

Zakontraktowano u producentów następujące ilości warzyw i owoców.

1.	Kapusta poŃna	99.000
2.	" wczesna	20.000
3.	" włoska	500
4.	ogorki	11.100
5.	pomidory	20.100
6.	cebula	1.000
7.	czosnek	200
8.	fasola	500

Razem 154.400

O W O C E

1.	Antonowka zwykła	5.200
2.	boiken	500
3.	antonowka kam.	1.350
4.	glogierowka	1.350
5.	papierowka	15.250
6.	kosztele	1.700
7.	kalwila	1.200
8.	inne	43.300
9.	śliwy węgierki	450
10.	wiŃnie	1.700
11.	maliny	50
12.	porzeczki	140
13.	grusze	10

Razem 72.290

Ogólny skup warzyw, owoców, i innych artykułów od producenta .

p.Nazwa artykułów	ilość ton	wartość w tys.zł.
1. oleiste	0.15	27
2. ziemniaki wczesne	158.2	12,932
3. warzywa Ńwierze	891.1	12,385. 6
4. owoc kraj. Ńwież jagod le	547.29	18,512. 4
5. grzyby Ńwierze	0.02	1
6. zioła	25.53	3,230. 7
7. miód pszczeli	16.2	7,763. 8
8. nasiona ogrodnicze	0.59	385
9. drzewka i krzewy owoc.	9.500	3. 022
10. przetwory i kon. owoc.	26.86	3,673. 5

11. przetw. i kons. warzyw.	34,2
12. przetw. kon. grzyb.	0,05
13. wina i miody pitne	125,25
14. inne	3,65

3,632
13,4
1156.
74,2

85

2. Ogólna sprzedaż warzyw i owoców i innych artykułów dla poszczególnych nabywców

1. Jabłka	156,120 kg	na	6.684.884 zł
2. cebula	36,773 "	"	835.400 "
3. marchew	18,757 "	"	352.140 "
4. buraki	22,345 "	"	376.908 "
5. kartofle	75,410 "	"	603.280 "
6. kapusta	75,492 "	"	699.428 "
7. pomidory	13,925 "	"	1.214.000 "
8. oliwki	6,581 "	"	352.550 "
9. gruszki	4,155 "	"	492.500 "
10. włoszczyzna	2,728 "	"	156.400 "
11. ogorki	10,000 "	"	1.121.000 "
12. miód	1,151 "	"	515.000 "
13. marmolada	3,765 "	"	723.000 "
14. czereśni	2,230 "	"	159.800 "
15. truskawki	2,570 "	"	179.900 "
16. wiśni	10,500 "	"	525.000 "
17. inne	25,250 "	"	1.378.250 "

b/ Dla Szpitali Państwowych Zakładów Higieny Szkoła Położnych P.P.O.

1. Kartofle	1,257	15.375 zł
2. marchew	3,751	92.020 "
3. pasta pomidor.	1,104	57.200 "
4. jabłka	5,067	227.870 "
5. kapusta kiszona	2,475	89.100 "
6. buraki	1,960	30.150 "
7. ogorki kiszone	2,833	204.640 "
8. żurawiny	1,263	175.600 "
9. kapusta świeża	4,845	45.251 "
10. cebula	1,348	32.440 "
11. fasola	2,281	81.240 "
12. włoszczyzna	981	127.100 "
13. szczaw	851	72.230 "
14. marmolada	3,750	205.000 "

c/ PRZETWORNIA

1. Jabłka	270,747 kg	5.167.025 zł
2. truskawki	9,799 "	1.522.463 "
3. wiśni	20,327 "	1.163.758 "
4. malin	5,607 "	714.751 "
5. ogorków	7,370 "	235.215 "
6. porzeczki	905 "	74.294 "

4/ Ogólny obrot za rok 1949 68.957.500 zł.

5/ Środki lok. miejsc.

Rejonowej Delegatury Centrali Ogrodniczej w r. 1949 dysponowało 3 samochodów ciężarowych o pojem. 10,5 ton oraz platforma i jeden koń.

Opakowania przy Rejonowej Delegaturze Ogrodniczej w Białymstoku.

Lp.	Nazwa opakowania	Ilość sztuk
1.	Skrzynki standard	2432
2.	lubianki	312
3.	beczki drewniane	164
4.	" " 50 kg	22
5.	" topolowe 100 "	45
6.	" bukowe 50 "	49
7.	" dębowe 200 "	90
8.	" blaszane 2 "	2
9.	" dębowe 300 "	1
10.	skrzynki różne	318
11.	kotły cynkowe	105
12.	koszyki	20
13.	butelki różne	114
14.	torbki do nasion	8527
15.	słoiki 0,5 litr	2040
16.	" 0,75 "	752
17.	worki jutowe	46
18.	" papierowe	34

Zadanie Rejonowej Delegatury Ogrodniczej na rok 1950.

Zasięg na przestrzeni trzech powiatów t.j. Białystok, Bielsk-Podlaski, i Sokółka, utworzenie dodatkowo w mieście Białymstoku 1 sklepu reprezentacyjnego 1 sklepu z narzędziami i nasionami ogrodniczymi oraz środków chemicznych, oraz 1 sklepu owocowo-warzywniczego utworzenia 7 punktów skupu Główniej Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej. Na terenie powiatu Bielsk-Podlaski utworzenie nowej Delegatury.

Praca w terenie.

Przygotowanie terenu, Gromad Produkcyjnych do upraw wiosennych, nastawianie pewnych Gromad Produkcyjnych na odpowiednią uprawę warzyw. Pogadanki z plantatorami i porady fachowe w sprawie pielęgnacji sadów i upraw warzyw kontrola na plantacjach, wycena i opisy plantacji wszystkich gromad produkcyjnych. Zbieranie danych z terenu statystyka drzew owocowych, uzupełnienie strat pomrozowych, zaopatrzenie Plantatorów Gromad Produkcyjnych w kwalifikowane nasiona warzyw, nawozy sztuczne, oraz środki chemiczne.

Pogadanki w Gromadach Produkcyjnych w kierunku udzielenia Plantatorom o znaczeniu kontraktacji dla nich i ich korzyści. Zakładanie sadów ochrona ich oraz porady fachowe w kierunku pielęgnacji sadów przygotowania i pouczenie poszczególnych plantatorów przy zbiorach owoców warzyw i jagód. Zaopatrzenie miast Jednostek Wojskowych oraz instytucji społecznych w artykuły owocowo-warzywne. Stworzenie odpowiednich rezerw zimowych. Zaopatrzenie terenów deficytowych. - Zaopatrzenie przetwórci własnych i obcych w/g zapotrzebowań.

Plan kontraktacji warzyw.

L.p.	Gatunek	Plan kont. w ha.
1.	Ogorki	8 ha
2.	pomidory	8 ha
3.	marchew	8 ha
4.	buraki	20 ha
5.	pory	2 ha
6.	selery	2 ha
7.	pietruszka	2 ha
8.	czosnek	1,25 ha
9.	cebula	2,20 ha
10.	ziemniaki wczesne	2 ha

Plan kontraktacji warzyw z rozbiorem na powiaty.

L.p.	Gatunek	Pow. Białystok.	Pow. Bielsk Podl.	Pow. Sokołka
1.	Ogorki	4 ha	3 ha	1 ha
2.	pomidory	4 ha	3 ha	1 ha
3.	marchew	4 ha	3 ha	1 ha
4.	buraki	10 ha	8 ha	2 ha
5.	pory	1 ha	1 ha	-
6.	selery	1 ha	0,5 ha	0,5 ha
7.	pietruszka	1 ha	0,5 ha	0,5 ha
8.	czosnek	-	1,25 ha	-
9.	cebula	1 ha	0,5 ha	0,70 ha
10.	ziemniaki wczesne	2 ha	-	-

Plan pracy instruktora ogrodniczego.

Informacja przygotowawcza do zasiewów wiosennych planu kontraktacji, pogadanki z plantatorami i porady fachowe w sprawie uprawy i pielęgnacji sadów i warzyw. Kontrola nad plantacją wiosną i jesienią stwierdzenie wachadów, wycena i zwięzły opis plantacji. Zbieranie danych z terenu, statystyka drzew owocowych, oraz wieloletnich plantacji i uli roboczych.

Lustrowanie placówek handlowych punktów skupu, jaki teren działalności, jaka jest podaż w terenie, badania cen rynkowych. Zebrania i pogadanki w sprawie likwidacji chwastów ogólny nadzór nad kontraktacją. Organizowanie zakładania sadów i wieloletnich plantacji, ochrona sadów, porady fachowe w sprawie pielęgnacji sadów, przygotowania i pouczenia przy zbiorach owoców i warzyw, kalibrowanie, pakowanie i przechowywanie, sprawozdania z terenu.

Odpowiedzi na pisma wchodzące w zakres instruktora, ogólna organizacja ogrodnicza, dokładne zapoznanie się z terenem, zakładanie sadów, wprowadzenie odmian wysoko kwalifikowanych, przygotowania do zbiorów jesiennych z udzieleniem porad fachowych, czujność nad ogólną gospodarką ogrodniczą w Rejonie.

2
Sprzedaż i wykonania planu za 1949 rok

Lp.	Nazwa asortymentu	Skup				Sprzedaż				Uwagi
		Plan na 1949r.	Wykonano		%	Planowane ilość	Wykonano		%	
			ilość	wartość			ilość	wartość		
1.	Karpywa	1763	891,1	12.385,6	51%	1611	824,4	14.938	51%	
2.	Owoce i jagody	430	547,29	18.512,4	127%	376	506,1	21.940,1	135%	
3.	Ziemniaki wczesne	200	158,2	1293,2	79%		161,2	1552,6		
4.	Chłód pszczoły	6,2	16,2	7763,8	261%		13,91	7821		
5.	Złota	11	25,53	3130,7	232%		30,36	4912,8		
6.	Grzyby smietne	10	0,02	1	0,2%		0,02	1,2		
7.	Mak (oleiste)	7	0,15	27	2%		0,15	32,2		
8.	Przetwory owocowe	-	26,86	3673,5			25,63	3667,6		
9.	Przetwory warzywne	-	34,2	3.632			31,1	5217,1		
10.	Kłosa i miodły pitne	-	125,25	1156			124,06	1132		
11.	Drzewka i krzewy	-	9,5	3022			9,1	3066,5		
12.	Karpywa ogrodn.	-	3,65	741,2			12,22	1302,4		
	Współem	2427,2	1837,95	55.338,4	75%	2390,-	1738,25	65583,5	73%	

pony

90

Sprawozdanie oszczędności za 1949 r.

4/2

Treść		Oszczędności	Uwagi
Łącznie oszczędności planowane	planowane	700	
	wygospodarowani	1108	
z tego			
oszczędności na zatrudn.	planowane	310	
	wygospodarowani	263	
oszczędności na spółdara materiał i towar	planowane	290	
	wygospodarowani	550	
oszczędności na transportu	planowane	64	
	wygospodarowani	120	
oszczędności inne	planowane	36	
	wygospodarowani	175	

Białystok dn 9. II. 50 r.

CENTRALA OGRODNICZA
Przedsiębiorstwo Państwowe-Spółdzielcze
Warszawa
Rejonowa Biuro w Białymstoku

Łokty

Rejonowa Spółdzielnia
Ogrodnictwo - Zielarstwo - Pszczelarstwo
Centrala » WITAMINA «
z odpowiedzialnością udziałami
Oddział w Białymstoku
Spółdzielnia Białystok 1950.

Wzór SF 7

Plan finansowy obrotów towarowych na rok 1950

(w tys. złotych)

Poz.	Wyszczególnienie	Skup	Hurt	Detal	R a z e m
1	2	3	4	5	6
1	Remanent na 1. I. 1950 (po cenach zakupu)	15.000		1000	16.000
2	Przychód (po cenach zakupu)	181.000,-		41.000	222.000,-
	w tym:				
	a) z produkcji własnej	101.000,-		41.000,-	142.000,-
	b) z własn. sieci dystrybucyjnej	80.000,-			80.000,-
	c) z obcej sieci dystrybucyjnej	181.000,-		41.000	222.000,-
	Razem ze źródeł krajowych				
	d) z importu				
	1) po cenach zakupu (1 \$ 400.—)				
	2) dopłata importowa				
	Razem z importu				
3	Normowane ubytki przy składowaniu specjalnym	1000,-		1000,-	2000,-
4	Planowana sprzedaż (po cenach zakupu)	180.000,-		40.000,-	220.000,-
5	Remanent na dzień 31. XII. 1950 r. (Poz. 1 + 2 - 3 - 4)	15.000		1000,-	16.000,-
6	Sprzedaż po cenach realizacji	214.600,-		49.200,-	266.800,-
	z czego:				
	a) własnej sieci dystrybucyjnej	41.000,-			41.000,-
	b) własnym zakładom produkcyjnym	124.000,-			124.000,-
	c) obcej sieci dystrybucyjnej	59.600,-		49.200,-	101.800,-
	d) konsumentom bezpośrednim	214.600		49.200,-	266.800,-
	Razem sprzedaż na rynek krajowy				
	e) na eksport				
	1) po cenach sprzedaży (1 \$ 400 zł.)				
	2) pomoc eksportowa				
	Razem sprzedaż eksportowa				
7	Zysk brutto na sprzedaży (poz. 6 - 4)	36.600		8.200,-	44.800,-
8	Średni % marży (poz. 7 : 4) × 100	20%		23%	

Białystok, dn. 1 grudnia 1949 r.

Kierownik finansowy

H. Kiersner.

Kierownik planowania

1-1 J. Chomicka

Rejonowa Spółdzielnia

Ogrodnictwo - Zielarstwo - Pszczelarstwo

» WITAMINA «

z odpowiedzialnością udziałami

w Białymstoku

1-1 Soltan. 1-1 Szuchman

Za zgodności Kowalski

89 92

P r o t o k o ł

lustracji Rejonowej Delegatury Centrali Ogrodniczej w Białymstoku, dokonanej dnia 11.II.1950r. przez Komisję Kontroli Społecznej Miejskiej Rady Narodowej w Białymstoku w składzie: Ob. Skonke Piotr, Slisermana Zygmunta i Cyliwika Stanisława w obecności kier. Delegatury Ob. Sołtana Adelfa i głównego buchaltera Ob. Kierrzniera Hugona.

Komisja zwiedziła magazyny i inne pomieszczenia Centrali Ogrodniczej i po zebraniu informacji w sprawie organizacji pracy, skonstatowano następujące: Rejonowa Delegatura Centrali Ogrodniczej w Białymstoku nie posiada odpowiednich pomieszczeń do swej działalności i jest rozrzucona w różnych punktach miasta co oczywiście nie wpływa na usprawnienie organizacji pracy. Biura i części magazynów mieszczących warzywa, owoce, przetwory warzywne i owocowe, miód i wino, kapusta i ogórki kiszone, oraz zióła lecznicze - mieści się w pomieszczeniach starych i zniszczonych budynkach mieszkalnych przekształconych na składy zupełnie nie nadające się do tego celu. Z tego powodu część ogórków kiszonych w czasie wielkich mrozów uległa zmarznięciu, natomiast na skutek letnich upałów nie da się zabezpieczyć znajdujące się tam produkty od psucia się. Wymienione pomieszczenia są zapuszczone i nie mają żadnych urządzeń przeciwpożarowych.

Piwnica, w której się mieści większy zapas kiszonej kapusty znajduje się przy ul. Dąbrowskiego 20. Owe piwnice są bardziej odpowiednie do przechowywania tych produktów, są jednak odległe od głównej bazy. Główne zapasy owoców są magazynowane w specjalnej do tego celu wybudowanej piwnicy, przy ul. Mazowieckiej 37. Owoce są tam obecnie sortowane na gatunki i rozprowadzane do własnych i innych punktów sprzedaży. W piwnicy tej mimo posiadania tam wielkiej ilości łatwo-palnego materiału w postaci cienkich wiórek drzewnych służących do pakowania owoców, nie ma absolutnie żadnych urządzeń przeciwpożarowych. Na posesji w pobliżu owocowego składu są ułożone kępce z burakami przykryte słomą i obok w ziemi są umieszczone owocowe sadzonki wiśni i śliwek. Rejonowa Delegatura Centrali Ogrodniczej posiada trzy sklepy warzywno-owocowe, w Halach Rybnym Rynku, na ulicy 1-go Maja 58 i na ul. Żwirki i Wigury, oraz w trakcie otwarcia sklepu na Rynku Kościuszki.

Delegatura w Białymstoku zatrudnia 50 osób, w tym polewa pracowników umysłowych, a pozostali pracownicy fizyczni, z których 10 osób zatrudnionych jest sezonowo. Nadto Delegatura posiada filie w Hajnówce, Sokółce i Bielsku Podlaskim, gdzie jest zatrudnionych jeszcze 10 pracowników w tym trzech instruktorów skupu. Za pośrednictwem Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych była jedna osoba wysłana na uzupełniający kurs buchalteryjny w dwie osoby odbyły kurs przechowywania warzyw i owoców.

Uwzględniając trudne warunki lokalowe Białostockiej Delegatury Centrali Ogrodniczej, oraz niewdzięczny i trudny do przechowywania asortyment, z którym ta instytucja ma deczynienia - mimo to należy przyznać, iż dotychczasowa organizacja pracy była niedostateczna i z powodu czego wynikły szkody z braku nadzoru przy przechowywaniu warzyw i owoców w czasie silnych mrozów.

Nadmienia się, że obecny kierownik Delegatury Ob. Sołtan pracuje na tutejszym terenie od października ub. roku i dotychczas jeszcze nie jest dostatecznie zorientowany w tutejszych warunkach. Z tego powodu zapewne sprawozdanie z działalności Rejonowej Delegatury Centrali Ogrodniczej za 1949 rok nadesłano na posiedzenie M.R.N. w tak skromnych i niedostatecznych rozmiarach.

Wskazane cyfry wykonania planu, oraz osiągnięcia oszczędności we, absolutnie nic nie mówią o organizacji pracy i związanych z nią trudnościach, z którymi kierownictwo i pracownicy zmuszeni są się borykać. Brak danych o współzawodnictwie i dyscyplinie pracy, o sposobach usprawnienia skupu i ulepszenia przechowywania i transportu towarów.

którymi Centrala Ogrodnicza robi obrety . O tych istotnych zaganiach w sprawozdaniu nie nie jest podano.-

Na tym protokół zakończono.-

93

S P R A W O Z D A N I E

z działalności Okr. Oddz. C.S.M.J. na terenie m. Białegostoku
w roku 1949r.

Okręgowy Oddział Centrali Spółdzielni Mleczarsko-Jajczarskich w Białymstoku w roku 1949 prowadził na terenie m. Białegostoku działalność zaopatrywania miejscowej ludności w nabiał i jego przetwory oraz w jaja i drób bity, jak również i przetwory z drobiu.

Prace te prowadzone przez mleczarnię białostocką, sklepy nabiałowe i Bary Mleczne.

Mleczarnia mieści się przy ul. Botanicznej 11 - została w 1948r. nabyta na własność przez C.S.M.J. w Warszawie od prywatnego posiadacza Ob. Bosa. Budynek jak i urządzenia są niewystarczające w mieście tak dużym jak Białystok. Stale są trudności ~~z~~ w zaopatrywaniu świata pracy w mleko powodowane właśnie ciasnotą pomieszczenia, jak też niemożliwością zainstalowania odpowiednich urządzeń.

W warunkach istniejących mleczarnia w roku 1949 wykonała następujące prace:

Plan gospodarczy dostawy mleka przewidywał zakup 1975000 ltr. - wykonany został w 83 % zakupiono bowiem 1.648.000 ltr.

Mleczarnia rozprowadziła w Białymstoku za pośrednictwem 4-ch sklepów własnych i 27 sklepów B.S.S. 1.311.639 ltr. mleka t.j. ~~na~~ na asygnaty Z.U.S. jak też i na wolny rynek. Mleko w okresie zimowym sprowadzone jest do Białegostoku z mleczarni w Grajewie, Elku, Szczuczyna, Moniek i Krypna. Mleko rozwożone jest własnym transportem samochodami do punktów rozdzielczych. Wydawanie na asygnaty Z.U.S. rozpoczyna się o godz. 6-tej rano. W pierwszej kolejności wydawane jest mleko dla posiadaczy osygnat, następnie sprzedawane jako wolnorynkowe. Mleka rozchodzi się dziennie od 5.000 do ~~5.000~~ 5.500 ltr. Braki zdarzają się bardzo rzadko i są natychmiast wyrównywane. Od początku grudnia ub. roku mleczarnia rozprowadza mleko pasteryzowane w butelkach litrowych. Butelkowanego mleka idzie do konsumpcji dziennie 1500 ltr. W niedługim czasie będzie się tylko rozprowadzało mleko pasteryzowane butelkowane.

W okresie letnim mleczarnia prowadzi produkcję i sprzedaż lodów konsumcyjnych - wyprodukowano 8979 kg. Wyprodukowanu i rozprowadzono 10.706 ltr. sfermentowanych napojów mlecznych.

Sprzedaż masła, sera i jaj odbywa się wg rozdzielników Miejskiej Komisji Usprawnienia Zaopatrzenia.

Poza tym Okr. Oddział Centrali zorganizował i prowadzi 2 bary mleczne - jeden przy ul. Stalina otwarty we wrześniu ub. roku, drugi przy ul. Kilińskiego otwarty w listopadzie. Oba bary obsługują dziennie ponad 1500 osób, wydając tanie śniadania, podwieczorki i kolacje. Przeciętny utarg na jednego konsumenta nie wynosi więcej niż 40 zł. Dwa sklepy nabiałowe w połowie ub. roku zostały przekazane dla B.S.S. obecnie na terenie miasta są tylko 2 sklepy w Halach Miejskich i przy ul. Kilińskiego.

Sklepy nasze jak i też B.S.S. i P.C.H. - rozprowadziły w IV kwartale ub. roku ponad 60 ton drobiu bitego i przetworów drobiarskich. Na terenie miasta Oddział posiada magazyny chłodnie eksportowe, zbiornice jaj i zbiornice drobiu oraz prowizoryczna rzeźnia.

Współzawodnictwo mleczarni zostało wprowadzone z dniem 1.IX.1949r. - udział we współzawodnictwie bierze 12 osób za najlepsze osiągnięcia w wykonaniu swych zobowiązań, otrzymało nagrodę 6 osób w wyso-

kości od 2.000 do 6.000 zł.

W związku z 70 rocznicą urodzin Generalissimusa Stalina pracownicy mleczarni podjęli się dawać na kartki Z.U.S. mleko posteryzowane jak też podjęli szereg zobowiązań innych t.j. zakończenie roku obrachunkowego w terminie - zobowiązania zostały wykonane przed określonym terminem.

Plan oszczędnościowy zakreślił dla mleczarni osiągnięcie oszczędności w sumie 300.000 zł. na produkcji masła i zużyciu odpadków mleczarskich został przez zakład osiągnięty.

Miejscowe zakłady mleczarskie lepiej wykonywałyby swoje czynności zaopatrywania ludności w mleko, gdyby miały odpowiednie warunki t.j. obszerny i przystosowany do potrzeb budynek wraz z urządzeniem.

Krydyty na budowę ~~mleczarni~~ nowoczesnych zakładów mleczarskich są w 6-letnim planie przewidziane w roku bieżącym budowa ma być rozpoczęta. Nowa mleczarnia ma stać przy ul. Szosa Żółtkowska, są jednak trudności z otrzymaniem placu pod budowę. Część placu zostało ~~zakupione~~ zakupiono. Większa część ze względu na opór posiadaczy i trudności ustawy formalnej będzie musiała ulec wywłaszczeniu. Załatwienie tych formalności trwa dość długo ~~ixpaxrzhaxpohdaxwaniix~~ i pilna potrzeba pobudowania zakładów przewleka się.

CENTRALA

Okr. Oddział w Białymostku

SPRAWOZDANIE

T A J N E 94

z działalności Hurtu Mięsnego

133

Centrala Mięsna objęła hurt przy Rzeźni Miejskiej w Białymstoku w m-cu kwietniu 1949 r. Dane odnośnie działalności hurtu, podane w niniejszym sprawozdaniu obejmują również I kwartał 1949 r., kiedy to Hurt Mięśny należał do Okręgowej Spółdzielni Mięsnej "Samopomoc Chłopska".

Hurt białostocki dokonywał uboju żywca w Rzeźni Miejskiej zakupu mięsa z rekwizycji i bezpośrednio od producenta, sprzedaży mięsa na zaopatrzenie rynku miejscowego, na cele pozarynkowe, oraz przerzutów, jak również sprzedaży innych artykułów poubojowych dla właściwych Central Handlowych.

W 1949 r. oddano do uboju w rzeźni miejskiej:

Wyszczególnienie	sztuk	waga w tonach
Trzoda	18.369	2.635,9
Bydło	5.643	1.653,9
Cielęta	17.039	712,2
Owce	3.648	108,4
O g ó ł e m :	44.699	5.110,4

Otrzymując z uboju:

Wyszczególnienie	Mięso w tonach			Podrobów ton	Otoczek i kój ton	Skór ton
	pełnowart.	niepełnowart.	Razem			
Wieprzowe	2053,2	34,2	2087,4	56,8	41,6	56,1
Wołowe	724,5	13,5	738,0	157,6	16,4	104,2
Cielęta	430,8	1,9	432,7	89,3	-	57,5
Baranie	49,5	1,5	51,0	8,8	-	3,648 s
R a z e m :	3.258,0	51,1	3,309,1	312,5	58,0	217,8 i 3648 sz

W związku z ograniczonymi możliwościami rzeźni białostockiej w okresach zwiększonego zapotrzebowania dokonywano przerzutów mięsa i podrobów z rzeźni w Bielsku, Łomży, Sokółce i Elku. Ogółem hurt otrzymał z innych rzeźni 115,6 ton mięsa oraz zakupił 47,4 ton mięsa pochodzącego z rekwizycji i uboju producenta. Sprzedaż produktów poubojowych przedstawia się następująco

Lp.	Wyszczególnienie	K o m u	Ilość w tonach	Wartość w tys.
				zł.
1.	Mięso pełnowartość.	ap.det.i kons.zbior.	3310,9	758.718,7
2.	" niepełnowart.	przez tanią jatkę	41,6	5.092,1
3.	Podroby, otoczki i kój	ap.det.i Bacutil	-	30.437,7
4.	Skóry surowe	Centr.Skór Surow.	-	50.513,1
5.	Jelita i odpadki poubojowe	Bacutil	-	10.807,6
O g ó ł e m :			3352,5	855.569,2

./.

Ponadto wysłano do województw centralnych 65,5 ton mięsa. Ogółem sprzedaż na terenie własnym wyraża się sumą 855.569,2 tys. zł.

Uzyskano następujące oszczędności:

- a/ przez osiągnięcie większego niżeli obowiązujący wyboju.
b/ " " mniejszego od obowiązującego manca.

Wyszczególnienie	a.			b.			Razem w tonach
	% wyk. dop.	% wyk. uzysk.	oszczędn. w tonach	% dop.	% uzysk.	oszczędn. w tonach	
Wieprzowe	80	81,3	34,8	2,07	1,19	18,1	52,9
Wołowe	43	44,6	26,9	2,82	1,57	9,1	26,0
Wieęcina	57	60,7	26,8	3,62	1,8	7,8	34,5
Razem:			88,5			35,0	113,5

Z powodu braku obowiązującego % wybicia jak również % manca magazynowego nie można obliczyć różnic przy baraninie. Osiągnięty % wybicia wynosi 47 %, manca zaś magazynowego 1.85%, Konfiskaty dokonane przez lekarza wet. zamykają się cyfrą 4044 kg. na co się składa:

Wyszczególnienie	Ilość w kg.	sztuk	Przyczyny konfiskaty	U W A G I
Wieprzowina	2844	38	Trichinoza, czerwotka	Nie pełna konfisk. tłuszcz na taną jatkę
Wołowina	941	-	Wodnica i gruźlica	
Wieęcina	44	2	Nadm. wychudzenie	
Baranina	215	16	" "	
Razem:	4044			

Straty powstałe przy wygotowaniu mięsa w taniej jatkce wynoszą 9,5 ton.

Trudności:

- 1/ W związku ze stosunkowo małymi możliwościami ubojowymi rzeźni białostockiej w wielu wypadkach w celu utrzymania ciągłości w zaopatrzenie miasta dokonywano przerzutów mięsa z innych rzeźni, co powodowało zmniejszenie oszczędności uzyskanych przy wyboju i na mancach magazynowych. Poza tym w zależności od uboju, mięso wydawane było partiami, co dawało się odczuć w aparacie dystrybucyjnym i powodowało tworzenie się ogonków przed punktami sprzedaży w oczekiwaniu na dowiezienie mięsa.
- 2/ Pomieszczenia na żywca są zbyt małe i nie mogą pomieścić żywca przeznaczonego na ubój na zaspokojenie potrzeb hurtu. W związku z tym w okresie letnim zachodziły wypadki przyduszenia. Stan taki powoduje konieczność zatrudniania większej ilości pracowników oraz jest niebezpieczny, w wypadku pojawienia się chorób.
- 3/ Brak chłodni uniemożliwiał przetrzymywanie większych ilości mięsa i powodował, że w okresie letnim w obawie przed zepsuciem mięso wydawane było częstokroć niewystudzone.
- 4/ Aparat do skórowania trzody jest bardzo prymitywny co powoduje że znaczne ilości tłuszczu jadalnego przekazywane są do Bacutilu jako tłuszcz techniczny a poza tym przedłuża czas zdejmowania skór.

- 5/ Bacutil nie zorganizował dostatecznie aparatu, którego zadaniem jest zabieranie wszelkiego rodzaju odpadków poubojowych które w związku z brakiem maczek kostnych są przydatne przy tuczu trzody.

Hurt Mięсны w Białymstoku zatrudniał w 1949 r. przeciętnie 10 pracowników umysłowych i 16 fizycznych w magazynie mięsa oraz 5 pracowników umysłowych i 12 fizycznych w magazynie żywca.

PLAN PRACY NA ROK 1950.

=====

Zgodnie z zarządzeniem władz zwierzchnich dystrybucja i hurt mięсны mają przejść do C.Z.P.Ms. W związku z tym Ekspozytura Okręgowa C.M. do czasu powstania Ekspozytury Okręgowej C.Z.P.Ms. zobowiązana jest do prowadzenia hurtu mięсного. W/g danych otrzymanych z Dyrekcji Dystrybucji CZPMs zamierza w I kwartale uruchomić na terenie miasta Ekspozyturę Okręgową oraz przejąć hurt mięсны. Ponadto planuje uruchomić na terenie miasta 6 własnych punktów sprzedaży detalicznej, których obroty w 1950 r. mają wynieść 135.346 tys. zł.

Centrala Mięсна dokonywać będzie wyłącznie zakupu zwierząt rzeźnych i użytkowych. Planuje się uruchomić na peryferiach miasta w okolicach wiaduktu nad Szosą Południową bazę zbiorczą żywca oraz rozpocząć budowę budynku administracyjnego na co otrzymała już kredyty inwestycyjne.

Głównymi zadaniami Ekspozytury w 1950 r. będą:

- 1/ Usprawnienie obrotu zwierzętami rzeźnymi
- 2/ Przez współpracę z C.R.S. zorganizowanie i postawienie na poziomie sieci punktów skupu i uzbrojenie w potrzebne urządzenia techniczne.
- 3/ Podniesienie dyscypliny pracy,
- 4/ Rozwinięcie akcji współzawodnictwa.
- 5/ Umasowanie i uktywnienie pracy w organizacjach społecznych istniejących na terenie biura.
- 6/ Osiągnięcia jaknajwiększych wyników w akcjach ~~żywnościowych~~ oszczędnościowej przez zmniejszenie kosztów przewidzianych w preliminarzu budżetowym, przez uzyskanie jaknajmniejszych mank transportowych i tp.
- 7/ Podniesienie akcji socjalnej, urządzenie świetlicy, biblioteki, i stołówki.

S P R A W O Z D A N I E

z planu oszczędnościowego za 1949 r,

W roku 1949 zaplanowano zaoszczędzić w Ekspozyturze C.M. w Białymstoku zł.31.259.500 a mianowicie:

I. W gospodarce materiałowej i towarowej	zł.25.846.250.-
II. W transporcie	3.250.000.-
III W innych oszczędnościach	" 2.163.250

Razem zł.31.259.500.-

Planowane koszty handlowe wynosiły 159.642.778 zł. z czego wydatkowano zł.114.945.847 czyli osiągnięte oszczędności w 1949 r. wynosiły zł.45.120.955,

Na wyżej wymienioną sumę oszczędności złożyły się przeważnie sumy zaoszczędzone na wydatkach osobowych i rzeczowych.

136 97

S p r a w o z d a n i e

z wykonania planu zaopatrzenia miasta Białegostoku
w detalu w 1949 roku.-

Miesiąc	Plan	W y k o n a n i e			% wyk.
		wieprzowe	wołowe	R a z e m	
styczeń	130.0	59.2	80.7	139.9	107.6
luty	85.0	24.4	38.7	63.1	74.2
marzec	128.0	68.1	64.1	132.2	103.2
kwiecień	178.7	81.1	59.0	140.1	78.4
maj	180.0	111.7	67.6	179.3	99.6
czerwiec	182.3	130.2	74.8	205.0	112.4
lipiec	129.7	144.5	52.1	196.6	151.6
sierpień	199.6	132.7	90.6	223.3	111.9
wrzesień	242.0	147.3	94.8	242.1	100.0
październik	256.0	166.2	99.2	265.4	103.6
listopad	293.0	227.8	82.7	310.5	106.0
grudzień	305.8	220.2	90.3	310.5	101.5
=====					
R a z e m:	2310.1	1513.4	894.6	2408.0	108.9
=====					

W 1949r. planowano rozprowadzić na terenie miasta Białegostoku 2310,1 ton mięsa. Plan wykonano w 108,9 % rozprowadzając 2408 ton. Ponadto rozprowadzono w ciągu roku około 303 ton wszelkich podrobów, oraz 41,6 ton mięsa z taniej jatkii.

Artykuły mięsne rozprowadzane były systemem wolnorynkowym. Jedynie w miesiącu styczniu 5 punktów sprzedaży Okręgowej Spółdzielni Mięsnej "Samopomoc Chłopska" wydawało zaległości reglamentowane. W okresach trudności w zaopatrzeniu, w m-cu styczniu i lutym, został wprowadzony po uzgodnieniu z Miejską Komisją Uprawnień Zaopatrzenia system zaopatrywania po przez zakłady pracy. System ten polegał na tym, że zakłady przemysłowe, skupiające większe ilości robotników jak:

- 1) Państwowe Zakłady Przemysłu Jedwabn. Galanteryjnego,
- 2) Huta Szkła
- 3) Zjednoczenie Energetyczne
- 4) Garbarnia
- 5) Państwowe Zakłady Mechaniczne
- 6) Państwowe Zakłady Przemysłu Wełn. Nr. 34
- 7) Fabryka Sklejek

pobierały hurtowe partie mięsa i rozprowadzały je pomiędzy pracowników na terenie zakładów.

134 98

W m-cu kwietniu, w okresie przedświątecznym, zostały wprowadzone w porozumieniu z czynnikami administracyjnymi i politycznym bony mięsne. Bony mięsne otrzymali wszyscy członkowie Związków Zawodowych. Okres wydawania mięsa i przetworów na bony trwał 3 tygodnie. Zaopatrzenie na bony odbywało się wyłącznie przez punkty sprzedaży sektora uspołecznionego.

W tym czasie sektor prywatny prowadził sprzedaż wolnorynkową niekierowaną.

We wrześniu wprowadzono listy. Zaopatrzeniem na listy objęto cały świat i ich rodziny. Ilość osób objęta zaopatrzeniem na listy wyniosła na dzień 1 października - 51.357. osób

1 listopada	- 55.622 osoby
1 grudnia	- 59.571 osób
31 grudnia	- 62.852 osoby

Zaopatrzenie na listy odbywało się poprzez 26 punktów sprzedaży sektora spółdzielczego i 12 punktów sprzedaży sektora prywatnego wytypowanych przez Miejską Komisję Usprawnień Zaopatrzenia. Ponadto przy większych zakładach pracy jak Fabryka Uchwytów SPB, PPB Nr.8, PZPW Nr.34, Elektrownia, Fabryka Jedwabniczo-Galanteryjna utworzono dodatkowe, zamknięte, punkty sprzedaży prowadzone przez Białostocką Spółdzielnię Spożywców i Spółdzielnię Pracy "Robotnik". Poza tym 11 sklepów oraz 8 straganów i budek sektora prywatnego prowadziło sprzedaż wolnorynkową dla pozostałej ludności miasta.

W ciągu 1949 r. dał się zaobserwować szybki rozwój sieci detalicznej sektora uspołecznionego przy jednoczesnym zmniejszaniu się sieci prywatnej.

Wyszczególnienie	Stan na 1.I.49 r.	stan na 31.XII.49 r.	% wzrostu lub zmian
Sp.Pracy "Robotnik"	5	17	+ 240%
Okr.Sp.Mięsna i BSS	5	9	+ 180%
Sektor prywatny	38	30	- 21%
a z e m	48	56	+ 16,6%

I tak, gdy w m-cu lutym na terenie miasta istniało zaledwie 10 punktów sprzedaży sektora uspołecznionego / 5 punktów Okr.Sp. Mięsnej "Samopomoc Chłopska" i 5 punktów Spółdz.Pracy "Robotnik" W m-cu marcu mieliśmy ich 13, we wrześniu 19, a w grudniu 26, oraz 7 zamkniętych punktów sprzedaży przy zakładach pracy. W m-cu kwietniu sklepy Okręgowej Spółdzielni Mięsnej "Samopomoc Chłopska" przyjęła Białostocka Spółdzielnia Spożywców.

Szczególną prężność w rozwoju sieci detalicznej wykazała Spółdz.Pracy "Robotnik", która rozpoczęła rok 1949 posiadając 5 punktów sprzedaży, zakończyła zaś przy stanie 17. Białostocka Spółdzielnia Spożywców w ciągu 9 miesięcy prowadzenia działu sprzedaży mięsa otworzyła 4 nowe punkty sprzedaży, wszystkie w IV kwartale 1949 r.

Sektor prywatny w m-cu lutym rozporządzał 38 punktami sprzedaży, w tym 26 sklepów oraz 12 budek i straganów. W końcu roku ilość ta zmniejszyła się do 30 punktów, w tym 22 sklepy i 8 budek i straganów.

Największy stan punktów sektora prywatnego notowano w m-cu marcu 39, najmniejszy w m-cu grudniu 30.

Biorąc styczeń za podstawę ilość sklepów sektora spółdzielczego wzrosła o 16, co wynosi 160%, sektora zaś prywatnego zmalała o 8, czyli o 21 %.

138 99

Mimo tak wielkiej ilości punktów sprzedaży na terenie miasta zaopatrywanie nie odbywało się sprawnie, a to z wielu względów:

- 1/ Rozmieszczenie punktów sprzedaży nie jest odpowiednie. Nawet przy mniejszej ich ilości można by było pokryć chłonność rynku, gdyby punkty sprzedaży były bardziej rozrzucone.
- 2/ Brak chłodni i odpowiednich magazynów uniemożliwiał magazynowanie większych ilości mięsa i powodowało, że mięso wydawane było partiami, w zależności od uboju, a w okresie letnim niestudzone.
- 3/ Możliwości produkcji wędlin sektora uspołecznionego nie były wystarczające. Dlatego też w okresach największego popytu odczuwało się ich dokłkiwy brak, a jednocześnie jakość wędlin pogarszała się.

W związku z planowanym rozwojem sieci detalicznej sektora uspołecznionego o dalszych 6 punktów sprzedaży C.Z.P.Ms. koniecznym jest rozbudowa warsztatów przetwórczych sektora uspołecznionego.

Udział poszczególnych sektorów w rozprowadzaniu całej masy towarowej, która przeszła przez aparat detaliczny w 1949 r. przedstawia się następująco:

1/ Konsum U.B.P.	- 10 %
2/ Sektor uspołeczniiony	65%
3/ " prywatny	25%

W ramach sprzedaży rynkowej zaopatrywane były zakłady żywienia zbiorowego /szpitale, bursy, internaty, sierocińce, domy starców, przedszkola, stołówki i tp./ Zakłady te zaopatrywane były początkowo przez Okręg.Spółdz.Mięsną, następnie przez podhurt C.M., a począwszy od m-ca marca przez Spółdzielnię Pracy "Robotnik" sklep ptzy ul.Zamenhofs na zlecenie Centrali Mięsnej.

Biorąc pod uwagę, że Konsum Urzędu Bezpieczeństwa wybierał średnio około 20 ton mięsa miesięcznie, co w skali rocznej wyniesie około 240 ton, na zaopatrzenie ludności miasta Białego stoku pozostaje 2168 ton. Przyjmując, że na terenie miasta znajduje się około 64 tys. ludności, średnie spożycie na 1 mieszkańca wyniesie 33.9 kg mięsa rocznie. Biorąc za pewnik, że na terenie miasta mamy 22 tys. mieszkańców, 26 tys.młodzieży w wieku do lat 18 oraz 16 tys.osób dorosłych prowadzących gospodarstwa domowe, starców i tp. oraz przyjmując że głowa rodziny, pracujący stanowi 1 jednostkę konsumcyjną, żona utrzymująca gospodarstwo 0,85 jedn. konsumcyjnej oraz młodzież i dziecko średnio 0,65 jedn.konsumcyjnych otrzymamy łącznie 52.500 jednostek konsumcyjnych. Na jedną jednostkę konsumcyjną otrzymujemy 41,3 kg. mięsa w stosunku rocznym = 3,4 kg. w stosunku miesięcznym.

S p r a w o z d a n i e

139 wro

dyscypliny pracy z roku 1949

1. Stan zatrudnienia kwartałami:

I kw.	prac umysł.	65	-	fiz.	9	razem	74
II "	"	"	77	-	" 24	"	101
III "	"	"	94	-	" 23	"	117
IV "	"	"	116	-	" 23	"	139

2. Dyscyplina przychodzenia do pracy:

I kw. 1949 r. spóźnień do pracy zanotowano 12 od 3 do 10 minut nieobecności nieusprawiedliwionych 8 zachorowań 18 z czego zaświadczenia lekarskie przedłożyli wszyscy.

II kw. 1949 r. spóźnień do pracy zanotowano 38, od 5 do 10 min. zachorowań 24, zaświadczenia lekarskie przedłożyli wszyscy.

III kw. zanotowano 28 spóźnień od 5 do 10 min., 19 zachorowań z czego zaświadczenia lekarskie przedłożyli wszyscy.

IV kw. 30 spóźnień od 3 do 10 min. nieobecności nieusprawiedliwionych 1, zachorowań 20, zaświadczenia przedłożyli wszyscy.

Razem w 1949 r. spóźnień zanotowano 108 od 3 do 10 min., nieobecności nieusprawiedliwionych 9, zachorowań 81, zaświadczenia przedłożyli wszyscy.

3. Zapobieganie słabej dyscypliny.

W ciągu 1949 r. celem podniesienia dyscypliny na zakładzie pracy dokonano 5 zwolnień bez odszkodowania z art. 32.

Odbyło się 9 odpraw szefów działów

" " 8 " kierowników Delegatur
" " 12 " roboczych w działach
" " 14 zebrań ogólnych pracowników.

Na odprawach powyższych omawiana była również dyscyplina pracy na zakładzie i podniesienie jej.

4. Żywotność organizacji społecznych i zawodowych.

Liga Kobiet - 1.I.1949 r. liczyła 6 członków, 31.XII.1949 r. - 43 członków

Z.M.P. - 1.I.1949 r. liczyła 4 członków, 31.XII.1949 r. - 26 członków

T.P.P.R. - powstał w 1949 r. liczy członków 95

Liga Lotnicza powstała w 1949 r. liczy 99 członków

Związki Zawodowe powstały w 1949 r. liczą 139 członków.

W powyższych danych wzięta jest pod uwagę Ekspozytura tylko na terenie miasta Białegostoku. Delegatur Powiatowych nie brano pod uwagę.

167 w

S p r a w o z d a n i e
=====

z wykonanych robót przewidzianych P.P.I. na rok 1949 za
okres od 1.I. do 15.IX.49 r.

Plan produkcyjny Oddziału S.P.B. na rok 1949 wynosił 250 milionów złotych. W/g protokołów porozumiewawczych z dnia 13 kwietnia 1949 r. Wojewódzki Wydział Odbudowy zlecił bezprzetargowo robót na łączną sumę 149.644 tys. zł. Resztę robót przyjęto na sumę 180.000.4 Łączna suma do przebudowania wynosi 330.144 tys. zł.-

W I kwartale roboty z P.P.I. 1949 r. nie można było wszystkie rozpocząć ze względu na brak dokumentacji technicznej i finansowej i w niektórych wypadkach prawnej. Na koniec II kwartału na ogólną sumę przyjętych robót 330.144 tys. zł. zostało wykonane na sumę 82.000.000 zł.

Do dnia 15.IX.49 r. przebudowano łącznie na sumę 160.000.000 zł. Główną przeszkodą przy realizacji P.P.I. - 1949 r. w I i II kwartale był brak dokumentacji technicznej i materiałów podstawowych jak budulec i drewno stolarskie, cement oraz brak fachowców szczególnie murarzy. W III kwartale kiedy pozostała dokumentacja techniczna została dostarczona, a tempo robót przybrało na sile, powstał brak siły roboczej niewykwalifikowanej i to b. dotkliwy, co wpłynęło na osłabienie tempa robót, spowodowało przestoje na budowach i zle wpłynęło na zarobki robotników wykwalifikowanych. Stan ten trwa do chwili obecnej. Oprócz tego w dalszym ciągu odczuwa się brak budulca i stolarki, tarcicy, żelaza zbrojeniowego, dźwigarów żelaznych, okuć budowlanych, papy smołowniczej oraz materiałów c.o. i wodociągówokanalizacyjnych.

Współzawodnictwo pracy zostało zapoczątkowane na kilku budowach dając poważne i b. dodatnie rezultaty. W współzawodnictwie wyczynowym w murarce osiągnięto wyniki: w murowaniu syst. zespołowym 7 tys. szt cegły, 12 tys. i ostatnio ustalono rekord Okr. Białostockiego na 21 tys. szt. cegły ułożonej w murze. W chwili obecnej pracuje i współzawodniczy 6 zespołów dwójkowych i 4 zespoły trójkowe murarskie, pozostałe zespoły grupowe i indywidualne zobowiązały się na stałe przekraczanie norm. Ogólnie objętych współzawodnictwem pracy jest 70% zatrudnionych. Roboty zakordowane mamy w 90%.

Bezpieczeństwo i Higiena Pracy jest zorganizowana należycie. Kierownictwo techniczne postanowiło na wszystkich nowych budowach, gdzie tylko można bezzwzględnie do samych fundamentów roboty murarskie prowadzić systemem zespołowym.

W końcowym stadium obecnie sezonu budowl. S.P.B. ma wielką trudność w realizacji P.P.I. z powodu braku robotników niewykwalifikowanych i cieśli. Jednak P.P.I. bier. roku zostanie wykonany w terminie tj. do dnia 31 grudnia 1949 r. W wątpliwości należy postawić budowę Szpitala Powiatowego w Wys. Mazowiecku na który nie nadeszło dotychczas właściwej dokumentacji technicznej i rysunków roboczych oraz bud. F.K.S. gdzie z braku materiałów których inwestor zobowiązał się dostarczyć i dotychczas nie dostarczył oraz brak kosztorysu.

Należy zaznaczyć że roboty rozpoczęto dn. 16.6. -
i plany dostarczono

Reasumując to wszystko, trzeba stwierdzić że gdyby dokumentacja techniczna była dostarczona do dnia 1 kwietnia br to P.P.I. na rok bieżący byłby wykonany przedterminowo w 100% i nie powstałyby trudności w sile roboczej i częściowo w materiałach budowlanych.-

102
160

Sprawozdanie z działalności SPB w roku

W omówieniu z referatem SPB. w B na zalezy stwierdzenie
1) że SPB należycie wykonały roboty w nadzwyczajnych
i 2) że budowy zaopatrzone są w uzgodnioną mechanizację pracy a w szczególności: podnoszenie
betonowców i sprzęt transportowy.

W ostatnich czasach jednak daje to ma budowlach
adecyjnie brak robotników niewykwalifikowanych.

A. Analizując wykonane roboty SPB. w

II kwartale przewidywano finansowo 33% plan roczny
miejscowego przedsiębiorstwa porównawczego ^{2.02.13.4.49} na
250 milionów zł.

W III kwartale (bez 15 dni) razem 64% plan cały
miejscowy spowodowane jest że plan ten został
nie wykonany

Oprocz przyjętego planu SPB podjęto to
na wykonanie robot dodatkowych na 33% — które
niektóre będą wykonane ze względu być może
tych robot gdzie jeszcze brak niezbędnej dokumentacji
lub inwestor nie dostarczył wymaganych
materiałów dostarczonych których zastrzeżenie (zobacz).
na budowę garaży PKS na ul. Fabrycznej w Bm.

Oprocz robot budowlanych SPB w okresie roku
w wykonaniu dostał robot instalacyjnych wod-kan i
centr. ogrzewania na June i wykonuje roboty majowej H. Quillon.
razem 7 robot. Z tych 5 robot do 15.9 wykonano w 60% —
pozostałe 4 roboty ^{wartość 13 milionów} w okresie 13.4.49 zgodnie z dekretem
miejscowym. — Należy zauważyć że SPB w 1949 przewidywano
20 milionów z planu 48 i roboty te już zakończone

Białystok dn. 19.XI.1949r.

W3
173

Dn. 194... r.

Nr.

Do
Oddziału Wojewódzkiego T.P.P.R.

w B i a ł y m s t o k u

W związku z zakończeniem Miesiąca Pogłębiania Przyjaźni
Polsko-Radzieckiej Miejski Oddział T.P.P.R. w Białymstoku przysyła
sprawozdanie w/g podanego wzoru 8.XI.49r. na nr. 1519/49r.

1. Stan kół 107 ilość członków na dzień 30.X.49r. 7565
2. Stan kół 126 " " na dzień 7.XI.49 9567
3. a) młodzieżowe kół 9 członków 581.
- b) robotnicze kół 21. członków 2598
- c) inteligenckie kół 96 członk. 6388.

Razem: kół 126 członków 9.567.

3. Ilość wygłoszonych odczytów
 - a) na zakładach pracy odczytów. 3.620 obecnych 38.000.
 - b) w śród młodzieży odczytów 154. " 9.000.
 - c) w środowisku intelig. odczyt. 73. " 5.400.Ilość odczytów ilustrowanych z przezroczami 7. obec. 911.
4. Ilość zorganizowanych wystaw 1. zwiedziło osób 71. 344.
5. Ilość zorganizowanych akademii 115.
Ilość obecnych 9.067.
6. Ilość wywieszonych gablotek
 - a) w mieście 6.
7. Ilość zorganizowanych kiermaszów i stoisk książek Radzieckich w mieście 4.
8. Ilość wyświetlonych seansów w kinach stałych :
Ilość filmów 17.
Ilość seansów 127.
Ilość widzów 71.344
9. Kina objazdowe:
Ilość filmów 30.
Ilość seansów 127.
Ilość widzów obsłużonych punktów. w mieście 30.
Ilość widzów 4.711.
10. Ilość zorganizowanych kursów języka rosyjskiego 29.
Ilość uczestników 751.
11. Kolportaż
Wolność 1780.
Przyjaźń 664
Wolne Narody 496
Materiały świetlicowe 3. *audycji*
12. Zorganizowano lokalną ~~akademię~~ w związku z Leninem.
13. W zakładach pracy założono 26 nowych kącików przyjaźni.

Kier. Biura
Miejs. Oddz. TPPR

J. Kardasz
/-/ J. Kardasz

Prezes
Zarz. Miejs. T.P.P.R.

/-/ J- Zubrycka

O. R. 7. 7
Wojewódzki Społeczny Komitet
do Walki z Alkoholizmem
Białystok, ul. Warszawska 9

Białystok, dnia 13 grudnia 1949r. 104

Do

Prezydium

Miejskiej Rady Narodowej

w Białymstoku.

Miejska Rada Narodowa

w Białymstoku

15.XII.1949

L. dr. 4607

Zważywszy:

- 1/ że alkohol jest trucizną, rujnącą zdrowie jednostki,
- 2/ że zdrowie jednostki jest fundamentem zdrowia społeczeństwa,
- 3/ że zdrowie społeczeństwa bezkarnie rujnować nie można,
- 4/ że walka o zdrowie jednostki jest zasadniczym postulatem Rządu Polski Ludowej i wszystkich partii politycznych,
- 5/ iż na zdrowiu społecznym może być oparta realizacja planu sześciolatniego, a z nim rozkwit całego narodu,
- 6/ że w rozkwicie tym widzimy najlepszą drogę do Socjalizmu

WOJEWÓDZKI SPOŁECZNY KOMITET DO WALKI Z ALKOHOLIZMEM POSTANOWIŁ:
przejść do czynnej akcji przez:

- 1/ ograniczenie konsumpcji wyrobów alkoholowych,
- 2/ ochronę rodzin alkoholików, zatracających w Białymstoku zgórą 40 milionów zł. miesięcznie na samą wódkę monopolową z oczywistą szkodą ich rodzin,
- 3/ ścisłe i bezkompromisowe przestrzeganie obowiązujących ustaw,
- 4/ walkę z potajemnym handlem wódką i wyrobem /samogonu/ w tym celu WOJEWÓDZKI SPOŁECZNY KOMITET DO WALKI Z ALKOHOLIZMEM na posiedzenie w dniu 9.XII.br. POWZIĄŁ UCHWAŁĘ SKIEROWAĆ POWYZSZY UMOTYWOWANY WNIOSEK DO MIEJSKIEJ RADY NARODOWEJ W BIAŁYMSTOKU Z PROSBĄ O POWZIĘCIE NASTĘPUJĄCYCH UCHWAŁ:

- 1/ wprowadzić 3 dni bezalkoholowych w dniach wypłat robotniczych t.j. 15-go i ostatniego dnia każdego miesiąca, oraz pierwszego każdego następnego miesiąca,
- 2/ zakazać sprzedaży trunków /wódki, piwa i wina/ w każdą sobotę od godz. 12-tej do poniedziałku do godz. 12-tej, w lokalach publicznych w naczyniach zamkniętych i z wyszynkiem,
- 3/ zakazać podawania wódki w lokalach gastronomicznych wszelkiej kategorii, bez różnicy kto jest właścicielem, w godzinach wydawania obiadów popularnych i klubowych, a także ograniczenia ilości piwa do jednej szklanki na osobę,
- 4/ wezwać Urząd Skarbowy do rewizji wydanych koncesji na handel trunkami, zgodnie z obowiązującą ustawą p/alkoholową i ścisłego nadal przestrzegania tejże ustawy,
- 5/ wezwać B.S.S. do zmniejszenia ilości miejsc sprzedaży alkoholu szczególnie na peryferiach miasta, w pobliżu fabryk, szkół i internatów.

V E R T E :

- 6/ nie wydawać zezwoleń na urządzenie bufetów z napojami wysokokwasy-
na zabawach robotniczych i młodzieżowych,
- 7/ wezwać Rady Zakładowe, kierownictwa zakładów pracy instytucji
i urzędów do wypłacania zasiłków rodzinnych, ^ozom alkoholików,
bowiem zasiłek rodzinny nie jest częścią zarobkową pracownika,
lecz wspólną własnością rodziny i wypłacany z funduszy publicznych
- 8/ upoważnić Prezydenta miasta, jako władcy administracyjnej instancji
do wydania obowiązujących przepisów wykonawczych i wprowadzenie
powyższych uchwał w życie od 1 stycznia 1950r.
- Powziąć powyższe uchwały dla uczczenia 70 rocznicy urodzin
Generalissimusa STALINA, wielkiego realizatora najszczytniejszych
prawd człowieczeństwa.-

Zarząd Komitetu

Dezyderaty poczty do M.R.N.

Wzrost planowany *145/105*

- 1/ Interwenjować w M.P.i T. o przyspieszenie przystąpienia do budowy bloku mieszkalnego, który byłby przeznaczony na mieszkania dla miejscowych pracowników poczty i telekomunikacji oraz na placówkę p.t. projektowaną do uruchomienia w Białymstoku.
- 2/ Zaproponować Dyrekcji P.i T. w Olsztynie -zaprowadzenie dwurazowego doręczenia korespondencji adresatom, chociaż w centrum miasta, zwiększając odpowiednio etat listonoszów.
- 3/ Zlecić Zarządowi Miasta Białegostoku o wydanie zarządzenia zakończenia robót, związanych z przeprowadzoną na posesji pocztowej regulacją rzeki Białki.
- 4/ Zaproponować Dyrekcji P.i T. w Olsztynie o uruchomienie na terenie miasta Białegostoku w 1950 r jeszcze jednej placówki p.t., gdyż obecna ilość 3-ich placówek p.t. jest niewystarczająca.
- 5/ Zaproponować Zarządowi Miasta Białegostoku, by zobowiązać właścicieli mieszkań do zaprowadzenia numeracji domów. Przy czym numeracja w nocnej porze winna być oświetlona.-

Jednostka zawiera 105 kart
Słownie sto pięć
Podpis [signature]